

Masskuldebrevs- program

Börsprospekt 26 april 2005
250.000.000 EURO

Börsprospekt

Det sammanlagda kapitalbeloppet för de utelöpande innehavarskuldebrevens inom ramen för masskuldebrevsprogrammet uppgår till högst 250.000.000 euro eller dess motvärde i någon annan valuta.

Börsprospektet för det lån som emitteras inom ramen för masskuldebrevsprogrammet består som basdel av detta prospekt, kompletterat med en tilläggsdel med information om det aktuella lånet.

Börsprospektet för masskuldebrevsprogrammet har utarbetats av och godkänts av Finansinspektionen (diarie nr 63/250/2005). Finansinspektionen svarar dock inte för riktigheten av uppgifterna i prospektet. Finansinspektionen har 26 april 2005 (diarie nr 61/250/2005) med stöd av Finansministeriets stadga (539/2002) 6 § 1 mom. 4 punkten om börsprospekt beviljat Svenska Handelsbanken AB (publ), filialverksamheten i Finland undantagstillstånd, enligt vilket Svenska Handelsbanken AB (publ), filialverksamheten i Finland inom ramen för detta masskuldebrevsprogram kan emittera masskuldebrevslån med det börsprospekt som godkänts i samband med emitteringen av det första masskuldebrevslånet. Tillståndet gäller till dess att Svenska Handelsbanken AB:s (publ) bokslut för år 2005 har fastställts av ordinarie bolagsstämma 2006.

26 april 2005

Innehållsförteckning

Ansvariga för prospektet	4
Allmänna villkor för programmet	6
Övriga omständigheter som påverkar värdepapprets värde	10
Modell för lånespecifika villkor	11
Uppgifter om emittering av masskuldebrevslån	13
Svenska Handelsbanken AB (publ)	15
Allmänna uppgifter	15
Handelsbankskoncernen	15
Förvaltning	16
Kapitalstruktur	16
Fastigheter	16
Räntebärande värdepapper, aktier och andelar	16
Skulder och åtaganden utanför balansräkningen	16
Upplysningar om bankens framtidsutsikter	16
Tvister	16
Nyckeltal för handelsbankskoncernen	17
Svenska Handelsbanken AB årsrapport 1 januari 31 december 2004	18
Risker och riskkontroll	18
Ekonomisk utblick	29
Koncernen under 2004	30
Rörelsegrenarnas utveckling	35
Redovisningsprinciper	51
Resultaträkning	55
Balansräkning	56
Förändring i eget kapital	57
Kassaflödesanalys	58
Noter till resultaträkningen	59
Noter till balansräkningen	67
Noter övriga upplysningar	81
Femårsöversikt	88
Förslag till vinstdisposition	90
Revisionsberättelse 2003	91
Revisionsberättelse 2004	92
Svenska Handelsbanken AB delårsrapport 1 januari - 31 mars 2005	93

Ansvariga för prospektet

Svenska Handelsbanken AB:s (publ) centralstyrelse ("Centralstyrelsen") är ansvarig för innehållet i detta prospekt. I Centralstyrelsen ingår följande ledamöter, vilkas adress i deras kapacitet som styrelseledamöter är SE-106 70 Stockholm.

	VIKTIGASTE ÖVRIGA UPPDRAG
Arne Mårtensson, ordförande	Ekon dr h c. Vice ordf. i Telefonaktiebolaget LM Ericsson; ledamot i Holmen AB, AB Industrivärden, Sandvik AB, Skanska AB, V&S Vin & Sprit AB, Svenska ICC, International Business Council of World Economic Forum; ordförande i Stockholms Handelshögskolas Advisory Board
Hans Larsson, vice ordförande	Direktör. Ordförande i Nobia AB, Sydsvenska Kemi AB, Biolight International AB, Carema AB; ledamot i Holmen AB och Pergo AB
Anders Nyrén, vice ordförande	VD och koncernchef i AB Industrivärden. Ordförande i Industrade; styrelseledamot i Ernströmgruppen AB, AB Industrivärden, Sandvik AB, Skanska AB, Svenska Cellulosa AB SCA, SSAB Svenskt Stål AB
Lars O Grönstedt, VD och koncernchef	Bankdirektör. Ordförande i Svenska Bankföreningen
Pirkko Alitalo	Civilekonom. Styrelseledamot i Lagercrantz Group AB
Fredrik Baksaaas	VD och koncernchef i Telenor ASA. Styrelseledamot i Aker Kvaerner ASA, Det norske Veritas (rådet)
Ulrika Boëthius	Banktjänsteman
Tommy Bylund	Bankdirektör. Ordförande i Stiftelsen Oktogonen
Göran Ennerfelt	VD och koncernchef i Axel Johnson-koncernen. Ordförande i Axfood AB, styrelseledamot i Spirent plc
Sigrun Hjelmquist	Investment Manager i BrainHeart Capital AB. Styrelseledamot i IBS AB, Sandvik AB, Sydkraft AB, RAE Systems Inc. och Svenskt Näringsliv
Fredrik Lundberg	Ekon dr h c. VD och koncernchef i L E Lundbergföretagen AB. Ordförande i Holmen AB, Cardo AB och Hufvudstaden AB; styrelseledamot i L E Lundbergföretagen AB, AB Industrivärden och NCC AB
Sverker Martin-Löf	Direktör. Ordförande Svenska Cellulosa AB SCA, Skanska AB och SSAB Svenskt Stål AB; styrelseledamot i Telefonaktiebolaget LM Ericsson, AB Industrivärden
Bente Rathe	Civilekonom. Ordförande i Petoro AS; styrelseledamot i Det Norske Veritas

FÖRSÄKRAN FRÅN SVENSKA HANDELSBANKEN AB:S (PUBL) CENTRALSTYRELSE

Centralstyrelsen försäkrar att upplysningarna i prospektet, så vitt Centralstyrelsen känner till, överensstämmer med de faktiska förhållandena och att ingenting är utelämnat som sannolikt skulle kunna påverka betydelsen av prospektet.

Stockholm den 26 april 2005

Svenska Handelsbanken AB:s (publ) Centralstyrelse

BEFOGENHETER

Centralstyrelsen har den 26 april 2005 beslutat att fortsätta upprätthållandet av ett masskuldebrevsprogram för Svenska Handelsbanken AB (publ), filialverksamheten i Finland om 250 miljoner euro riktat till den finska marknaden.

I beslut av Centralstyrelsen daterat den 26 april 2005 befullmäktigas bankdirektör Pehr Wissén och bankdirektör Petri Hatakka och bankdirektör Lennart Francke att, var för sig å Centralstyrelsens vägnar, vid emission av värdepapper under masskuldebrevsprogrammet bekräfta att inga väsentliga händelser inträffat efter senaste bokslut som kan påverka värdepapperens värde.

REVISORER

Svenska Handelsbanken ABs (publ) årsredovisning, koncernredovisning och bokföring samt styrelsen och verkställande direktörens förvaltning, har för de tre senast avslutade räkenskapsåren har granskats av:

FÖR RÄKENSKAPSÅRET 2002

Ordinarie revisorer:

Thomas Thiel, auktoriserad revisor, KPMG Bohlins AB, SE-103 23 Stockholm

Stefan Holmström, auktoriserad revisor, KPMG Bohlins AB, SE-103 23 Stockholm

Åke Hedén, auktoriserad revisor, Ernst & Young AB, Box 3143, SE-103 62 Stockholm

Utsedd av Finansinspektionen:

Ulf Davéus, auktoriserad revisor, BDO Feinstein Revision AB, Box 24193, SE-104 51 Stockholm.

FÖR RÄKENSKAPSÅRET 2003

Ordinarie revisorer:

Thomas Thiel, auktoriserad revisor, KPMG Bohlins AB, SE-103 23 Stockholm

Stefan Holmström, auktoriserad revisor, KPMG Bohlins AB, SE-103 23 Stockholm

Åke Hedén, auktoriserad revisor, Ernst & Young AB, Box 7850, SE-103 99 Stockholm

Utsedd av Finansinspektionen:

Ulf Davéus, auktoriserad revisor, BDO Feinstein Revision AB, Box 24193, SE-104 51 Stockholm

FÖR RÄKENSKAPSÅRET 2004

Ordinarie revisorer:

Thomas Thiel, auktoriserad revisor, KPMG Bohlins AB, SE-103 23 Stockholm

Åke Hedén, auktoriserad revisor, Ernst & Young AB, Box 7850, SE-103 99 Stockholm

Utsedd av Finansinspektionen:

Ulla Nordin Buisman, auktoriserad revisor, Öhrlings Pricewaterhouse Coopers AB, Aniaraplan 4, SE-191 47 Sollentuna.

REVISORERNAS UTLÅTANDE

Årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och den verkställande direktörens förvaltning i Svenska Handelsbanken AB (publ) har för 2002, 2003 och 2004 granskats av KPMG Bohlins AB, Ernst & Young AB och Ulf Davéus (av Finansinspektionen förordnad revisor år 2002 och 2003) och av Ulla Nordin Buisman (av Finansinspektionen förordnad revisor år 2004). Revisionsberättelser har avgivits för respektive år och är daterade den 6 mars 2003, den 4 mars 2004 och den 7 mars 2005.

Delårsrapporten för perioden 1 januari – 31 mars 2004 har inte varit föremål för granskning.

KPMG Bohlins AB
Thomas Thiel

Ernst & Young AB
Åke Hedén

Ulla Nordin Buisman
(av Finansinspektionen förordnad revisor)

HANDLINGAR

Masskuldebrevsprogrammet arrangeras av Handelsbanken Capital Markets, SE-106 70 Stockholm, Sverige.

Kopior av handlingar som gäller masskuldebrevsprogrammet finns till påseende under kontorstid hos Handelsbanken Capital Markets, Blasieholmstorg 12, SE-106 70 Stockholm, Sverige samt hos Handelsbanken, Alexandersgatan 11, FIN-00 100 Helsingfors.

Allmänna villkor för programmet

Inom ramen för detta masskuldebrevsprogram ("Programmet") kan Svenska Handelsbanken AB (publ), filialverksamheten i Finland ("Emittenten") emittera, i enlighet med gällande lagstiftning i Finland, enskilda masskuldebrevslån ("Lån") i euro eller annan valuta med en löptid om lägst en månad. Emittenten fungerar som betalningsombud för de Lån vilka emitteras inom ramen för Programmet.

BETALNINGSOBUDET

- a) sköter den betalningsrörelse som hänför sig till teckning och inlösen av Lån; samt
- b) utför de uppgifter som enligt Finlands Värdepapperscentral Ab:s ("Värdepapperscentralen") bestämmelser och beslut ankommer på den som administrerar emissionen.

Villkoren för enskilda Lån består av dessa allmänna villkor och de lånespecifika villkoren. De allmänna villkoren gäller såvida inte annat föreskrivs i de lånespecifika villkoren. Modellen för de lånespecifika villkoren är en del av börsprospektets basdel.

Lån emitteras som masskuldebrevslån med samma förmånsrätt som Emittentens övriga förbindelser utan säkerhet.

Lån kan emitteras som masskuldebrev fogade till Värdepapperscentralens värdeandelssystem ("Värdeandel") eller på annat sätt som följer av de lånespecifika villkoren.

Emittenten förbehåller sig rätten att ändra villkoren för Programmet. Aktuella villkor framgår av det vid var tid gällande börsprospektet.

1. MAXIMIBELOPP INOM RAMEN FÖR PROGRAMMET

Det totala nominella beloppet av de utelöpande Lånen inom ramen för Programmet uppgår till högst tvåhundra-femtio miljoner (250.000.000) euro eller motvärdet därav i annan valuta. Emittenten förbehåller sig rätten att besluta om höjning eller sänkning av beloppet.

Lånebeloppet under ett enskilt masskuldebrevslån fastställs separat för varje Lån. Under teckningstiden kan Emittenten besluta om höjning eller sänkning av det enskilda lånebeloppet samt besluta om åtgärder vid en eventuell över- eller underteckning.

2. LÖPTID

Löptiden definieras i de lånespecifika villkoren. Emissionsdagen och återbetalningsdagen/-dagarna för det enskilda Lånet anges i de lånespecifika villkoren.

3. EMISSIONSKURS

Lånets emissionskurs definieras separat i villkoren för det enskilda Lånet. Emittenten förbehåller sig rätten att definiera emissionskursen separat för varje teckning.

4. TECKNINGSTID OCH TECKNINGSTÄLLE

De Lån som emitteras inom ramen för Programmet erbjuds till teckning under den i de lånespecifika villkoren angivna emissionstiden på teckningsställen som anges i de lånespecifika villkoren. Emittenten har rätt att förkorta eller förlänga teckningstiden.

5. BETALNING AV TECKNING

De tecknade masskuldebrevsen skall betalas senast på den betalningsdag som anges i villkoren för det enskilda Lånet eller på annat sätt som bestäms i de lånespecifika villkoren.

Teckningspris är det nominella beloppet för teckningen multiplicerat med emissionskursen vid teckningstidpunkten.

Vid teckning av Lån efter teckningsdagen skall tecknaren betala den ränta som enligt de lånespecifika villkoren upplupit räknat från emissionsdagen till teckningens betalningsdag. Vid teckning av Lån efter den första räntebetalningsdagen på annan dag än en räntebetalningsdag skall tecknaren betala den ränta som upplupit räknat från ifrågasvarande ränteperiods begynnelse dag till teckningens betalningsdag.

6. REGISTRERING AV VÄRDEANDELAR

Värdeandelar registreras enligt de lånespecifika villkoren på det värdeandelskonto tecknaren uppgett vid teckningen.

7. MASSKULDEBREVENS NOMINELLA VÄRDE OCH ÅTERBETALNINGSPRIS

Det nominella värdet för masskuldebrevsen och en eventuell enhetsstorlek anges i de lånespecifika villkoren.

Återbetalningspriset för masskuldebrevsen, om det avviker från det nominella värdet, anges i de lånespecifika villkoren.

8. BETALNING AV RÄNTA OCH KAPITAL

Låneräntan (i förekommande fall) och kapitalet för Lån betalas enligt lag om värdeandelssystemet och värdeandelskonton och Värdepapperscentralens bestämmelser och beslut till den som enligt uppgifterna på värdeandelskontot har rätt att motta likviden.

9. EMITTENTENS RÄTT TILL FÖRTIDA ÅTERBETALNING

De lånespecifika villkoren kan inbegripa rätt för Emittenten att återbetala Lånet i förtid. Fordringsägarna skall informeras om att rätten till förtida återbetalning utnyttjas vid en tidpunkt som framgår av de lånespecifika villkoren på sätt som anges i punkt 19.

10. RÄNTA

På lånekapitalet betalar emittenten en ränta som i de lånespecifika villkoren kan avtalas så att den antingen är a) en fast ränta, b) en euriborränta eller rörlig ränta bunden till annan referensränta, c) en nollränta eller d) en ränta eller gottgörelse som fastställs på annat sätt.

Räntan eller en annan gottgörelse betalas på den/de i de lånespecifika villkoren angivna räntebetalningsdagen/-dagarna. Med ränteperiod avses varje tidsperiod för vilken ränta beräknas. Den första ränteperioden börjar på emissionsdagen och upphör den följande räntebetalningsdagen. Nästkommande ränteperioder börjar på föregående periods räntebetalningsdag och upphör på den följande räntebetalningsdagen, såvida inte annat avtalas i de lånespecifika villkoren.

10.a Fast ränta

Fast ränta betalas halvårsvis eller årsvis i efterhand på räntedagen. Räntan upplöper för varje ränteperiod så att den första dagen i ränteperioden inberäknas i ränteperioden medan den sista dagen i ränteperioden utesluts.

10.b Euriborränta eller rörlig ränta bunden till annan referensränta

Den årliga ränta som betalas på Lånet består av en i de lånespecifika villkoren definierad euriborränta eller annan rörlig referensränta specificerad i de lånespecifika villkoren och en marginal.

Euriborräntan är den referensränta som används på penningmarknaden i euroområdet och som styrs av the European Banking Federation (FBE - Fédération Bancaire de l'Union Européenne). Fixeringen av värdet för euriborräntan grundar sig på vid respektive tidpunkt rådande internationell praxis. De lånespecifika villkoren anger vilken informationsförmedlars (Reuters eller Telerate) euriborsidor som används vid fixeringen av räntan. Räntefixeringsdagen är två bankdagar före ränteperiodens begynnelse på det sätt som avtalas i de lånespecifika villkoren.

10.c Nollränta

Lån kan emitteras som ett nollräntelån, dvs ingen ränta löper på skuldebrevets kapital under löptiden. Avkastningen på skuldebrevet bestäms av skillnaden mellan skuldebrevets återbetalningspris och teckningspris.

10.d Annan grund för fixering av ränta eller gottgörelse

Den ränta eller gottgörelse som betalas på lånekapitalet grundar sig på en räntebas som närmare specificeras i de lånespecifika villkoren. En sådan grund kan vara

- 1) ett index som beskriver utvecklingen för till exempel aktier som handlas på fondbörs/fondbörs; eller
- 2) en annan grund.

11. MINIMI- OCH/ELLER MAXIMIRÄNTA

De lånespecifika villkoren kan innehålla ett minimi- och/eller maximibelopp för den i villkor 10.b) och 10.d) nämnda räntan eller gottgörelsen.

12. RÄNTEBERÄKNINGSGRUND

I de lånespecifika villkoren definieras den ränteberäkningsgrund som tillämpas vid beräkning av räntan. Ränteberäkningsgrunden kan vara:

- a) "Faktiskt antal dagar/faktiskt antal dagar", då det faktiska antalet dagar i ränteperioden divideras med faktiskt antal dagar.
- b) "Faktiskt antal dagar/365", då det faktiska antalet dagar i ränteperioden divideras med 365.
- c) "Faktiskt antal dagar/360", då det faktiska antalet dagar i ränteperioden divideras med 360.
- d) Annan ränteberäkningsgrund som definieras i de lånespecifika villkoren.

13. BANKDAGSANTAGANDEN

13.1 Fast ränta

Om räntebetalningsdagen för ett Lån med fast ränta inte är en bankdag, uppskjuts räntebetalningen till närmast påföljande bankdag eller till en annan bankdag som särskilt specificeras i de lånespecifika villkoren.

Senareläggning av räntebetalning ger inte innehavaren av masskuldebrev rätt till räntekompensation.

13.2 Euriborränta eller annan rörlig referens-ränta

I villkoren för varje enskilt Lån fastställs det bankdagsantagande som skall tillämpas på Lånet ifråga och på basis av vilket räntebetalningsdagen förskjuts på följande sätt, om den inte infaller på en bankdag:

- a) "följande" då räntebetalningsdagen senareläggs till närmast påföljande bankdag;
- b) "tillämpad följande" då räntebetalningsdagen senareläggs till närmast påföljande bankdag, utom då följande bankdag infaller först följande månad, i vilket fall räntebetalningsdagen tidigareläggs till närmast föregående bankdag;
- c) "föregående" då räntebetalningsdagen tidigareläggs till närmast föregående bankdag.

14. BANKDAG

Med "bankdag" avses en dag då banker i Helsingfors är allmänt öppna, såvida inte annat följer av de lånespecifika villkoren.

15. PRESKRIPTION AV KAPITAL, RÄNTA ELLER ANNAN GOTTGÖRELSE

Om betalningen av kapital, ränta eller annan gottgörelse på Lånet inte har betalats, t.ex. på grund av avsaknad av motkonto, inom tre (3) år från respektive förfallodag, har rätten till sådan betalning förverkats. Preskriptionstiden i fråga om betalningskupong (Lagom skuldebrev §25) i fysisk form är fem (5) år från respektive förfallodag.

16. Borgenärssammanträde

Emittentens styrelse har rätt att sammankalla innehavarna av skuldebrev till ett möte (nedan "borgenärssammanträde") för att besluta om ändring av villkoren för ett enskilt Lån i Programmet eller andra ärenden enligt nedan.

Kallelse till borgenärssammanträdet skall publiceras minst 10 dagar före mötesdagen i enlighet med punkt 19. I kallelsen skall tidpunkten och platsen för sammanträdet anges, agendan samt hur skuldebrevsinnehavaren skall gå tillväga för att kunna delta i sammanträdet.

Borgenärssammanträdet skall hållas i Helsingfors och dess ordförande utnämns av Emittenten.

Borgenärssammanträdet är beslutfört om de närvarande personerna representerar minst 75% av det ifrågavarande Lånets utelöpande kapitalbelopp.

Om borgenärssammanträdet inte är beslutfört inom 30 minuter från den tidpunkt då mötet började enligt möteskallelsen, kan behandlingen av agendan på Emittentens begäran uppskjutas till ett nytt borgenärssammanträde, vilket skall hållas tidigast efter 14 dagar och senast efter 28 dagar. Det nya borgenärssammanträdet är beslutfört om de närvarande personerna representerar minst 25% av Lånets utelöpande kapitalbelopp.

Möteskallelsen till det nya borgenärssammanträde som hålls på grund av uppskovet skall publiceras på samma sätt som kallelsen till det ursprungliga sammanträdet. I kallelsen skall dessutom förutsättningarna för mötets beslutförhet omnämnas.

Masskuldebrevsinnehavarnas rösträtt bestäms på basis av Lånets kapitalbelopp. Emittenten har inte rösträtt vid borgenärssammanträdet. Beslut vid borgenärssammanträdet kräver minst två tredjedelar (2/3) av de avgivna rösterna.

Representanter för Emittenten och av Emittenten befullmäktigade personer har rätt att närvara vid borgenärssammanträdet och att där hålla anföranden.

Borgenärssammanträdet har rätt att fatta beslut om följande frågor som är bindande för innehavarna av masskuldebrev:

- (a) ändring av lånevillkoren och
- (b) samtycke till att temporärt avvika från lånevillkoren.

Följande frågor kräver dock samtycke av samtliga innehavare av masskuldebrev:

- (a) en sänkning av lånekapitalet och/eller räntan
- (b) en förlängning av löptiden
- (c) en ändring av förutsättningarna för borgenärssammanträdets beslutförhet, eller
- (d) en ändring av kravet på majoritet för borgenärssammanträdets beslut.

Samtycke kan ges vid borgenärssammanträdet eller skriftligen.

Borgenärssammanträdet kan genom sitt beslut ge en namngiven person rätt att vidta nödvändiga åtgärder för att borgenärssammanträdets beslut skall träda i kraft.

Borgenärssammanträdets beslut är bindande för alla skuldebrevsinnehavare oberoende av om de varit närvarande vid borgenärssammanträdet. Beslut anses ha kommit fordringsägarna tillhanda för kännedom då informationen har införts på det emissionskonto som förs hos Värdepapperscentralen.

17. BYTE AV EMITTENT

Emittenten har utan att höra fordringsägarna rätt att överlåta sina skyldigheter för de inom ramen för Programmet emitterade Lånen till ett bolag som kontrolleras direkt eller indirekt av Emittenten, eller till ett bolag som direkt eller indirekt kontrollerar Emittenten under förutsättning att Emittenten ställer proprieborgen som säkerhet för betalningen av de Lån som överlåts.

18. FORCE MAJEURE

I fråga om de på Emittenten ankommande åtgärderna gäller att ansvarighet inte kan göras gällande för skada som beror av finskt eller utländskt lagbud, finsk eller utländsk myndighetsåtgärd, krigshändelse, strejk, blockad, bojkott, lockout eller annan liknande omständighet. Förbehållet i fråga om strejk, blockad, bojkott och lockout gäller även om Emittenten själv är föremål för eller vidtar sådan konfliktåtgärd.

Skada som uppkommer i andra fall skall inte ersättas av Emittenten om banken varit normalt aktsam. Inte i något fall utgår ersättning för indirekt skada.

Föreligger hinder för Emittenten på grund av sådan omständighet som angivits i första stycket att vidta åtgärd enligt dessa villkor, får åtgärden uppskjutas tills hindret har upphört.

19. MEDDELANDET

Information om Lånen delges fordringsägarna skriftligen eller genom en annons i Helsingin Sanomat eller en annan därmed jämförbar riksomfattande dagstidning. Informationen kan delges även via värdeandelssystemet. Informationen anses ha nått fordringsägarna när den har publicerats på ovannämnda sätt.

20. SÄKERHET

Ingen säkerhet kommer att ställas för Lån under detta Program.

21. TECKNINGSFÖRBINDELSE

Ingen teckningsförbindelse ställs för Lån under detta Program såvida inte annat framgår av de lånespecifika villkoren.

22. TILLÄMPLIG LAG OCH FORUM

För detta masskuldebrevsprogram tillämpas finsk lag.

Tvister till följd av detta masskuldebrevsprogram handläggs vid Helsingfors tingsrätt. I tvistemål där käranden är en konsument kan konsumenten, enligt konsumentskyddslagen, väcka talan även vid den allmänna underrätt inom vars domkrets han är bosatt.

23. ÖVRIGA VILLKOR

Emittenten har rätt att göra ändringar i lånevillkoren som inte försvagar fordringsägarnas ställning. För dylika ändringar behövs inte borgenärssammanträdets beslut enligt punkt 16.

Övriga omständigheter som påverkar värdepapprets värde

ANDRAHANDSMARKNAD

Masskuldebrevsprogrammet kommer att noteras på Helsingin Arvopaperi- ja johdannaispörssi, selvitysyhtiö Oy fondbörs i Helsingfors i sammanhang med notering av det första Lånet under Programmet.

Om det i villkoren för Lån under detta Program bestäms att Lånet ifråga skall noteras, kommer ansökan om notering på börslistan i Helsingfors att inlämnas efter teckningstidens utgång eller efter det att teckningstiden avbrutits,

förutsatt att sådant Lån har tecknats för minst EUR 2.000.000.

BESKATTNING

Emittenten eller en av emittenten befullmäktigad uppbur den skatt på räntan som enligt vid varje tidpunkt gällande lagar och skattemyndigheternas föreskrifter och anvisningar skall betalas. Av lånespecifika villkor framgår varje enskilt masskuldebrevlåns skattestatus.

Modell för lånespecifika villkor

Lånespecifika villkor för Svenska Handelsbanken AB (publ), filialverksamheten i Finlands masskuldebrevsprogram. Dessa lånespecifika villkor utgör tillsammans med de allmänna villkoren för Svenska Handelsbanken AB (publ), filialverksamheten i Finlands masskuldebrevsprogram av den [] fullständiga villkor för detta Lån.

Betalningsombud:	Svenska Handelsbanken AB (publ), filialverksamheten i Finland
Lånekapital:	Högst [] euro (annan valuta)
Skuldebrevs nominella belopp, enhetsstorlek:	[]
Lånets nummer:	[]
Emissionsdag:	[]
Återbetalningsdag/-dagar:	[]
Belopp som återbetalas:	[Om det belopp som återbetalas inte är lånekapitalets nominella belopp meddelas storleken av återbetalningsraterna.]
Teckningsställe:	[]
Betalning av teckning:	[]
Ränta:	[Definition av vilket av villkoren 10.a) (Fast ränta), 10.b) (Euriborränta eller annan referensränta), 10.c) (Nollränta) eller 10.d) (Ränta eller gottskrivning som bestäms på annat sätt) som tillämpas och fastslås följande erforderliga detaljer: Villkor 10.a) Fast ränta Ränteprocent [Den första ränteperiodens startdag, om den inte är emissionsdag] Räntebetalningsdag/-dagar Villkor 10.b) Euriborränta eller annan rörlig referensränta [Den första ränteperiodens startdag, om den inte är emissionsdag] Marginal Ränteperiodens längd Räntebetalningsdag/-dagar Villkor 10.c) Nollränta [Ett inlösenpris och den årliga, effektiva ränteprocenten fastställs för skuldebrevet] Villkor 10.d) Ränta eller gottgörelse på annan grund [Beräkningsgrunden och övriga nödvändiga villkor fastställs]
Beräkningsagent	[]
Ränteberäkningsgrund:	[]

Räntans minimi-/maximibelopp:	[Punkt 11, maximi- och/eller minimibelopp nämns]
Bankdagsantagande:	Villkor 13
Emittentens rätt till förtida återbetalning:	Ja/Nej [Om ja, så anges den minimitid som reserverats för att avisera fordringshavare samt övriga nödvändiga villkor]
Betalningssätt för ränta och kapital:	Villkor 8
Övriga villkor:	[]
Helsingfors den []	[] 2005
SVENSKA HANDELSBANKEN AB (publ),	
FILIALVERKSAMHETEN I FINLAND	

Uppgifter om emittering av masskuldebrevslån

Dessa uppgifter om emittering av masskuldebrevslån presenteras vid emitteringen av samtliga Lån.

Beslut och befogenheter som emitteringen av Lånet grundar sig på:	Enligt Svenska Handelsbanken ABs (publ) styrelses befullmäktigande
Emissionens karaktär:	S.k. enskilt lån/serielån/övrigt
Teckningsrätter:	Teckningsrätten har inte begränsats
Teckningstid:	[]
Registrering av Värdeandelar:	[]
Emissionskurs:	[]
Börsnotering:	Ja/Nej
Uppskattad tidpunkt för notering:	[]
Låneavkastning:	[]
Lånets duration:	[]
Lånets ISIN-kod:	[]
Källskatt:	[]

Uppskattning av kapital som inflyter till emittenten och planerat användningsändamål:

Högst [] Lånet ingår i emittentens kapitalanskaffning.

Viktiga uppgifter om utvecklingen av Emittentens affärsverksamhet:

Helsingfors den [] [] 2005

SVENSKA HANDELSBANKEN AB (publ)

Lennart Francke / Petri Hatakka / Pehr Wissén

SVENSKA HANDELSBANKEN AB (PUBL), FILIALVERKSAMHETEN I FINLAND

Allmänna uppgifter om emittenten

Svenska Handelsbanken AB (publ), filialverksamheten i Finland, är emittent i lånen utgivna under masskuldebrevsprogrammet och utgör en del av Svenska Handelsbanken AB (publ) som svarar för filialverksamhetens förpliktelser och åtaganden. Med anledning därav följer nedan en utförlig beskrivning av Svenska Handelsbanken AB (publ).

Handelsbanken är medlem av den finska bankföreningen och lyder under samma regler och lagar som övriga banker

Kontorsadresser – Handelsbanken i Finland

Björneborg
Teljäntori, Yrjönkatu 15
28100 Björneborg
Tel. 010 444 5220
E-post: bjorneborg@handelsbanken.fi

Ekenäs (04/05)
Björknäsgränd 1
10600 Ekenäs
Tel. 010 444 5470
E-post: ekenas@handelsbanken.fi

Esbo – Alberga
Konstapelsgatan 4 (Galleria)
02600 Esbo
Tel. 010 444 3600
E-post: alberga@handelsbanken.fi

Esbo – Hagalund
Västanvindsvägen 1
02100 Esbo
Tel. 010 444 3100
E-post: hagalund@handelsbanken.fi

Helsingfors – Böle
Bölegatan 8
00240 Helsingfors
Tel. 010 444 3070
E-post: bole@handelsbanken.fi

Helsingfors – Dianaparken
Skillnadsgatan 11
00130 Helsingfors
Tel. 010 444 3010
E-post: dianaparken@handelsbanken.fi

Helsingfors – Esplanaden
Södra esplanaden 12
00130 Helsingfors
Tel. 010 444 3410
E-post: esplanaden@handelsbanken.fi

Helsingfors - Hagnäs
Broholmogatan 18-20
00530 Helsingfors
Tel. 010 444 3320
E-post: hagnas@handelsbanken.fi

Helsingfors – Kampen
Fredriksgatan 48
00100 Helsingfors
Tel. 010 444 3050
E-post: kampen@handelsbanken.fi

Helsingfors – Munkshöjden
Raumovägen 1
00350 Helsingfors
Tel. 010 444 3300
E-post: munkshojden@handelsbanken.fi

Helsingfors - Östra centrum
Revalsplanen 1
00930 Helsingfors
Tel. 010 444 3045
E-post: ostracentrum@handelsbanken.fi

Hyvinge
Hämeenkatu 14
05800 Hyvinge
Tel. 010 444 5260
E-post: hyvinge@handelsbanken.fi

Imatra
Lappeentie 11
55100 Imatra
Tel. 010 444 5290
E-post: imatra@handelsbanken.fi

Jakobstad
Köpmansgatan 8
68600 Jakobstad
Tel. 010 444 5160
E-post: jakobstad@handelsbanken.fi

Joensuu
Torikatu 29
80100 Joensuu
Tel. 010 444 5500
E-post: joensuu@handelsbanken.fi

Jyväskylä
Kauppakatu 27
40100 Jyväskylä
Tel. 010 444 5300
E-post: jyvaskola@handelsbanken.fi

Karleby
Mannerheimplatsen 2
67100 Karleby
Tel. 010 444 5330
E-post: karleby@handelsbanken.fi

Kervo
Kultasepätkatu 2
04250 Kervo
Tel. 010 444 5420
E-post: kervo@handelsbanken.fi

Kouvola
Valtakatu 22
45100 Kouvola
Tel. 010 444 5270
E-post: kouvola@handelsbanken.fi

Kuopio
Haapaniemenkatu 13
70110 Kuopio
Tel. 010 444 5120
E-post: kuopio@handelsbanken.fi

Lahtis
Rautatiekatu 20
15110 Lahtis
Tel. 010 444 5041
E-post: lahtis@handelsbanken.fi

Raisio
Varppeenaukio 3
21200 Reso
Tel. 010 444 5320
E-post: raisio@handelsbanken.fi

Raumo
Valtakatu 9-11
26100 Raumo
Tel. 010 444 5250
E-post: raumo@handelsbanken.fi

Rovaniemi
Koskikatu 14-16 (Kalotiniina 2 vån)
96200 Rovaniemi
Tel. 010 444 5370
E-post: rovaniemi@handelsbanken.fi

Salo
Turuntie 1
24100 Salo
Tel. 010 444 5400
E-post: salo@handelsbanken.fi

Seinäjoki
Kalevankatu 1
60100 Seinäjoki
Tel. 010 444 5550
E-post: seinajoki@handelsbanken.fi

Tammerfors – Kauppakatu
Kauppakatu 6
33210 Tammerfors
Tel. 010 444 5430
E-post: kauppakatu@handelsbanken.fi

Tammerfors – Kyttälä
Rautatiekatu 10
33100 Tammerfors
Tel. 010 444 5100
E-post: kyttala@handelsbanken.fi

Tavastehus
Kasarnikatu 3
13100 Tavastehus
Tel. 010 444 5600
E-post: tavastehus@handelsbanken.fi

Torneå
Hallituskatu 10
95400 Torneå
Tel. 010 444 5200
E-post: tornea@handelsbanken.fi

Uleåborg
Kirkkokatu 31
90100 Uleåborg
Tel. 010 444 5180
E-post: uleaborg@handelsbanken.fi

Vanda – Dickursby
Konvaljvägen 28
01300 Vanda
Tel. 010 444 3120
E-post: dickursby@handelsbanken.fi

Vanda – Myrbacka
Eldstadstorget 1, 2 vån
01600 Vanda
Tel. 010 444 3200
E-post: myrbacka@handelsbanken.fi

Vasa
Hovrättsplanen 18
65100 Vasa
Tel. 010 444 5151
E-post: vasa@handelsbanken.fi

Villmanstrand
Valtakatu 43
53100 Villmanstrand
Tel. 010 444 5070
E-post: villmanstrand@handelsbanken.fi

Åbo
Slottsgatan 18
20100 Åbo
Tel. 010 444 5010
E-post: abo@handelsbanken.fi

verksamma i Finland. Banken övervakas därför, förutom av den svenska finansinspektionen, även av den finska finansinspektionen.

Handelsbanken har varit verksam i Finland sedan 1990 och verksamheten är en del av bankens strategi att vara en universalbank med Norden som hemmamarknad.

Filialverksamheten är registrerad i handelsregister i Finland med FO-nummer 086 1597-4.

Svenska Handelsbanken AB (publ)

ALLMÄNNA UPPGIFTER

Svenska Handelsbanken AB (publ) organisationsnummer 502007-7862 bildades 1871 och är ett publikt bankaktiebolag med säte i Stockholm, som bedriver verksamhet under svensk banklagsstiftning. Efter förvärvet av Stadshypotek AB (Sveriges ledande bolåneinstitut) i början av 1997, blev Handelsbankskoncernen en av de största kommersiella bankerna i Norden (Danmark, Finland, Norge och Sverige), vilket banken betraktar som sin hemmarknad.

Handelsbankskoncernen är en universalbank, dvs. tillhandahåller finansiella tjänster inom områdena: traditionella företagsaffärer, investment banking och trading samt privata affärer inklusive livförsäkringar.

Handelsbankens övergripande mål är att ha en högre räntabilitet på eget kapital än vägt genomsnitt för övriga börsnoterade nordiska och brittiska banker. Kvaliteten på koncernens tjänster skall leva upp till krävande kunders förväntningar. Handelsbanken skall ta rimligt betalt för utförda tjänster. Kostnadsnivån skall vara lägre än i andra banker. Lönsamhet är alltid viktigare än volym.

Under 1999 utökade banken sin nordiska närvaro genom att förvärva Bergensbanken, en lokal affärsbank i Norge, och är efter förvärvet den femte största kommersiella banken i Norge. I december 2000 lade Handelsbanken ett bud på den konkurrensutsatta delen av försäkringsbolaget SPP. Genom förvärvet av SPP Liv AB fick Handelsbankskoncernen en femtedel av den svenska livförsäkringsmarknaden, vilket är i nivå med den störste aktören. SPP-förvärvet fullbordades i mars 2001.

I april 2001 lade Handelsbanken ett publikt bud på Midt-bank A/S, en bank med huvudkontor på Jylland i Danmark. Genom köpet fick Handelsbanken ett produktutbud som kompletterar det banken hittills har kunnat erbjuda sina kunder, t ex fonder genom ett danskt fondbolag. Banken är representerad i alla delar av Danmark med tonvikten på Jylland. Efter förvärvet är Handelsbanken den femte största banken i Danmark.

Under våren 2003 fusionerades Stadshypotek och Handelsbanken Hypotek. Handelsbanken bedriver även universalbanksrörelse i Storbritannien där banken har 15 kontor. Verksamheten ombildades 2002 till regionbank.

Bankens verksamhet utanför Norden och Storbritannien koncentreras främst på att erbjuda tjänster för nordiska företag med verksamhet utomlands samt icke-nordiska företag med verksamhet i Norden liksom för privatpersoner med nordisk anknytning.

Banken hade per den 31 december 2004 453 kontor i Sverige, 34 i Norge, 35 i Finland, 36 i Danmark och 15 i Storbritannien.

Banken är organiserad och redovisas resultatmässigt i följande rörelsegränar:

KONTORSRÖRELSEN utgörs av elva regionbanker – sju i Sverige och en i vardera Norge, Finland, Danmark och Storbritannien.

HANDELSBANKEN MARKETS ansvarar för verksamheten inom områdena penning- och valutamarknaderna, aktiehandel, Corporate Finance, lånekapitalfinansiering, correspondent banking och handelsfinansiering. Vidare ingår bankens ekonomiska sekretariat och bankrörelsen utanför Norden och Storbritannien. Sedan januari 2003 är verksamheterna inom Handelsbanken Trading och Handelsbanken Securities sammanförda till ett gemensamt affärsområde – Handelsbanken Capital Markets.

HANDELSBANKEN KAPITALFÖRVALTNING omfattar fondförvaltning, diskretionär förvaltning och institutionella depå tjänster.

HANDELSBANKEN PENSION OCH FÖRSÄKRING marknadsför ett komplett sortiment av livförsäkrings- och pensionsprodukter. I rörelsegränsen ingår Handelsbanken Liv samt SPP.

Svenska Handelsbanken AB (publ) står under den svenska Finansinspektionens tillsyn.

HANDELSBANKSKONCERNEN

Handelsbankskoncernen består av moderbolaget Svenska Handelsbanken AB (publ) och dess dotterbolag, av vilka de största är:

Stadshypotek

STADSHYPOTEK lämnar bottenlån mot säkerhet i småhus, fritidshus, bostadsrätter, flerbostadshus samt kontors- och affärsfastigheter.

Handelsbanken Finans

Erbjuder leasing, avbetalning, finansieringssamarbeten med leverantörer av investeringsobjekt, finansiering och administration av tjänstebilar, fakturaservice, inkasso samt konsumentkrediter och selektiva kontokort genom återförsäljarsamarbeten.

Bedriver verksamhet i Sverige, Norge, Finland, Danmark och Storbritannien.

Handelsbanken Liv

Den 1 januari 2002 ombildades Handelsbanken Liv till ett vinstutdelande bolag och Livbolagets resultat konsolideras from 2002 i Handelsbankens resultat.

Erbjuder ett fullständigt sortiment av livförsäkringsprodukter såsom privata pensionsförsäkringar, tjänste-

pensionsprogram, grupplivförsäkringar, fondförsäkringar, sjuk- och olycksfallsförsäkringar samt utländska kapitalförsäkringar.

Bedriver verksamhet i Sverige, Norge, Finland och Danmark.

SPP

SPP drivs enligt ömsesidiga principer och konsolideras ej in i Handelsbankens resultat- och balansräkning. SPP:s huvudverksamhet är tjänstepensionsförsäkringar, tjänstegruppsförsäkringar, kompletterande privata försäkringar samt tillhörande administrativa tjänster. Under 2004 röstade SPP:s försäkringstagare med överväldigande majoritet för en om bildning av bolaget till att bli vinstgivande.

Handelsbanken Fonder

Förvaltar och administrerar bankens värdepappersfonder samt administrerar fonder åt kundföretag.

Bedriver verksamhet i Sverige, Norge, Finland, Danmark, Luxemburg, Schweiz, Frankrike och Spanien.

Stadshypotek Bank

Telefon- och Internetbank som erbjuder ett begränsat urval av standardiserade och paketerade bank- och försäkrings-tjänster för privatkunder.

FÖRVALTNING

Svenska Handelsbanken AB:s (publ) centralstyrelse beslutar i större kreditärenden, större investeringar och strategiska frågor. Styrelsen utfärdar arbetsordning för styrelsen, instruktioner för verkställande direktören samt kreditinstruktioner. Styrelsen utser vidare ledamöter i kreditkommitté och lönekommittén. Styrelsens ordförande utser nomineringskommitté vars uppgift är att lämna förslag på styrelseledamöter. Bankens ordinarie bolagsstämma väljer årligen styrelseledamöter.

KAPITALSTRUKTUR

Antalet utestående aktier i Svenska Handelsbanken AB (publ) uppgick per 31 december 2004 till 669 641 462 st med ett nominellt belopp på 4,15 kronor per aktie. Aktierna är fördelade i två serier; A och B. Aktier av serie A har en röst vardera och aktier av serie B 1/10 röst vardera. Bankens aktiekapital uppgick till 2 779 mkr.

Under 2004 återköptes 23,7 miljoner aktier. I syfte att justera kapitalstrukturen har bolagsstämman beslutat enligt styrelsens förslag att återköpa maximalt 40 miljoner aktier. Samtidigt har stämman beslutat, enligt styrelsens förslag, att banken ska köpa tillbaka aktier för maximalt 5 mdkr, liksom att dra in de 23,7 miljoner aktier som banken återköpte under 2004. Bolagsstämman har vidare på styrelsens förslag fattat beslut om att de aktier som kan komma att återköpas kan användas för finansiering av eventuella företagsförvärv. Bolagsstämman har slutligen beslutat, enligt styrelsens förslag, att 6 kronor per aktie utdelas till aktieägarna.

FASTIGHETER

Handelsbankens centrala och regionala huvudkontor är i huvudsak inrymda i egna fastigheter. Det bokförda värdet uppgick till 1.246 mkr per den 31 december 2004.

Handelsbankskoncernens fastigheter presenterats i årsredovisningen not 25.

RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER, AKTIER OCH ANDELAR

Uppgifter om räntebärande värdepapper respektive aktier och andelar, presenteras i noter 16 och 19, och uppgifter om dotter- och intressebolag presenteras i noter 20 och 21 till balansräkningen.

SKULDER OCH ÅTAGANDEN UTANFÖR BALANSRÄKNINGEN

Bokfört värde på emitterade skuldebrev, lån och övriga skulder presenteras i noter 28 till 33 och efterställda skulder i not 36 till balansräkningen. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter presenteras i not 34 till balansräkningen.

Säkerheter som har ställts för egna skulder är presenterade i not 39 till balansräkningen.

Uppgifter om ansvarsförbindelser, pensionsförpliktelser och övriga åtaganden presenteras i noter 41 till 43.

UPPLYSNINGAR OM BANKENS FRAMTIDSUTSIKTER

Handelsbankens övergripande mål är att ha en högre lönsamhet på eget kapital än ett vägt genomsnitt för övriga börsnoterade nordiska och brittiska banker.

TVISTER

Tvister kan uppstå som en konsekvens av bankens verksamhet.

Banken är part i ett antal tvister, ingen av dem bedöms ha materiell finansiell inverkan på koncernen.

Nyckeltal för handelsbankskoncernen

	2004	2003	2002	2001	2000	1999
Omsättning, mkr	51 939	52 573	58 471	65 666	76 252	64 309
Rörelseresultat, mkr	13 056	11 550	10 190	11 208	11 683	8 607
% av omsättning	25,1	22,0	17,4	17,1	15,3	13,4
Årets resultat, mkr	9 358	8 116	7 282	8 290	9 105	6 663
% av omsättning	18,0	15,4	12,5	12,6	11,9	10,4
Balansomslutning, mkr	1 349 090	1 260 454	1 277 514	1 174 521	1 020 353	936 256
Eget kapital, mkr	61 109	56 835	52 192	48 112	42 466	38 570
Avkastning på totalt kapital, %	0,99	0,90	0,83	0,99	1,17	0,93
Räntabilitet på eget kapital, %	15,8	14,9	14,6	18,4	22,3	18,4
Soliditet, %	4,5	4,5	4,1	4,1	4,2	4,1
Kapitaltäckningsgrad, %	10,0	10,2	9,3	9,9	9,5	9,4

Uppgifterna för 1999-2000 har omräknats med tillämpning av Redovisningsrådets rekommendation nr. 5 till nu gällande redovisningsprinciper – för 1999-2000 redovisas Intressebolagens resultat separat, för 2000 har därtill redovisningsprinciper för inkomstskatt förändrats.

DEFINITIONER

Omsättning	Ränteintäkter, erhållna utdelningar, provisionsintäkter, nettoresultat av finansiella transaktioner samt övriga rörelseintäkter och intressebolag .
Rörelseresultat	Resultat före minoritetsandelar, dispositioner och skatter.
Avkastning på totalt kapital	Rörelseresultat före skatt i relation till genomsnittlig balansomslutning.
Räntabilitet på eget kapital	Periodens resultat efter bokslutsdispositioner och skatt i relation till genomsnittligt eget kapital justerat för nyemission samt utdelning.
Soliditet	Eget kapital i förhållande till balansomslutningen.
Kapitaltäckningsgrad	Kapitaltäckningen eller kapitaltäckningsgraden utgör kapitalbasen i förhållande till riskvägd volym. Kapitaltäckningsgraden ska minst uppgå till 8%. Den riskvägda volymen bestäms genom att tillgångarna och posterna utanför balansräkningen, enligt lagen om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag, placeras i olika riskklasser. Volymerna vägs med hänsyn till bedömd risk så att de kommer att ingå i den riskvägda volymen till 0%, 20%, 50% eller 100%. Kapitalbasen är summan av primärt och supplementärt kapital. Med primärt kapital avses eget kapital minus goodwill samt i moderbolaget 72% av obeskattade reserver. Som supplementärt kapital räknas tidsbundna förlagslån med viss reduktion då den återstående löptiden understiger fem år. Dessa lån får ej överstiga 50% av det primära kapitalet. Efter tillstånd av regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Finansinspektionen, får även andra instrument räknas in i det primära eller supplementära kapitalet. Det supplementära kapitalet får dock aldrig överstiga det primära. Från summan av primärt och supplementärt kapital avgår bokfört värde på innehav i försäkringsverksamhet samt viss finansiell verksamhet. För täckande av kapitalkrav på marknadsrisker får förlagslån med ursprunglig löptid på minst två år inkluderas i kapitalbasen.

Följande sidor (t o m sidan xx) utgör en förvaltningsberättelse som baserar sig på en avskrift av Handelsbankens årsredovisning för verksamhetsåret 2004.

Sidnumren som använts i hänvisningarna i förvaltningsberättelsen refererar till Handelsbankens årsredovisning 2003.

Risker och riskkontroll

I bankens verksamhet uppstår kreditrisker, betalningsrisker, finansiella risker och operativa risker. Av de olika riskkategorierna utgör kreditrisker den största. Banken har valt att ha två centrala enheter som limiterar, mäter och följer upp risker: Centrala Kreditavdelningen och Centrala Finansavdelningen. Kreditavdelningen ansvarar för kreditrisker, betalningsrisker och operativa risker. Inom ramen för Kreditavdelningen bedrivs också förberedelsearbetet för de nya kapitaltäckningsreglerna, Basel II, i en separat projektorganisation. Finansavdelningen ansvarar på motsvarande sätt för finansiella risker.

Risker	
KREDITRISKER	
Typ av risk	Var i banken uppstår den
Beror på om en enskild låntagare kan fullgöra sina åtaganden mot banken.	Kontorsrörelsen och Handelsbanken Markets
BETALNINGSRISKER	
Typ av risk	Var i banken uppstår den
Uppkommer när banken, vid till exempel en valutaväxling, fullgjort sina åtaganden men saknar möjlighet att momentant kontrollera att motparten gjort detsamma.	Kontorsrörelsen och Handelsbanken Markets
FINANSIELLA RISKER	
Typ av risk	Var i banken uppstår den
Marknadsrisker Effekter på bankens resultat av förändrade marknadspriser.	Handelsbanken Markets
Likviditetsrisker Att banken inte kan erhålla finansiering till normal kostnad.	Hela koncernen
Försäkringsrisker Att avkastningen på de för försäkringsstagarna förvaltade medlen inte når upp till den av Handelsbanken Liv garanterade nivån.	Handelsbanken Liv
OPERATIVA RISKER	
Typ av risk	Var i banken uppstår den
Handläggningsfel, fel i rutiner och system som kan förorsaka förlust.	Hela koncernen

Banken vill förena ansvaret för affärer och risker hos en och samma medarbetare. Den som bäst känner kunden och marknadsförutsättningarna har också bäst möjlighet att värdera risken. Därför tas det fulla ansvaret för affärsverksamheten så nära kunden som möjligt. Decentraliserat risktagande förutsätter emellertid en central styrning och uppföljning av risker, organiserad enligt beskrivning ovan. Riskerna och deras konsekvenser för bankens finansiella ställning begränsas genom kredit- eller limitbeslut.

Den totala exponeringen för kreditrisker och finansiella risker mäts och rapporteras bland annat till bankens styrelse och Finansinspektionen. Exponeringen leder till krav på det egna

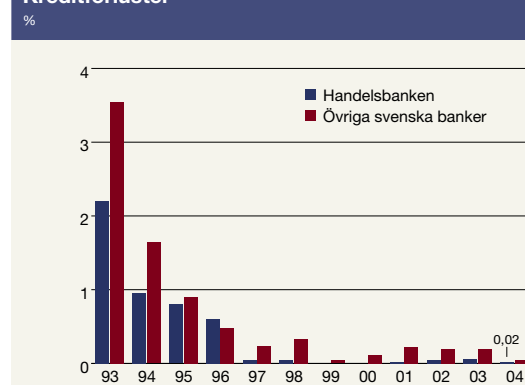
kapitalets storlek och med schabloner anges hur stora risker banken har och dessa sätts i relation till kapitalbasen.

Kapitaltäckningskraven för kreditrisker är emellertid ett ofullständigt mått på den verkliga risken. En bättre bild av Handelsbankens kreditrisker får man genom att se på de faktiska utfallen. Bankens sätt att analysera och hantera kreditrisker har under lång tid, särskilt påtagligt under finanskrisen i början av 1990-talet, medfört väsentligt lägre kreditförluster i förhållande till utestående volymer än för konkurrenterna. De senaste fem åren har Handelsbankens kreditförlustnivå i genomsnitt varit 0,03% att jämföra med 0,15% för övriga svenska banker. Handelsbankens rörelseresultatet för den senaste femårsperioden var därför 5 mdkr högre än vad som hade varit fallet om bankens kreditförluster legat på samma nivå som övriga svenska banker.

KREDITRISKER

Kreditrisker är den dominerande typen av risker i bankens verksamhet. Av de riskvägda tillgångarna svarar kreditriskerna för 95%. Med kreditrisker avses de risker som uppstår vid utlåning och garantigivning, men även de risker som uppstår i samband med att kunder gör affärer med banken på valuta- och värdepappersmarknaderna. Den senare typen av risker brukar sammanfattas under begreppet värdeförändringsrisker. En sådan uppkommer bland annat när banken ingått derivatkontrakt, till exempel valutaterminer, ränteswappar eller optioner, med en motpart och det finns risk för att denne inte kommer att fullfölja sina åtaganden. Om en sådan situation inträffar måste banken anskaffa motsvarande kontrakt på nytt i marknaden som ersättning för det gamla. Detta kan innebära en kostnad för banken beroende på prisutvecklingen på den aktuella marknaden. Risken för en sådan kostnad beräknas för varje kontrakt och betraktas som en risk på motparten i kontraktet. Detta innebär att värdeförändringsrisken ingår i bankens kreditlimit och totala engagemang för en viss kund.

Kreditförluster

Principer för hantering av kreditrisker

Banken ska ha en hög kapacitet att bevilja krediter och alltid kunna erbjuda goda kunder krediter på konkurrenskraftiga villkor. Det innebär ett åtagande vad gäller både kompetensnivå och handläggningstider. Det sistnämnda är inte sällan en förutsättning för att en affär ska kunna komma till stånd. En hög kompetensnivå hos alla som sysslar med krediter bidrar till att bibehålla bankens låga kreditrisknivå och därmed öka bankens lönsamhet. Men lönsamheten grundläggs genom de affärer som görs enligt bankens högt ställda krav. Banken ska vara selektiv i kundurvalet och kredittagarna ska vara av hög kvalitet. Kvalitetskravet får aldrig åsidosättas för att nå hög kreditvolym. Det är en grundläggande princip i banken och utgör basen för lönsamheten. Att ge krediter är lätt, det är en tjänst många efterfrågar, men att ge rätt krediter till rätt låntagare är betydligt svårare. Kompetens och arbetssätt är avgörande för hur arbetet utförs och är också en viktig förutsättning för en snabb organisk tillväxt. Det framstår som uppenbart att banken aldrig hade kunnat växa så snabbt de senaste 10 åren utanför Sverige om inte arbetssätt och kompetens inom kreditområdet hade varit så starkt förankrat i banken.

För att kunna kombinera en hög kreditkapacitet med en lägre kreditrisk än andra banker fordras en god kunskap om varje kund och därmed en djup förståelse för kundens möjlighet att betala ränta och amorteringar. Banken gör en individuell bedömning av varje enskild kund och söker kunder som oavsett branschtillhörighet, har god återbetalningsförmåga. Först i andra hand görs en bedömning av hur krediten ska säkerställas. I förekommande fall beaktas risker som är gemensamma för en viss sektor, en bransch eller ett geografiskt område.

Banken betraktar Norden och vissa definierade delar av Storbritannien som hemmamarknader, i vilka banken har

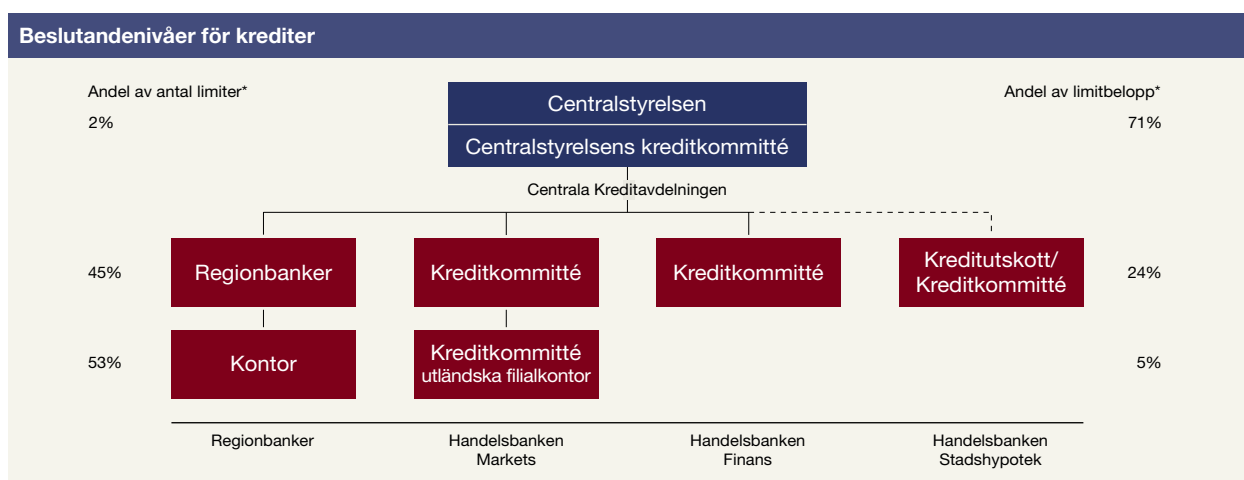
förutsättningar till nära kontakter med kunder genom lokal närvaro. Kreditgivning i andra länder är inriktad på kunder som har en värdefull relation med banken i någon av dessa hemmamarknader.

När omvärlden alltmer betonar central riskhantering och portföljtänkande avser Handelsbanken att hålla fast vid att lokalt bedöma återbetalningsförmågan för varje enskild kund. Banken fattar kreditbeslut kund för kund och sätter inga limiter för branscher, sektorer eller geografiska områden. Detta innebär bland annat att det inte förekommer någon central styrning av kreditportföljen. Men självfallet följer banken hur olika typer av kunder utvecklas och jämför kunder inom samma bransch med varandra. Om ett kontor har flera kunder inom samma bransch eller verksamhetsområde faller det sig naturligt att jämföra dessa. Vid en jämförelse är det naturligt att man kommer att prioritera kundrelationen med de låntagare man anser ha goda utvecklingsmöjligheter och kanske kommer man att stöta ifrån sig kunder med sämre möjligheter. Motsvarande jämförelser kan göras både på regional och central nivå.

Kreditorganisation

Bankens fokus att på djupet förstå och individuellt bedöma varje enskild kund förutsätter en starkt decentraliserad organisation. Kreditansvaret ligger på kontorschefen, eller den medarbetare som kontorschefen utser, på kundansvarigt kontor.

Genom löpande kontakter med kunden får kontoret en uppdaterad bild av hur verksamheten utvecklas. Kontoret kan snabbt identifiera eventuella problem som påverkar bankens kreditrisk. De ekonomiska konsekvenserna av kontorets kreditgivning påverkar kontorets resultat både positivt och negativt. Kontoret hanterar alltid de problem som uppstår om en kund

brister i betalningsförmåga. Bankens arbetssätt leder till att alla som gör affärer förknippade med risk tillägnar sig ett väl etablerat synsätt på vad som är en acceptabel risknivå för banken.

De flesta medarbetare på kontor har en personlig beslutslimit inom vilken han/hon har det fulla ansvaret. Vid behov av större krediter krävs beslut i högre instans i banken. Utöver kontoret, som utgör den lokala beslutandenivån, finns det ytterligare två nivåer, regional och central. De största limiterna beslutas vanligen av Centralstyrelsens kreditkommitté. Centralstyrelsen fattar endast undantagsvis beslut i enskilda kreditärenden.

Kreditprocessen startar alltid på kontoret och underlaget för ett eventuellt beslut i en högre beslutsinstans utgörs av kontorets kreditberedning. Utan ett tillstyrkande av kundansvarigt kontor kan ingen kredit processas vidare i banken och kontoret har därmed alltid kreditansvaret. Det innebär emellertid inte att kontoren är utan stöd från regionala och centrala funktioner. Regionalt finns kreditavdelningar som assisterar kontoren i frågor om företagsekonomi och riskavvägning.

För engagemang över 1 mnkr, vid bostadsfinansiering över 3 mnkr, upprättar kontoret en så kallad limithandling. Denna anger en beloppsmässig ram för kundens maximala kreditengagemang med Handelsbankskoncernen. Limithandlingen innehåller även vilka krav på säkerhet som gäller för det aktuella beloppet. Till limithandlingen fogas en affärsbedömning med en analys av kundens verksamhet. Antalet limitkunder uppgick till drygt 36 000.

Riskbedömning

Som underlag för kredit- och limitbeslut görs en riskbedömning. Denna utmynnar i en bedömning av hur stor kreditris-

ken är i bankens engagemang med kunden. Därvid analyseras särskilt kundens återbetalningsförmåga. Bankens riskbedömning för en enskild kund är en kombination av kundens återbetalningsförmåga, kreditens eller limitens storlek och de säkerheter som kunden lämnat. Bedömningen görs minst en gång per år för samtliga limitkunder, både för företag och för privatpersoner.

Bedömningen av återbetalningsförmågan utmynnar i en intern rating av kunden. Banken har använt samma system för rating i 25 år. Bedömningen av återbetalningsförmågan görs i två steg. Först uppskattas sannolikheten för finansiella påfrestningar för kunden, sedan bedöms kundens finansiella motståndskraft. Bedömningarna görs på en skala från ett till fem, där en etta representerar mycket låg risk respektive mycket hög motståndskraft. En tre motsvarar normal risk respektive motståndskraft.

Handelsbankens metod för att göra en intern rating utgår från en analys av företagets verksamhet och finansiell information från företaget. Detta ger en god kunskap om hur företagets möjligheter att fullgöra sina åtaganden har varit under de senaste åren. Eftersom bedömningen av risken för finansiella påfrestningar är framåtriktad, måste den historiska informationen och analysen kompletteras med en bedömning av den framtida utvecklingen av resultat och kassaflöde.

Med finansiell motståndskraft avses företagets möjlighet att i en situation av finansiella påfrestningar kunna generera likvida medel som då kan kompensera bristen i det löpande kassaflödet.

Varje kontor gör kvartalsvis en riskrapport, det vill säga en genomgång av sina kreditengagemang, för att identifiera och rapportera krediter där kredittagarens återbetalningsförmåga försämrats och bankens säkerheter är otillräckliga. För varje sådant engagemang anges dels hur stor sannolikheten för förlust är, dels det riskutsatta beloppet. Risken klassificeras som tänkbar, påtaglig eller sannolik förlust. Om det är sannolikt att en kredittagare inte kommer att kunna fullfölja sina åtaganden mot banken klassificeras krediten som osäker fordran och skrivs ned till värdet av de betalningar som förväntas inflyta. Tänkbar respektive påtaglig risk föreligger om kredittagarens återbetalningsförmåga försämrats men det fortfarande bedöms sannolikt att betalningarna kommer att fullföljas. Normalt identifieras och rapporteras risker och riskbegränsande åtgärder vidtas innan ett engagemang blir nödlidande. Riskrapporterna sammanställs för respektive regionbank, dotterbolag och för Handelsbanken Markets av respektive enhets kreditavdelning samt för koncernen av Centrala Kreditavdelningen. De kvartalsvisa riskrapporterna föredras i regionbanks- och dotterbolagsstyrelserna samt i Centralstyrelsen.

Riskanalys

Av tabellerna framgår bankens totala exponering mot kunder och andra motparter fördelad på olika typer av engagemang, geografiska områden och säkerheter. Av den totala exponeringen utgjorde utlåning till allmänheten och kreditinstitut ungefär 64%.

Av den totala exponeringen avser 72% (74) den svenska marknaden och 14% (13) avser de länder utanför Sverige som banken också betraktar som sin hemmamarknad. 80% av utlåningen till allmänheten var hänförlig till den svenska verksamheten, att jämföra med 82% år 2003. Av utlåningen var 90% säkerställd. Bostadsfastigheter och bostadsrätter svarade för 64% av samtliga säkerheter.

Av utlåningen till allmänheten svarade privatpersoner för 44% och den största andelen av företagsutlåningen avsåg fastighetsförvaltande bolag.

Kreditriskexponering, säkerhet		
31 december		
mnkr	Bokfört värde 2004	Bokfört värde 2003
Länefordringar:		
Bostadsfastigheter ¹⁾	493 630	453 848
Jordbruksfastigheter	8 678	8 813
Övriga fastigheter	77 530	81 946
Stat, kommun, landsting	73 242	65 430
Företagshypotek	19 995	21 659
Borgen	14 182	12 825
Övriga säkerheter	88 274	77 186
Blanco	85 719	101 435
Utlåning till allmänheten	861 250	823 142
Kreditinstitut	108 906	115 273
Total utlåning till allmänheten och kreditinstitut	970 156	938 415
Övriga exponeringar:		
Derivat ²⁾	41 461	19 135
Placeringar	174 203	145 276
Garantier	40 683	37 180
Övriga åtaganden utanför balansräkningen	283 615	255 718
Summa	1 510 118	1 395 724

1) Inklusive bostadsrätter.

2) Avser positiva marknadsvärden efter hänsyn tagen till rättsligt hållbara avtal om nettning.

Utlåning till allmänheten, sektor- och branschfördelad			
31 december			
mnkr	Utlåning före beaktande av reserveringar	Reserveringar för sannolika kreditförluster	Utlåning efter beaktande av reserveringar
Privatpersoner	375 928	-474	375 454
<i>Varav hypotekslån</i>	<i>270 517</i>	<i>-49</i>	<i>270 468</i>
Fastighetsförvaltning	301 333	-733	300 600
<i>Varav hypotekslån</i>	<i>142 964</i>	<i>-199</i>	<i>142 765</i>
Byggnadsverksamhet	12 096	-64	12 032
Handel, hotell och restaurang	36 401	-274	36 127
Tillverkningsindustri	38 866	-282	38 584
Transport, kommunikation	11 899	-50	11 849
Kommuner	8 904	0	8 904
Övrigt	78 046	-346	77 700
Summa utlåning till allmänheten	863 473	-2 223	861 250

Kreditriskexponering		
31 december		
mnkr	2004	2003
Utlåning till allmänheten	861 250	823 142
Utlåning till kreditinstitut	108 906	115 273
Outnyttjad del av beviljade räkningskrediter	108 360	96 599
Kreditlöften	123 854	118 687
Certifikatsprogram	8 667	4 569
Övriga åtaganden	2 244	1 732
Garantiförbindelser, krediter	10 649	9 735
Garantiförbindelser, övriga	30 034	27 445
Dokumentkrediter	40 490	34 131
Derivat	41 461	19 135
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	29 313	17 654
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	125 828	109 655
Aktier och andelar	19 062	17 967
Summa kreditriskexponering	1 510 118	1 395 724

Kreditriskexponering, geografisk fördelning

31 december

mnkr	Utlåning		Derivat ¹⁾	Placeringar	Åtaganden utanför balansräkningen		Totalt
	Allmänheten	Kreditinstitut			Garantier	Övrigt	
Sverige	692 966	39 436	32 274	113 795	22 098	192 952	1 093 521
Norge	61 258	271	282	1 005	2 916	7 820	73 552
Finland	50 509	216	185	6 159	9 330	9 870	76 269
Danmark	23 944	2 957	60	2 775	1 840	4 010	35 586
Storbritannien	14 653	68	208	0	1 336	5 898	22 163
Övriga världen	17 920	65 958	8 452	50 469	3 163	63 065	209 027
Summa	861 250	108 906	41 461	174 203	40 683	283 615	1 510 118

1) Avser positiva marknadsvärden efter hänsyn tagen till rättsligt hållbara avtal om netting.

Osäkra och/eller oreglerade krediter, sektor- och branschfördelade

31 december

mnkr	OSÄKRA FORDRINGAR				Oreglerade fordringar som ej ingår i osäkra fordringar
	Brutto	Reserver	Netto*	Varav oreglerade	
Privatpersoner	898	-474	424	309	551
Fastighetsförvaltning	1 640	-733	907	202	211
Byggnadsverksamhet	167	-64	103	101	1
Handel, hotell och restaurang	428	-274	154	133	41
Tillverkningsindustri	490	-282	208	142	27
Transport, kommunikation	99	-50	49	49	6
Övrigt	470	-363	107	5	72
Summa	4 192	-2 240	1 952	941	909

* Bokfört värde efter beaktande av reserveringar.

Osäkra och/eller oreglerade krediter, geografiskt fördelade

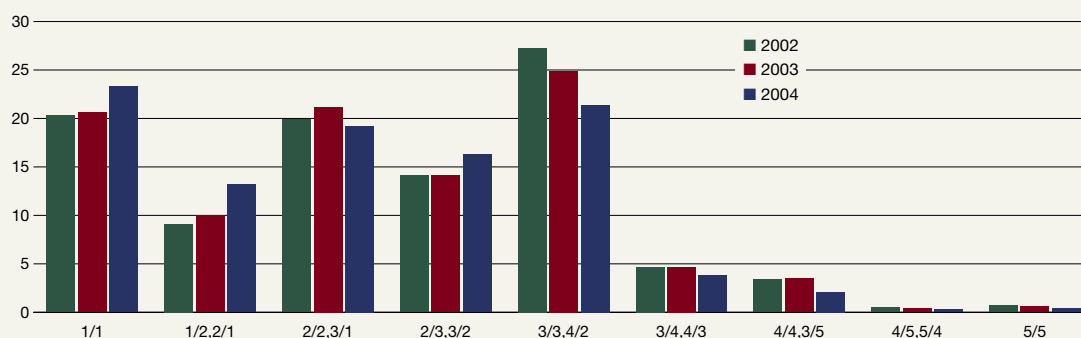
31 december

mnkr	OSÄKRA FORDRINGAR				Oreglerade fordringar som ej ingår i osäkra fordringar
	Brutto	Reserver	Netto*	Varav oreglerade	
Sverige	2 904	-1 448	1 456	757	811
Norge	230	-144	86	47	53
Finland	185	-36	149	103	0
Danmark	802	-576	226	5	45
Storbritannien	57	-27	30	24	0
Övriga Europa	14	-9	5	5	0
Nordamerika	0	0	0	0	0
Asien	0	0	0	0	0
Summa	4 192	-2 240	1 952	941	909

* Bokfört värde efter beaktande av reserveringar.

Andelen av limitvolym i riskklass

%

Ovanstående diagram visar hur bankens beviljade limiter för kunder (exklusive stater och banker) fördelade sig enligt den interna ratingen. Av diagrammet framgår att 93% av den maximala exponeringen var till kunder med en bedömd återbetalningsförmåga som var normal eller bättre än normal, vilket ungefär motsvarar den kvalitetsnivå som krävs för att uppnå "investment grade" hos externa ratinginstitut som Moody's och Standard & Poor's. Det bör understrykas att banken aldrig förlitar sig på en extern rating utan alltid gör en egen bedömning.

OPERATIVA RISKER

Operativa risker definieras som risken för förluster orsakade av bristfälliga eller felaktiga rutiner och system, felaktigheter begångna av personalen samt externa händelser. Bankens definition av operativa risker inkluderar även legala risker. Identifiering, styrning och kontroll av operativa risker är en tydlig och integrerad del av chefsansvaret på alla nivåer i Handelsbanken. Bankens decentraliserade arbetssätt främjar en kostnadsmedvetenhet som medför vaksamhet mot potentiella förlustrisker i dagliga rutiner. Expeditionsdifferenser och andra operativa förluster, som uppstår till följd av till exempel bristande kunskaper, förbiseende eller dåligt fungerande tekniska hjälpmedel, blir föremål för noggrann kartläggning. Stort arbete läggs ned på analys av hur upprepning kan undvikas. Den ekonomiska redovisningen gör det lätt att se hur operativa förluster påverkar den egna resultatenheten.

Utöver ansvaret för operativa risker hos respektive funktionsansvarig chef finns särskilt ansvariga för informationssäkerhet och fysisk säkerhet med rapporteringsskyldighet direkt till verkställande direktören. Som ett stöd för identifiering, mätning och hantering av operativa risker har banken ett särskilt rapporteringssystem för operativa incidenter och förluster.

Som komplement till den löpande kontrollen av operativa risker utför alla huvudavdelningar, regionbanker och dotterbolag återkommande en självutvärdering av operativa risker. Denna genomgång syftar till att identifiera operativa risker och att kvantifiera de förluster som kan uppstå. Dessutom ska åtgärder föreslås och vidtagas för att reducera riskerna. Cheferna för regionbanker, centrala avdelningar och dotterbolag gör även en övergripande genomgång av koncernens operativa risker två gånger per år. Centralstyrelsen informeras om utfallet av dessa analyser.

FÖRBEREDELSE FÖR NYA KAPITALTÄCKNINGSREGLER

Den 1 januari 2007 införs nya kapitaltäckningsregler, de så kallade Basel II-reglerna. I banken har ett omfattande förberedelsearbete pågått i snart tre år inom ramen för bankens Risk- och Kapitaltäckningsprojekt (RIKT). Bankens bedömning är att de nya reglerna kommer att leda till att kapital kommer att frigöras. Projektet drivs inom Centrala Kreditavdelningen av ett trettiotal personer, varav många har gedigen kredit- och kontorsbakgrund. Dessa samarbetar med ett femtiotal personer från bankens IT-avdelning.

Basel II ger banker möjlighet att använda egna riskberäkningar för beräkning av det kapital som åtgår för att täcka risker som uppkommer i verksamheten. Handelsbanken avser att ansöka om att få göra detta och det ställer stora krav på förberedelsearbetet eftersom banken måste kunna visa att den egna metoden för beräkning av risker ger en korrekt bild av koncernens kreditrisker. Stora krav ställs också på bankens informationssystem så att de på ett likformigt sätt kan producera den information som krävs för att risker ska kunna beräknas. Samtidigt är det angeläget att understryka att anpassningen till de nya reglerna inte kommer att innebära någon förändring i bankens grundläggande sätt att bevilja krediter. Även i fortsättningen kommer det att utgå från kontorets och medarbetarnas kännedom om och kontakt med kunderna.

RIKT-projektet kommer med andra ord att ta fram verktyg som är till hjälp när kunder ska betygsättas från risksynpunkt inför och efter kreditbeslut. Riskklassificeringssystemet grundar sig på den metod, som banken framgångsrikt använt i 25 år. Den förstärks och förtydligas med hjälp av ett väsentligt utbyggt IT-stöd och nyskrivna instruktioner.

De nya reglerna kräver att riskbetyget ska vara aktuellt och därför samlas information löpande om kundens beteende från såväl interna som externa källor. Reglerna förutsätter också en noggrann individuell uppföljning av kunder som inte sköter sina kreditåtaganden i banken, vilket Handelsbanken redan gör.

Alla kontor i Sverige och Norge använder redan de nya systemen för bedömning av risker och övriga kontor följer efter 2005. De nya reglerna kräver också att operativa risker kapitaltäckts separat. Från och med 2004 använder hela banken nya hjälpmedel för analys av operativa risker och registrering av inträffade förlusthändelser.

För att Handelsbanken ska få mäta kreditrisker och operativa risker med några av de mer avancerade metoderna krävs godkännande från Finansinspektionen. Bankens ansökan kommer att lämnas till Finansinspektionen under sommaren.

FINANSIELLA RISKER

I bankens verksamhet uppstår olika typer av finansiella risker. Klassificeringen av dessa riskslag framgår nedan.

Bankens Centralstyrelse fastställer årligen totala marknads- och likviditetsrisklimiten för hela koncernen inom respektive riskslag. Dessa fördelas på olika verksamhetsområden av VD. Chefen för Centrala Finansavdelningen har det övergripande ansvaret för den oberoende kontrollen av finansiella risker och beslutar om kompletterande riskbegränsningar och limiten som bedöms påkallade. Inom ramen för tilldelade limiten ansvarar enheterna för löpande uppföljning och kontroll av de finansiella riskerna. Ändamålsenlighet och integritet säkerställs genom att en oberoende riskkontroll finns på varje enhet som har en limit. För tradingverksamhet, internbank och hypoteksrörelse kontrolleras de finansiella riskerna och limitutnyttjandet dagligen. Till Centralstyrelsen rapporteras regelbundet koncernens finansiella riskexponering.

Inom Centrala Finansavdelningen finns en enhet vars uppgift är att utöva den oberoende kontrollen av finansiella risker. Enheten ansvarar för att samtliga berörda delar av banken identifierar och kontrollerar sina finansiella risker oavsett om risken är tradingrelaterad eller uppstår i kundaffärer i kontorsrörelsen eller i dotterbolagen. Dessutom har enheten ansvar för att utveckla metoder för att mäta finansiella risker. Förutom löpande analys av koncernens exponering för marknadsrörelser görs regelbundna utvärderingar av den lokala riskkontrollen. Dessa genomgångar omfattar bland annat positionstagande i olika delar av koncernen, mätmetoder, administrativa kontroller och riskrapportering.

Marknadsrisker

Bankens resultat är i allt väsentligt föremål för risken att marknadspriser, räntor och volatiliteter fluktuerar och att det resulterar i vinster eller förluster för banken.

Marknadsrisker i bankverksamheten uppstår främst inom Handelsbanken Markets och Centrala Finansavdelningen. Vad avser valuta- och aktiekursrisker finns risken koncentrerad till Handelsbanken Markets.

Handelsportföljen finns inom Markets och Finansavdelningen. Handelsbanken Markets är marknadsgarant (market maker) i ränteprodukter, valutor och aktieinstrument. Risker uppstår antingen genom kundrelaterade affärer eller genom egen positionstagning. Finansavdelningens handelsportfölj består med något undantag av värdepapper som är belåningsbara i Riksbanken och används för säkerställande av betalningar i den dagliga clearingverksamheten. Riskerna begränsas av limiten som ger ett visst utrymme för positionstagande.

Bankens marknadsrisker utvärderas regelbundet av Riskkommittén, ledd av chefen för Centrala Finansavdelningen.

Ränterisker

Banken mäter ränterisken på flera sätt. Dels mäts effekten på verkligt värde vid en kraftig momentan förändring av samtliga räntor, dels mäts effekten på räntenettet vid kraftiga ränterörelser för den kommande tolv månadersperioden.

För tradingportföljen mäts därutöver exponeringen för förändringar i lutningen på räntekurvan samt förändringar i kreditspreadar.

Ränterisker uppstår främst inom Handelsbanken Markets men även i andra delar av banken. Inom regionbanksrörelsen och Stadshypotek uppkommer ränterisken som ett resultat av att utlåningen delvis löper med en längre räntebindningstid än refinansieringen. Inom Finansavdelningen uppstår ränterisk främst inom internbanken som förvaltar koncernens likviditet samt pantportföljen. Räntebindningstider för bankens tillgångar och skulder framgår av bilden på motstående sida.

Koncernens ränterisk, vilken mäts som effekten på verkligt värde vid en omedelbar parallell förändring av avkastningskurvan med en procentenhet, uppgick till 632 mnkr (677).

Räntebindingstider för koncernens tillgångar och skulder

mnkr	-3 mån	3-6 mån	6-12 mån	1-5 år	5 år-	Totalt
TILLGÅNGAR						
Utlåning	536 964	44 785	45 947	206 986	25 892	860 574
Banker och andra finansinstitut	119 363	2 909	1 219	415		123 906
Obligationer m m	94 193	14 298	8 529	31 413	8 864	157 297
Övriga tillgångar	655	591	862	544	62	2 714
Summa tillgångar	751 175	62 583	56 557	239 358	34 818	1 144 491
SKULDER						
Inlåning	313 716	2 232	1 619	450	20	318 037
Banker och andra finansinstitut	257 915	10 781	2 558	2 673	1 291	275 218
Emitterade värdepapper	244 046	37 167	8 952	172 133	1 561	463 859
Övriga skulder	2 895	71	876	12 975	10 081	26 898
Summa skulder	818 572	50 251	14 005	188 231	12 953	1 084 012
Poster utanför balansräkningen	33 405	-15 942	-490	24 320	-30 310	10 983
Skillnad mellan tillgångar och skulder inkl poster utanför balansräkningen	-33 992	-3 610	42 062	75 447	-8 445	71 462

Tabellen visar räntebindingstiden för koncernens ränterelaterade tillgångar och skulder per 2004-12-31, rapporterade per affärsdag. Icke räntebärande tillgångar och skulder har exkluderats.

Koncernens räntenettorisk, mätt som effekten på räntenettot för januari till december 2005 vid en omedelbar parallell ökning av avkastningskurvan med en procentenhet, uppgick till -263 mnkr. Riskmålet är starkt förenklat då det förutsätter att samtliga positioner per den 31 december 2004 hålls till förfall och att inga nya positioner tas.

Aktiekursrisker

Aktiehandeln kontrolleras genom mätning av systematisk och specifik risk. Systematisk risk definieras som en värdeförändring i aktierelaterade positioner som kan förklaras av generella förändringar i aktiemarknaden. Specifik risk definieras som den del av en akties värdeförändring som inte påverkas av den generella marknaden (utvecklingen av index) utan enbart av det enskilda bolaget.

Aktiekursrisken uppgick till 7 mnkr (22) vid 10% förändring av samtliga kurser.

Valutakursrisker

Bankens valutakursriskexponering begränsas av limiter för hur stora positionerna får vara i enskilda valutor och grupper av valutor.

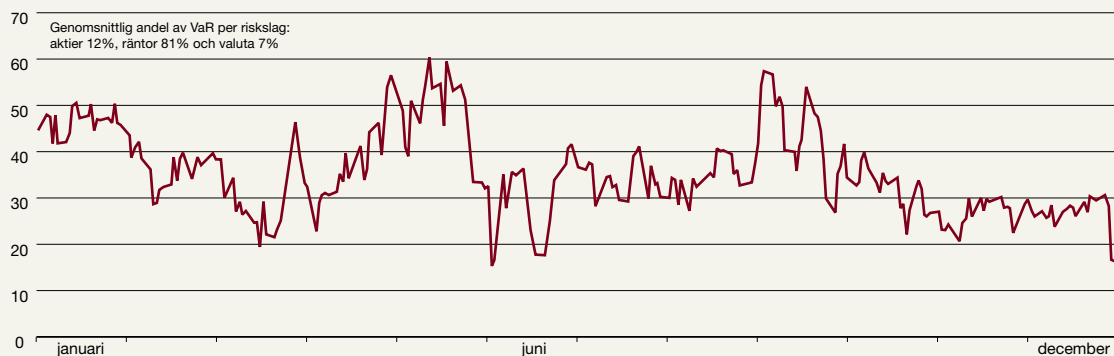
Valutakursrisken var 13 mnkr (15), mätt som en påverkan av bankens resultat vid en förändring av valutakurserna med 5%.

Value at Risk

Value at Risk (VaR) används för att beräkna de förluster som kan uppstå i riskpositioner på grund av rörelser i underliggande marknader över en specificerad innehavsperiod och för en antagen sannolikhetsnivå. VaR-metoden innebär att de

Daglig Value at Risk år 2004 för Handelsbanken Markets aktie-, ränte- och valutapositioner

mnkr

olika risklagen, aktierisk, ränterisk och valutakursrisk, kan behandlas på ett homogent sätt och att riskerna kan aggregeras till en total marknadsrisk. Med traditionella riskmått är detta inte möjligt. Såsom framgått ovan begränsas bankens exponering för marknadsrisk på olika sätt för bankens enheter. För Handelsbanken Markets kompletteras dessa olika riskmått med VaR-beräkningar.

VaR beräknas i Handelsbanken med 99% konfidensintervall och en dags innehavsperiod. Beräkningar bygger på historisk simulering och mäter effekten på den aktuella portföljen, omvärderad med det senaste årets dagliga förändringar i räntor och priser. VaR-modellen beräknar det mest ofördelaktiga utfall som i statistisk mening kan inträffa nittionio dagar av hundra. Eftersom VaR bygger på modellantaganden och är beroende av kvaliteten i tillgängliga marknadsdata är det viktigt att fortlöpande verifiera modellens kvalitet. Att utvärdera en statistisk modell för att kontrollera om det som modellen är avsedd att statistiskt beräkna stämmer överens med det verkliga utfallet kallas back-testing, vilket banken utför regelbundet. Det omfattar jämförelser av både hypotetiskt och verkligt resultat mot beräknad VaR och mellan hypotetiskt och verkligt resultat.

VaR-nivån i aktie-, ränte- och valutapositioner var i genomsnitt 35 mnkr (37). Under året var VaR-nivån som högst 60 mnkr (81) och som lägst 15 mnkr (20).

VaR-nivån i Handelsbanken Markets aktiekursrisker var i genomsnitt 5 mnkr (6). Som mest uppgick aktiekursrisken till 15 mnkr (11) och som minst till 1 mnkr (1). VaR för ränte- och valutarisk uppgick i genomsnitt till 35 mnkr (39). Som högst var den 60 mnkr (81) och som lägst 15 mnkr (19).

Stresstester och scenarioanalyser

VaR-modellen fångar inte in risker vid exceptionella störningar av marknaderna och därför kompletteras VaR-beräkningarna

regelbundet med stresstester. Bankens stresstester inkluderar bland annat historiska och hypotetiska scenariotester. I de historiska stresstesterna utsätts portföljerna för de dagliga marknadsrörelser som inträffat de senaste tio åren. Därefter beräknas dels det mest ogynnsamma resultatet under tioårsperioden, dels ett estimat på förväntad förlust givet att förlusten överstiger VaR, så kallad "expected shortfall".

Det mest ogynnsamma resultatet i dessa tester, uttryckt som en multiplikator av korresponderande VaR-estimat för den dagen, har legat mellan 1,5 och 5,7 (medel 3,1). Denna multiplikator ger en god indikation på möjlig förlustrisk vid extrema marknadsrörelser. Även genomsnittlig förlustrisk för de dagar förlusten enligt stresstesten överstiger VaR kan uttryckas som en multiplikator av korresponderande VaR-estimat. Detta estimat har legat mellan 1,3 och 1,6 (medel 1,4). Denna multiplikator ger en god indikation på möjlig förlustrisk den hundrade dagen, det vill säga den risk som VaR-modellen inte estimerar.

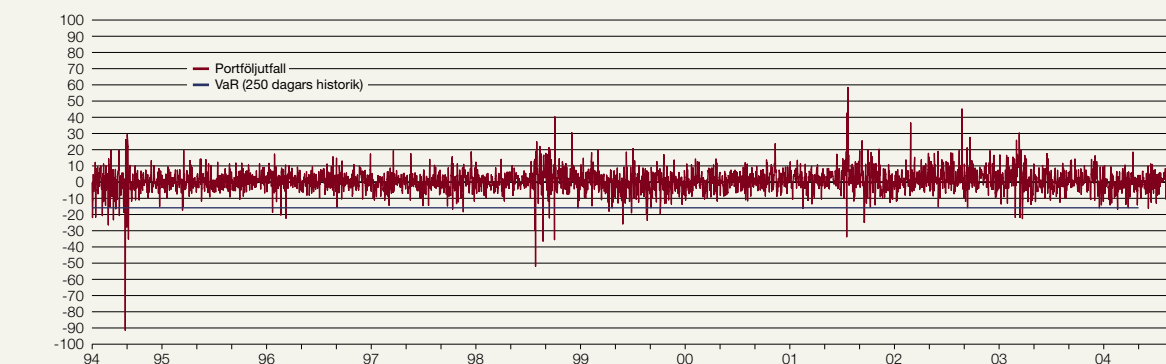
Försäkringsrisker

För koncernens vinstutdelande försäkringsbolag, Handelsbanken Liv, föreligger en risk för att bolaget inte uppnår den med kund avtalade avkastningen och att bolaget därför måste tillskjuta kapital. Risken för kapitaltillskott på grund av ogynnsamma rörelser i framför allt ränte- och aktiemarknaden beräknas och rapporteras månatligen med hjälp av historisk simulering. Därvid mäts resultatet i aktuell portfölj, omvärderad med historiska förändringar i räntor och priser över en längre tid. Dessutom genomförs regelbundet känslighetsanalyser för risk och resultat givet förändringar i portföljsammansättning och duration för räntebärande instrument.

Bilden visar ett histogram över finansiellt resultat hänförligt till försäkringsrörelsen, beräknat för vart och ett av de senaste 85 åren, givet Handelsbanken Livs tillgångsportfölj per den 31 december 2004 och försäkringsbeståndets egenskaper vid

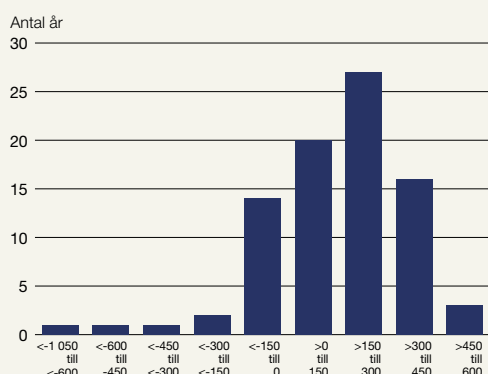
Stresstest i Handelsbanken Markets tradingportfölj

mnkr

Historisk simulering Handelsbanken Livs finansiella resultat

mnr

samma tidpunkt. Beräkningen är grovt förenklad. Exempelvis antas att portföljen hålls oförändrad över ett års tid och inga förändringar i försäkringsbeståndet. Vidare används breda index vid avkastningsberäkningen för portföljinnehaven.

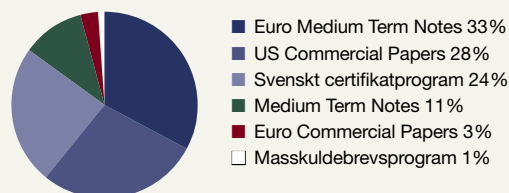
Likviditetsrisker

Likviditetsrisk är risken för att banken inte kan fullgöra sina betalningsförpliktelser när dessa förfaller, eller att banken inte löpande kan ta upp nya lån till acceptabla priser för att finansiera åtaganden.

Centrala Finansavdelningen har det övergripande ansvaret för bankens likviditet och finansiering. En del av den operativa likviditetshanteringen har delegerats till bankens Tradingavdelning. Banken eftersträvar en väl diversifierad finansiering med avseende på valuta, marknad och produkt. Likviditet skapas genom att koncernen har god tillgång till de internationella och svenska kapitalmarknaderna. Den kortfristiga upplåningen säkerställs genom certifikatprogram i Sverige, USA och Europa. Dessa program kompletteras med upplåning i den internationella interbankmarknaden. Den långfristiga upplåningen sker i huvudsak med emissioner av bostadsobligationer i svenska kronor och utnyttjande av andra upplåningsprogram i banken.

Den dagliga likviditetshanteringen kompletteras med en betalningsberedskap för att möta eventuella störningar på marknaden. Banken har därför en stor volym belåningsbara tillgångar som med kort varelse kan omvandlas till likviditet genom belåning i centralbanker eller i kapitalmarknaden.

Finansiering via låneprogram

Som ett komplement till belåningsbara värdepapper har banken en likviditetsreserv i utländsk valuta.

Bankens likviditet analyseras regelbundet av Likviditetskommittén, ledd av chefen för Centrala Finansavdelningen. Banken har en beredskapsplan för likviditetskrishantering för att hantera eventuella störningar på finansmarknaden som kan få en tillfällig eller långvarig påverkan på bankens likviditet.

Likviditetsrisken mäts och limiteras med dels gapanalys av kassaflöden för olika löptider och samtliga valutor, dels gapanalys för grupper av valutor. Likviditetsunderskottet utgörs av det belopp med vilket utbetalningar överstiger inbetalningar och begränsas med limiter i intervallet 1 till 14 dagar. Banken gör också scenariotester varvid effekten på likviditeten simuleras, givet exempelvis kraftigt reducerade inlåningsvolymerna och ett högt utnyttjande av utlovade kreditåtaganden.

Derivatinstrument och optionsrisker

Derivat, till exempel optioner och terminer, är finansiella kontrakt vars värde beror på en underliggande tillgång. Exempel på underliggande tillgångar är aktier, aktieindex, obligationer och valutor. Då värdet av ett derivat beror på en underliggande tillgångs utveckling kan derivat användas för att minska risken i en portfölj. Banken kan gå in i ett derivatkontrakt med en, i förhållande till den exponering banken har, motsatt effekt. Ett exempel på detta är när banken gör en ränteswap, ett avtal med en motpart om att byta räntebetalningar från fast till rörlig ränta eller tvärtom, genom vilken banken reducerar resultateffekten vid ränteförändringar.

Derivatkontrakt utnyttjas på detta sätt av Centrala Finansavdelningen, regionbanker och dotterbolag, där de i allmänhet säkringsredovisas. Inom Handelsbanken Markets ingår derivatkontrakt som ett naturligt inslag både som kundaffär och som egen positionstagning eller riskreducering.

Optioner är ett derivatinstrument som skiljer sig från andra instrument i riskhänseende. Optioners värde beror, förutom av nivån på kurser och priser på den underliggande tillgången, även på osäkerheten i framtida kurser och priser, det vill säga volatiliteten. Optioner kontrolleras och limiteras med ett belopp på maximalt tillåtna förluster vid extrema volatilitets-, pris- eller kursrörelser. Övriga derivatinstrument mäts med samma metoder som de underliggande instrumenten. Dessa två metoder aggregeras med bankens övriga finansiella risker och ingår i bankens finansiella rapportering.

Derivatvolym

31 december

mdkr	2004	2003
Valutaterminer	1 063	1 134
Ränte- och valutaswappar	2 360	2 019
Ränteterminer och FRA	2 675	2 074
Ränte- och valutaoptioner	215	310
Aktiederivat	91	195
Summa	6 404	5 732

Motpartsrisk i derivatinstrument

31 december

mdkr	Nominellt belopp	Omräknat belopp
Stater zon A	239	5
Kreditinstitut	5 306	24
Övriga motparter	855	12
Summa	6 400	41

Av tabellerna framgår att exponeringen i huvudsak fanns mot kreditinstitut, främst svenska och utländska kreditinstitut inom OECD. Det omräknade beloppet för ett derivatkontrakt utgörs av summan av kontraktets positiva marknadsvärde på balansdagen och ett beräknat belopp för möjlig riskförändring i framtiden.

Ekonomisk utblick

– ett toppår för världskonjunkturen

År 2004 blev det starkaste året på två decennier för tillväxten i världsekonomin. Asien spelar allt större roll för den globala konjunkturen och styrkan i Kinas ekonomi förmådde även dra i gång den annars så problemtungda japanska ekonomin.

USA

Den amerikanska ekonomin fortsatte att expandera i snabb takt och överraskade positivt på två viktiga områden – arbetsmarknaden och företagsvinsterna. Många var oroliga för att det skulle bli ännu ett år av tillväxt utan nya jobb, men det blev ett kraftigt omslag och under året steg sysselsättningen med drygt två miljoner arbetstillfällen – tillräckligt mycket för att spela den sittande presidenten i händerna inför valet. Arbetsmarknaden blev också avgörande för att penningpolitiken började läggas om. I början av året var en stor del av marknadsaktörerna inställda på ännu ett år utan räntehöjningar, men redan till midsommaren inledde Federal Reserve en serie av höjningar av styrräntan. Denna scenförändring bidrog till en snabb uppgång av obligationsräntorna under andra kvartalet, men överraskande nog föll marknadsräntorna tillbaka under andra halvåret trots fortsatta räntehöjningar från centralbanken och fortsatt starka data. Det stora budgetunderskottet till trots blev utbudet av obligationer mindre än väntat eftersom merparten sögs upp av utländska centralbanker i samband med interventioner för att stötta dollarn. Stark arbetsmarknad och fallande produktivitetstillväxt brukar inte gå hand i hand med positiva överraskningar avseende företagsvinster, men vinststillväxten blev nästan dubbelt så kraftig som väntat. Aktiemarknaden i USA hade ändå en trevande utveckling större delen av året, vilket åtminstone delvis får tillskrivas kraftigt stigande oljepriser. Kombinationen av starka kassaflöden och låga räntor ledde mot slutet av året till en explosionsartad ökning av förvärv och fusioner.

ASIEN

Asien var en viktig motor för efterfrågan på en rad marknader. Kina har på några få år utvecklats till att bli världens tredje största exportmarknad och ger därmed ett allt tydligare avtryck i världsekonomin. De växande råvarubehoven i Kina har skapat en global boom för råvaror, frakter och energi. En hotande överhettning ledde den kinesiska centralbanken till en omläggning av penningpolitiken redan under våren. Åtstramningen började under andra halvåret att få återverkningar på exportberoende grannar i Asien, såsom exempelvis Japan.

EUROPA

I Europa blev 2004 ett år med stark medvind från världsmarknaderna men också med nya besvikelser för hemmakonjunkturen i EMU-området. Den fortsatta euroförstärkningen började också sätta alltmer negativa spår i utrikeshandeln under andra halvåret. Förväntningarna på räntehöjningar från ECB sköts därför längre framåt i tiden allteftersom året gick. Penningpolitiken i Storbritannien har avvikit från det europeiska mönstret sedan hösten 2003 med kraftiga räntehöjningar, bland annat i syfte att kyla av husmarknaden, något som också verkar ha lyckats.

De nya EU-medlemmarna fick ett starkt konjunkturuppsving och klev fram som alltmer intressanta marknader. Ryssland gynnas av prisuppgångarna på olja och andra råvaror och har därmed kommit in i ett starkt tillväxtförlopp.

NORDEN

Många nordiska företag kunde rida på den globala återhämtningen. Stora produktivetslyft bidrog till att vinsterna steg överraskande snabbt. Däremot ledde de starka kassaflödena i kombination med relativt måttlig investeringsstillväxt till fortsatt svag kreditefterfrågan från företagen. Under året kom även den nordiska företagsmarknaden in i en utveckling liknande den nordamerikanska med ökad förvärvsaktivitet. Norden präglades under 2004 fortfarande av att tillväxten inte smittade av sig på arbetsmarknaden, men står nu sannolikt inför ett liknande omslag som det vi fick bevittna i USA under året. Därmed har även den nordiska räntecykeln släpat efter. Trots överraskande stark konjunktur blev inflationen lägre än väntat i Norge och Sverige och det gav utrymme för ytterligare penningpolitiska lättnader. De låga räntorna bidrog till en kraftig acceleration av lån till hushållen och bäddar för en stark hemmamarknadskonjunktur under 2005.

Koncernen under 2004

RESULTAT OCH LÖNSAMHET

Rörelseresultatet uppgick till 13 056 mnkr (11 550), en ökning med 13%. Totala intäkter ökade med 8% där provisionsnettot ökade kraftigt. Tradingnettot låg i stort sett på samma höga nivå som i början av 2000-talet. Kostnaderna uppgick till 10 758 mnkr (10 449), en ökning med 3%, men fortfarande under 2002 års nivå. De redan låga kreditförlusterna minskade ytterligare.

Intäkter

Intäkterna ökade till 23 981 mnkr (22 292), en ökning med 8%. Räntenettot minskade med 1% till 14 462 mnkr (14 642). Minskningen berodde huvudsakligen på lägre inlåningsmarginaler till följd av det låga ränteläget. I Sverige försämrade detta räntenettot med 632 mnkr. Utvecklingen i de övriga nordiska länderna var snarlik om än inte lika kraftig som i Sverige. Utlåningsmarginalerna var i huvudsak oförändrade. Utlåning till allmänheten exklusive riksgälden ökade till 860 mdkr (823), varav till hushåll 375 mdkr (341).

Provisionsnettot ökade 17% till 6 126 mnkr (5 224). Det fjärde kvartalet var starkt, särskilt beträffande fond- och depåprovisioner, försäkrings- och betalningsprovisioner samt övriga provisioner. I övriga provisioner ingår bland annat en del av intäkterna för uppdrag inom Corporate Finance. Courtageintäkterna var höga, särskilt under första kvartalet.

Förbättringen av tradingnettot, som uppgick till 2 608 mnkr (2 222), berodde på ökningen av aktierelaterad trading, framför allt i början av året. Dessutom ökade såväl de svenska som de utomsvenska regionbankerna tradingnettot under året, liksom Centrala Finansavdelningen som förvaltar bankens likviditet. Tradingnettot var särskilt starkt

Rörelseresultat			
mnkr	2004	2003	Förändring %
Räntenetto	14 462	14 642	-1
Provisionsnetto	6 126	5 224	17
Tradingnetto	2 608	2 222	17
Övriga intäkter	785	204	285
Summa intäkter	23 981	22 292	8
Personalkostnader, exkl resultatbaserade	-6 093	-6 171	-1
Resultatbaserade personalkostnader	-288	-185	56
Övriga kostnader	-4 377	-4 093	7
Summa kostnader	-10 758	-10 449	3
Resultat före kreditförluster	13 223	11 843	12
Kreditförluster inkl värdeförändring på övertagen egendom	-167	-492	-66
Nedskrivningar/återföringar av finansiella anläggningstillgångar	-	199	-100
Rörelseresultat	13 056	11 550	13

Kostnadseffektivitet för några nordiska bankkoncerner

Exkl kreditförluster samt justerat för jämförelsestörande poster enligt legal resultaträkning

31 december	Kostnader/ intäkter i %	Kostnader i % av balansomslutningen
Handelsbanken	43,1	0,7
Danske Bank	51,4	0,7
FöreningsSparbanken	56,0	1,4
DnB NOR	60,5	1,9
Nordea	61,4	1,4
SEB	65,7	1,2
Genomsnitt exkl Handelsbanken	59,1	1,2

under fjärde kvartalet vilket berodde dels på en förbättrad valuta- och räntehandel, dels på ett väsentligt bättre resultat för förvaltningen av försäkringstagarnas medel i Handelsbanken Liv. Den avkastningsdelning som sker mellan banken och försäkringstagarna, när avkastningen överstiger den garanterade räntan, ingår i tradingnettot.

Övriga intäkter var högre bland annat beroende på större utdelningsintäkter, en kraftig förbättring av riskresultatet i Handelsbanken Liv och större resultatandelar från intressebolag. Föregående år belastades posten övriga intäkter negativt med 229 mnkr avseende det belopp banken reserverade 2003 för att tills vidare inte sänka pensioner under utbetalning.

Kostnader

Kostnaderna ökade med 309 mnkr till 10 758 mnkr (10 449), en ökning med 3%. Cirka en tredjedel av kostnadsökningen berodde på ökade resultatbaserade personalkostnader och knappt hälften, 140 mnkr, på ökade kostnader från förvärvet av SPP Liv Fondförsäkring AB. De totala IT-kostnaderna ökade till 2,6 mdkr (2,5). Utvecklingsinvesteringarna ökade medan löpande IT-kostnader och kostnaderna för hårdvaruinvesteringar minskade.

Banken öppnade 20 nya kontor, varav 19 utanför Sverige. Kostnaden för de nya kontoren var drygt 65 mnkr. Det totala antalet anställda ökade med 169 personer till 9 226 (9 057). De utomsvenska regionbankerna och IT- samt utvecklings-

Räntabilitet på eget kapital efter schablonskatt

Under året öppnade ►
Handelsbanken 20 nya kontor,
varav 19 utanför Sverige. Banken
hade därmed 573 kontor i Norden
och Storbritannien.

avdelningarna svarade för den huvudsakliga ökningen. SPP, som inte konsolideras i banken och sålunda inte ingår i koncernens siffror, minskade antalet anställda med 98 personer till 547.

K/I-talet före kreditförluster förbättrades till 44,9% (46,9) och efter kreditförluster till 45,6% (49,1).

Kreditförluster

Kreditförlusterna, inklusive värdeförändring på övertagen egen-
dom, var 167 mnkr (492). Det motsvarade en förlustnivå på
0,02% (0,06) av utlåningen. Andelen osäkra fordringar netto,
det vill säga efter avdrag för sannolika kreditförluster, uppgick
till 0,21% (0,28) av utlåningen.

Lönsamhet

Räntabiliteten beräknad efter full skatt blev 15,8% (14,9) och
efter schablonskatt 15,8% (15,3). Vinsten per aktie ökade med
18% till 13,81 kronor (11,70).

Skatt

Skattekostnaden uppgick till 3 698 mnkr (3 345), vilket inne-
bar en effektiv skattekostnad på 28,3%. Specifikationer av avvi-
kelser från normal skattesats framgår på sidan 72, not 15.

VOLYMTVECKLING

Balansräkning, ut- och inlåning

Balansomslutningen ökade med 7% till 1 349 mdkr (1 260).
Framför allt var det utlåning och de finansiella omsättningstill-
gångarna som ökade, huvudsakligen korta räntebärande värde-
papper. Ökningen finansierades genom en ökad inlåning från
allmänheten och ökade skulder till kreditinstitut.

Utlåningen till allmänheten uppgick till 861 mdkr (823), vil-
ket var en ökning med knappt 5%. Utlåning till hushåll svarade
för 375 mdkr (341) och till företag för 486 mdkr (482).

Medelvolymen utlåning till allmänheten, exklusive utlåning
till Riksgäldskontoret, var 854 mdkr (829), en ökning med 3%.

Utlåning till allmänheten, koncernen

31 december

mnkr	2004	2003	Förändring %
Utlåning i svenska kronor:			
till hushåll	317 146	293 865	8
till företag m fl	342 984	336 463	2
	660 130	630 328	5
Utlåning i valuta:			
till hushåll	58 665	47 345	24
till företag m fl	144 678	148 118	-2
	203 343	195 463	4
Reserv för sannolika kreditförluster	-2 223	-2 649	-16
Summa utlåning	861 250	823 142	5

Foto: Ulla Jönsson

Tillgångar

31 december

mnkr	2004	2003	Förändring %
Räntebärande värdepapper	155 141	127 309	22
Utlåning till allmänheten	861 250	823 142	5
Utlåning till kreditinstitut	108 906	115 273	-6
Övriga tillgångar	223 793	194 730	15
Summa tillgångar	1 349 090	1 260 454	7

Skulder och eget kapital

31 december

mnkr	2004	2003	Förändring %
In- och upplåning från allmänheten	320 873	303 326	6
Skulder till kreditinstitut	258 995	202 689	28
Emitterade värdepapper m m	441 614	458 701	-4
Övriga skulder	241 317	212 171	14
Efterställda skulder	25 182	26 732	-6
Eget kapital	61 109	56 835	8
Summa skulder och eget kapital	1 349 090	1 260 454	7

Inlåning från allmänheten, koncernen

31 december

mnkr	2004	2003	Förändring %
Inlåning i svenska kronor:			
från hushåll	83 242	79 538	5
från företag m fl	87 644	80 752	9
	170 886	160 290	7
Inlåning i valuta:			
från hushåll	19 560	19 041	3
från företag m fl	79 459	72 718	9
	99 019	91 759	8
Summa inlåning	269 905	252 049	7

Utlåning till hushåll gick upp med 8% till 358 mdkr (332) medan företagsutlåningen låg kvar på i huvudsak oförändrad nivå, 496 mdkr (497). De utomsvenska regionbankerna ökade utlåningen med 14% till totalt 150 mdkr (132) medan ökningen i Sverige var drygt 1%. Utlåningen till företag i Sverige minskade under årets första kvartal i förhållande till sista kvartalet år 2003 men ökade sedan under året. Medelvolymen utlåning i Sverige var 682 mdkr (672), varav hypoteksutlåning 399 mdkr (376).

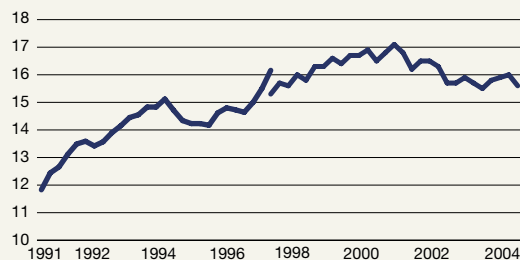
Hushållsinlåningen ökade med 9% till 112 mdkr (103) och företagsinlåningen med 4% till 200 mdkr (192). Öknings-takten utanför Sverige var betydligt högre än vad den var i Sverige. Utanför Sverige ökade inlåningen från hushåll med över 20% och uppgick till 24 mdkr (20).

KAPITALTÄCKNING

Koncernens kapitaltäckning uppgick till 10,0% (10,2) och primärkapitalrelationen till 7,6% (7,3). Primärkapitalet ökade med

Hushållsinlåning – marknadsandelar i Sverige

%

Källa: SCB.

Tidigare redovisades totalmarknaden exkl mindre sparbanker.

Från och med januari 1998 ingår dessa.

Kapitalbas och kapitalkrav

31 december

mnkr	2004	2003
KAPITALBAS		
Primärt kapital	49 872	45 846
Supplementärt kapital	24 433	25 306
Avgår aktieinnehav i försäkringsbolag samt 5–50% i företag som bedriver bankverksamhet	-9 183	-7 751
Summa primärt och supplementärt kapital	65 122	63 401
Utvidgad kapitalbas	349	617
Total kapitalbas	65 471	64 018
KAPITALKRAV		
Riskvägt belopp		
Kreditrisker	623 043	603 061
Marknadsrisker	34 665	26 706
Totalt	657 708	629 767
Kapitaltäckningsgrad, %	10,0	10,2
Primärkapitalrelation, %	7,6	7,3

9% till 49,9 mdkr (45,8). Ökningen berodde på under året genererad vinst minskad med föreslagen utdelning och återköp av egna aktier. I den totala kapitalbasen ingår förutom primärkapital också supplementärt kapital och utvidgad kapitalbas.

RATING

Banken betygsätts av tre ratingföretag, Standard & Poor's, Moody's och Fitch Rating. Dessa företag gör djupgående analyser av banken, vilka resulterar i en rating. Både Moody's och Standard & Poor's höjde bankens betyg, till Aa1 respektive AA-. Fitch Ratings betyg var oförändrat, AA-. Ingen bank i Norden har högre rating än Handelsbanken. Fördelen med att vara högt betygsatt är bland annat att upplåningskostnaderna på de internationella marknaderna minskar jämfört med vad en bank med sämre betyg får betala.

Rating av nordiska banker

31 december

	Moody's			Standard & Poor's			Fitch	
	Långfristig	Kortfristig	Finansiell styrka	Långfristig	Kortfristig	Långfristig	Kortfristig	
Handelsbanken	Aa1	P-1	A-	AA-	A-1+	AA-	F1+	
FöreningsSparbanken	Aa3	P-1	B	A	A-1	A+	F1	
Nordea (Nordea Bank Sweden)	Aa3	P-1	B	A+	A-1	AA-	F1+	
SEB	Aa3	P-1	B	A	A-1	A+	F1	
Danske Bank	Aa1	P-1	A-	AA-	A-1+	AA-	F1+	
DnB NOR Bank	Aa3	P-1	B	A	A-1	A+	F1	

FÖRVÄRV

Under andra kvartalet förvärvade banken från OMX AB fondbolaget XACT Fonder AB. Det är det enda fondbolag som ger ut börsnoterade fonder, så kallade ETFs (Exchange Traded Funds). XACT Fonder har, med något undantag, ensamrätt att ge ut ETFs baserade på OM/HEX-index.

Handelsbanken Liv förvärvade under tredje kvartalet SPP Fondförsäkring AB för 1,1 mdkr. SPP Liv Fondförsäkring AB var ett helägt dotterbolag till SPP Livförsäkring AB, ett av Handelsbanken helägt dotterbolag, som drivs enligt ömsesidiga principer och därmed inte konsolideras i Handelsbankens redovisning. SPP Fondförsäkring har expanderat snabbt de senaste åren och uppvisade ett begränsat underskott. För att finansiera förvärvet emitterade Handelsbanken Liv ett förlagslån på 900 mnkr till Handelsbanken och dessutom erhöll Handelsbanken Liv ett aktieägartillskott på 300 mnkr.

NYA REDOVISNINGSTANDARDER

Från och med 2005 ska Handelsbanken anpassa koncernräkenskaper till IASB:s standarder. Övergången bedöms ha begränsad påverkan på bankens ställning och resultat. Effekterna på eget kapital och resultat framgår på sidorna 91–93.

IT-UTVECKLING

Koncernens IT-kostnader uppgick till 2,6 mdkr (2,5). Ökningen berodde på högre utvecklingsinvesteringar. Kostnaderna för drift och förvaltning av IT-systemen bibehölls på i stort sett oförändrad nivå.

Forskning och utveckling

Banken bedriver utvecklingsverksamhet med utgångspunkt i verksamhetens krav och önskemål. Någon forskningsverksamhet i egentlig mening bedrivs inte, men begränsade resurser satsas på att bevaka teknikutvecklingen inom områden som kan komma att få betydelse för bankverksamheten. Dessutom deltar banken i projekt där nya användningssätt av befintlig teknik utvecklas och tillsammans med olika intressenter kan banken bidra med kunskap i dessa forsknings- och utvecklingsprojekt.

Ett med telekombolag gemensamt projekt som banken deltog aktivt i har som inriktningen att utveckla en teknik för säker elektronisk identifiering med nyttjande av mobiltelefon.

Utveckling av nya tjänster och produkter

Bankens svenska Internettjänst fick under året en ny grafisk design. Samtidigt med designförändringen gjordes anpassningar till den globala webbläsarstandarden, W3C. Det innebär att kunderna kan använda vilken webbläsare som helst bara den är anpassad till standarden.

Banken införde en ny version av säkerhetslösningen för Internettjänsterna. Samtidigt som den innebär ökad säkerhet är den enklare att hantera för kunden.

Genom samarbeten med säkerhetsföretag, specialiserade på säkerhet på Internet, kunde banken erbjuda svenska kunder köp av antivirusprogram och brandvägg till rabatterat pris. Nya företagstjänster lanserades, till exempel betalningar och cash management via Internet, där tekniken att sända filer förbättrades och förenklades.

Banken lanserade en Internettjänst för kunder mellan 13 och 18 år, Internet Ung. Genom tjänsten får kunden information om egna konton och kort. Dessutom kan överföringar göras i begränsad omfattning. När kunden fyller 18 år övergår avtalet automatiskt till att gälla den kompletta Internettjänsten för privatpersoner.

Ett antal myndigheter, organisationer och kommuner har anslutit sig till BankID. Genom BankID kan kunden identifiera sig elektroniskt hos dessa och därmed kan kunderna få tillgång till kvalificerade tjänster via Internet, till exempel göra ändringar i den från skattemyndigheten erhållna självdeklarationen. Vid årsskiftet hade drygt 70 000 kunder ett BankID.

Bankens kreditkort, Allkortet, förbättrades och bland annat får kunderna bonus på alla inköp som görs med Allkort.

En ny självbetjäningstjänst för valutahandel över Internet introducerades för bankens företagskunder. Tjänsten kan integreras med kundens affärssystem och affärsbekräftelserna görs elektroniskt.

Intern rationalisering

En förutsättning för fortsatt produktivitetstillväxt är en kontinuerlig utveckling av system för att rationalisera arbetsflöden och rutiner. Ett nytt system för att hantera kreditsäkerheter infördes. Vidare innebär införandet av nya elektroniska dialoger för hantering av företagsfullmakter en påtaglig förenkling av kontorens arbetsprocesser. Detta var också ett genombrott för

Foto: Johan Lindwall

den pågående omställningen till Java-teknik. Dialogerna konstruerades ursprungligen för kundernas självbetjäningstjänster över Internet men kunde återanvändas och användas även internt på kontoren. Återanvändande av redan befintlig utveckling innebar att utvecklingskostnaderna kunde begränsas.

Utveckling på grund av nya regelverk

Avsevärda systemutvecklingsresurser avdelades för att förbereda banken för att utnyttja den avancerade metoden för beräkning av kapitaltäckningskrav enligt Basel II-reglerna. Arbetet fortskred planenligt.

Anpassningar gjordes också för att möjliggöra införandet av datachip på bankkort enligt det regelverk som satts upp av MasterCard och Visa.

Infrastrukturutveckling

Det omfattande arbetet med omskrivning av dialoger dels för Internettjänsten, dels för kontorsrörelsen till Javateknik fortgår enligt plan.

Banken byter PC-miljö från operativsystemet Windows NT till Windows XP/2003. Den nya plattformen kommer att vara koncerngemensam för största möjliga kostnadseffektivitet. Testinstallationer skedde och en plan för installation i koncernen är fastställd. Projektet kommer att vara klart under 2005.

Banken anslöt till nya SWIFTnet. Tidigare hade varje enhet en egen koppling mot SWIFT. Nu är bankens alla enheter, med något undantag, kopplade mot SWIFT-nätverket via en gemensam punkt. Detta innebär en avsevärd effektivisering och dessutom en möjlighet att via nätverket skicka betalningsinformation internt i banken till en lägre kostnad än tidigare.

På många bankkontor har recirkulerande sedelmaskiner installerats. När sådana används innebär det att det inte finns sedlar framme i kassan. Alla sedlar som betalas in matas in i maskinen och alla sedlar som betalas ut hämtas ur maskinen. Installationer sker framför allt av säkerhetsskäl.

Bankens internationella expansion ställer krav på IT-verksamheten. Det system som stöder bankens internationella verksamhet utanför regionbankerna implementeras i alltfler länder. Installationer i Moskva och Shanghai påbörjades. För de flesta europeiska enheter sker numera driften av systemet från Stockholm.

Dataproduktion

Dataproduktionen effektiviserades ytterligare. Genom att insourca driften för SPP till bankens egna datacentral sänktes jämförbara driftskostnader med cirka 60% under perioden 2002–2004.

Datakommunikationen till de utländska enheterna uppgraderades. Hastigheten ökade samtidigt som kostnaden mer än halverades. Denna förändring kommer att ligga till grund för motsvarande förbättring för det svenska kontorsnätet under 2005.

Rörelsegrenarnas utveckling

Kontorsrörelsen

Rörelsegrenen Kontorsrörelsen består av elva regionbanker, Handelsbanken Finans och Stadshypotek Bank. Av regionbankerna finns sju i Sverige och en i vardera Storbritannien, Danmark, Finland och Norge. I Handelsbanken utgår verksamheten från kontoren och där samordnas tjänsterna för bankens samtliga kunder, även de allra största företagen. Regionbankerna drivs med lönsamhetsansvar enligt samma koncept överallt – universalbankstjänster levererade med bättre service och till lägre kostnader i förhållande till jämförbara banker. Handelsbanken Finans har ett heltäckande sortiment av finansbolagstjänster i de fyra nordiska länderna och är i en uppbyggnadsfas i Storbritannien. Handelsbanken Finans arbetar genom bankens kontor och i finansieringssamarbeten med återförsäljare och leverantörer. Stadshypotek Bank är en av Sveriges ledande Internet- och telefonbanker och arbetar under eget varumärke och med eget sortiment.

RESULTATUTVECKLING

Rörelseresultatet ökade med 8% till 10 720 mnkr (9 938). Intäkterna ökade med 4% och kostnaderna med 3%. Kreditförlusterna var lägre än föregående år. Räntenettet minskade medan övriga intäktslag utvecklades positivt. Räntenettet

minskade som en konsekvens av försämrade inlåningsmarginaler i hela Norden. Kostnaderna ökade med 248 mnkr, varav drygt 65 mnkr berodde på att 19 nya kontor öppnades utanför Sverige.

Resultat per kvartal							
Kontorsrörelsen							
mnkr	2004:4	2004:3	2004:2	2004:1	Totalt 2004	Totalt 2003	Förändring %
Ränteintäkter, externt	8 992	8 950	8 943	9 505	36 390	40 842	-11
Ränteintäkter, internt	942	824	741	802	3 309	3 408	-3
Räntekostnader, externt	-3 731	-3 780	-3 691	-3 938	-15 140	-16 358	-7
Räntekostnader, internt	-2 592	-2 401	-2 301	-2 538	-9 832	-12 425	-21
Räntenetto	3 611	3 593	3 692	3 831	14 727	15 467	-5
Provisionsintäkter, externt	1 037	956	1 011	987	3 991	3 554	12
Provisionsintäkter, internt	157	148	125	185	615	489	26
Provisionskostnader, externt	-250	-232	-233	-239	-954	-852	12
Provisionskostnader, internt	-2	-2	-2	-2	-8	-25	-68
Provisionsnetto	942	870	901	931	3 644	3 166	15
Nettoreultat av finansiella transaktioner	129	104	76	13	322	-587	
Övriga externa intäkter	12	10	19	13	54	62	-13
Övriga interna intäkter	68	54	56	46	224	134	67
Summa övriga intäkter	80	64	75	59	278	196	42
Summa intäkter	4 762	4 631	4 744	4 834	18 971	18 242	4
Administrationskostnader	-1 943	-1 839	-1 885	-1 817	-7 484	-7 204	4
Av- och nedskrivningar	-143	-143	-144	-143	-573	-605	-5
Summa kostnader	-2 086	-1 982	-2 029	-1 960	-8 057	-7 809	3
Resultat före kreditförluster	2 676	2 649	2 715	2 874	10 914	10 433	5
Kreditförluster inkl värdeförändring på övertagen egendom	-173	22	26	-69	-194	-495	-61
Rörelseresultat	2 503	2 671	2 741	2 805	10 720	9 938	8
Räntabilitet, %	14,4	15,8	16,2	16,0	15,6	17,5	
Medelantal anställda	5 913	6 120	5 793	5 753	5 895	6 019	-2

Foto: Lars Wigert

FRAMGÅNGSRIK SATSNING PÅ BOLÅN I GÄVLE

"Privatmarknaden är och har alltid varit ett viktigt område för oss i Handelsbanken. Eftersom alla kundkontakter knyts ihop på det lokala kontoret förutsätter det en bra planering för att lyckas. Vi vill naturligtvis hjälpa de kunder som själva söker upp oss med bra råd men självklart vill vi även få tillfälle att bearbeta nya kontakter och hjälpa nya kunder", berättar Håkan Sandberg, regionbankschef i regionbanken Södra Norrland.

"Privatmarknaden i Gävle är stor och växande. Det innebär att allt fler aktörer sökt sig till den för att erbjuda sina tjänster. Ett område som hamnat i fokus är bolån, där vi tidigare tappat lite fart. Därför bestämde vi oss redan i början av året för att öka aktiviteterna på bolånemarknaden. Vår uppfattning var att vi inte hade varit tillräckligt 'på hugget' och visat vilken kunng, trygg och långsiktig partner vi är. Vi bestämde oss för att ändra på detta", säger Svante Larsson, chef för kontoret Gävle City.

"Aktiviteterna inledde vi med en serie frukostmöten med inbjudna från den lokala fastighetsmarknaden i form av bland annat fastighetsmäklare, besiktningsmän och husleverantörer. Vi berättade att vi ville vara med på nya affärer och att vi inte hade kopplingar till några enskilda aktörer på marknaden. Denna neutralitet uppfattades mycket positivt", säger Peter Brodin som är ställföreträdande chef på kontoret.

"När vi under våren lanserade ett helt koppel av nya tjänster var det dags för nya möten. Alla nyheterna innebär att vi ansågs ha mycket konkurrenskraftiga tjänster. Tillsammans med vår vilja att vara tillgängliga och ha en hög servicegrad har detta varit mycket viktiga förutsättningar för att lyckas", berättar Boel Larsson, privatrådgivare på kontoret.

"Under hösten ordnade vi en 'Boköparskola' med cirka 100 deltagare. Då informerade vi tillsammans med lokala mäklare blivande hus- och lägenhetsköpare hur de ska undvika misstag i sin kanske viktigaste affär någonsin. Vi har även arrangerat 'Nybyggarkvällar' med husleverantörer. I och med våra framgångar på marknaden arbetar fler medarbetare i dag frekvent med bolånefrågor, vilket i sin tur innebär att kompetensen har ökat.

För att motsvara kundernas krav på tillgänglighet och service så har vi genomgångar med kunderna på tider som passar dem, vilket även innebär kvällstid. Vi har även satsat mycket på att kunna ge kunderna besked mycket snabbt i kreditfrågor. Alla åtgärder är vidtagna med utgångspunkt i kundernas behov och önskemål, vilket känns helt rätt", avslutar Svante Larsson, chef för Gävle City.

Handelsbanken ska ha Nordens mest nöjda kunder

Ett viktigt medel för att Handelsbanken långsiktigt ska kunna ha en högre lönsamhet än jämförbara banker är att ha branschens mest nöjda kunder. Mätningar av kundnöjdhet har gjorts i Sverige av Svenskt Kvalitetsindex sedan 1989. I Sverige genomförs mätningarna avseende nöjdhet både bland företagskunder och bland privatkunder. Handelsbanken har deltagit i mätningarna sedan starten. Svenskt Kvalitetsindex har, i samarbete med de ledande europeiska kvalitetsorganisationerna, tagit fram en gemensam europeisk standard för mätning av kundnöjdhet. Detta gemensamma program, EPSI Rating (European Performance Satisfaction Index) ger europeiska företag en gemensam referensram för oberoende mätningar av kunders nöjdhet och lojalitet. Sedan några år tillbaka mäts nöjdheten bland privatkunder på samma sätt i Sverige, Finland, Danmark och Norge inom ramen för EPSI Rating.

När EPSI Rating vägde samman resultaten från de nordiska marknaderna framgick det tydligt att Handelsbanken har Nordens mest nöjda bankkunder. Den positionen erhöll banken genom att, jämfört med svenska banker med rikstäckande kontorsnät, ha de mest nöjda kunderna. Dessutom kom Handelsbanken i topp också när SKI mätte nöjdheten hos institutionella hypotekskunder och livförsäkringskunder i Sverige. I Finland har Handelsbanken de allra mest nöjda kunderna av samtliga banker som ingår i undersökningen. I Danmark ligger Handelsbanken inte högst men väl över genomsnittet och väsentligt högre än de två största bankerna i Danmark. I Norge slutligen är resultatet inte lika bra. Visserligen har Handelsbanken väsentligt mer nöjda kunder än den största banken i Norge men ligger ändå strax under genomsnittet för samtliga banker.

En intressant iakttagelse är att den största banken på en marknad normalt inte lyckas med att ha nöjda kunder. I både Norge och Danmark ligger den största banken på respektive marknad i botten vad avser kundnöjdhet och i Finland ligger marknadsledaren inte på sista plats men väl på näst sista, under genomsnittet för marknaden. Undantaget är den svens-

Balansräkning

Kontorsrörelsen, 31 december

mnkr	2004	2003	Förändring	
				%
Utlåning till kreditinstitut	38 627	70 697	-45	
Utlåning till allmänheten	830 347	795 218	4	
Obligationer	10 347	13 305	-22	
Övriga tillgångar	24 559	21 909	12	
Summa tillgångar	903 880	901 129	0	
Skulder till kreditinstitut	332 685	325 686	2	
In- och upplåning från allmänheten	241 337	229 551	5	
Emitterade värdepapper	256 748	279 075	-8	
Övriga skulder	22 915	21 093	9	
Eget kapital	50 195	45 724	10	
Summa skulder och eget kapital	903 880	901 129	0	

ka marknaden där Handelsbanken är den största kreditgivaren samtidigt som banken har mer nöjda kunder än övriga större aktörer. Det kan vara en förklaring till att Handelsbanken har kunnat växa så snabbt i de nordiska länderna utanför Sverige.

KONTORSRÖRELSEN I SVERIGE

Kontorsrörelsen i Sverige består av sju regionbanker med totalt 453 kontor. Ett nytt kontor öppnades i Knivsta, som ligger mellan Stockholm och Uppsala. Resultatet ökade med 4% till 9 420 mnkr (9 064). Intäkterna ökade med 3% och omkostnaderna ökade med 4%. Kreditförlusterna minskade varför den totala kostnadsökningen stannade på 2%. K/I-talet förbättrades till 36,2% (36,8).

Affärsvolymerna ökade, huvudsakligen avseende hypoteksutlåning till hushåll men även inlåningsvolymen. Inlåningsmarginalerna försämrades överlag något. Medelvolymen utlåning (exklusive utlåning till Riksgäldskontoret) ökade med

Kontorsrörelsen i Sverige			
mnkr	2004	2003	Förändring %
Intäkter	14 774	14 332	3
Omkostnader	-5 338	-5 117	4
Kreditförluster	-16	-151	-89
Rörelseresultat	9 420	9 064	4

10 mdkr till 682 mdkr (672), en ökning med drygt 1%. Utlåningen till hushåll ökade med 6% till 305 mdkr (288) medan utlåningen till företag minskade med 7 mdkr till 377 mdkr (384). Hypoteksutlåningen ökade med 23 mdkr till 399 mdkr (376), varav utlåning till hushåll var 258 mdkr (240) och utlåning till företag 141 mdkr (136). Annan utlåning än hypoteksutlåning minskade med 13 mdkr till 283 mdkr (296). Utlåning till hushåll gick ned med 1 mdkr till 47 mdkr (48). Till företag minskade utlåningen med 12 mdkr till 236 mdkr (248). Bankens marknadsandel av den totala utlåningen till icke finansiella företag var i huvudsak oförändrad.

Inlåningen ökade till 213 mdkr (204) varav 87 mdkr (83) från hushåll och 126 mdkr (121) från företag.

Fastighetsfinansiering i kontorsrörelsen

Fastighetsfinansiering i den svenska kontorsrörelsen sker huvudsakligen genom dotterbolaget Stadshypotek. Fastighetsfinansiering är av tradition en viktig del av kontorens verksamhet och det lokala kontoret har det fulla kundansvaret. Goda kunskaper om den lokala fastighetsmarknaden och långtgående befogenheter att fatta egna kreditbeslut ger Handelsbankens kontor möjlighet att ge kunderna snabba besked på kreditpropåer, vilket är viktigt inte minst i samband med bostadsaffärer. Den lokala förankringen skapar dessutom goda förutsättningar för starka lokala samarbeten inom områden som är värdefulla för kunderna.

Hushållens efterfrågan på bostadslån var stor också under 2004. Lån för finansiering av bostadsrätter ökade med 27% och totalt ökade bostadslånemarknaden till hushåll med cirka 13%. Bankens andel av den totala hypoteksutlåningen till hushåll uppgick till knappt 29% och till icke finansiella företag var den just under 35%. Total utlåning från hypoteksbolag till företag minskade något medan Stadshypoteks utlåning ökade.

Hypoteksmarknaden präglades av stark konkurrens, något lägre marginaler och allmänt sett ökande aktivitet. Under första halvåret sjönk Stadshypoteks marknadsandel av utlåning till hushåll men sedan tidig höst var andelen av nyförsäljning nästan lika stor som bankens andel av den totala marknaden.

Under våren lanserades nya tjänster för privatmarknaden. Ett ”3-månaderslån”, där räntan binds var tredje månad lanserades som är ett attraktivt komplement till lån med helt rörlig ränta. Vidare togs räntepåslaget, på lån med bunden ränta för bostadsrätter och fritidshus, bort.

Samtidigt lanserades ”Låneskydd med trygghetskapital”, en kostnadsfri tjänst för kunder som samlar samtliga krediter i Handelsbankens koncernen. Låneskyddet ger familjen ökad trygghet vid dödsfall. Tjänsten e-bud vidareutvecklades med en sms-tjänst.

KONTORSRÖRELSEN UTANFÖR SVERIGE

Kontorsrörelsen utanför Sverige består av regionbankerna i Storbritannien, Danmark, Finland och Norge. Resultatet ökade med 37% till 1 193 mnkr (872). Intäkterna och omkostnaderna gick upp med 7% medan kreditförlusterna halverades. K/I-talet var 62,8% (70,8). 19 nya kontor öppnades.

Kontorsrörelsen utanför Sverige			
mnkr	2004	2003	Förändring %
Intäkter	3 203	2 984	7
Omkostnader	-1 784	-1 669	7
Kreditförluster	-226	-443	-49
Rörelseresultat	1 193	872	37

Storbritannien

Resultatet före kreditförluster gick ned. Detta berodde på att verksamheten expanderade kraftigt. Antalet kontor ökade med 50% och som en konsekvens av detta ökade antalet anställda med drygt 35% till 184 personer.

I Storbritannien öppnades fem nya kontor i Hull, Norwich, Guildford, Stoke-on-Trent och Chelmsford. Antalet kontor uppgick till 15 och för 2005 planerar banken att öppna ytterligare fem kontor. Det första av dessa kommer att öppnas första kvartalet 2005 i Liverpool. Alla kontor som öppnades före 2004 uppnådde under året break-even på månadsbasis.

Antalet privatkunder ökade med 30% och utlåningen till hushåll ökade med drygt 60% till 204 mn pund (125). Medel-

utlåningen till företag uppgick till 953 mn pund (898), en ökning med drygt 6%. Medelvolymer inlåning gick upp till 671 mn pund (562), en ökning med drygt 19%, varav företag ökade med 19% och hushåll med 25%.

Danmark

Marknaden präglades av den låga räntenivån, vilken satte press på inlåningsmarginalerna. Samtidigt ökade konkurrensen om utlåningsvolymer med åtföljande prispress.

Handelsbankens affärsvolymer ökade och omkostnaderna fortsatte att minska. Det innebar att för tredje året i rad förbättrades K/I-talet och den underliggande lönsamheten ökade.

Medelvolymer utlåning ökade med 16% till 21 md dkr. Privatutlåningen ökade med 42% till 7 md dkr medan företagsutlåningen steg med 6%. En viktig faktor bakom ökningen av hushållsutlåningen var den fortsatt stora efterfrågan på prioritetslån, det lån Handelsbanken har introducerat på den danska marknaden. Volymerna har vuxit kraftigt varje år sedan introduktionen av prioritetslånet år 2000. Privatutlåningen ökade med 18% till knappt 5 md dkr (4). Totalt uppgick inlåningen till 14 md dkr (13). Antalet nya leasingavtal mer än fördubblades och kreditvolymen utvecklades ännu bättre. Inom placementsområdet ökade pensionsinbetalningarna med 25%.

Handelsbanken öppnade tre nya kontor i Danmark, ett på Amager, ett i Roskilde och ett i Fredericia. Kontorsnätet omfattade 36 kontor. I Köpenhamn omlokaliseras ett av kontoren till ett intressantare marknadsområde.

Midtbank förvärvades 2001 och de flesta kontoren valde då att behålla namnet Midtbank. Successivt, som ett resultat av den framgångsrika integrationen av Midtbank i Handelsbanken, bytte många av Midtbankskontoren namn till Handelsbanken. Från och med januari 2005 bedriver samtliga kontor verksamhet under namnet Handelsbanken.

Kundnöjdhet mättes och situationen var tämligen oförändrad i förhållande till föregående år. Fortfarande var Handelsbankens kunder mer nöjda än genomsnittet och fortfarande låg Handelsbanken långt över de största bankerna i Danmark. Gapet i förhållande till de banker som har de allra mest nöjda kunderna minskade.

Nyckeltal för kontorsrörelsen utanför Sverige

	2004	2003
Antal kontor	120	101
Antal aktiva kunder, privat, 1 000-tal	228	205
Antal aktiva kunder, företag, 1 000-tal	41	40
Internetpenetration i %, privat	46	44
Medelantal anställda	1 318	1 345
Balansomslutning, mdkr	203	198
Utlåning till allmänheten, företag, mdkr	93	86
Utlåning till allmänheten, privat, mdkr	55	43
Inlåning från allmänheten, mdkr	62	59

Finland

I Finland ökade resultatet huvudsakligen beroende på förbättrat räntenetto och högre provisionsintäkter. Kostnaderna var högre som en följd av att fem nya kontor öppnades.

Marknaden kännetecknades av hård konkurrens och därmed tillhörande prispress, framför allt vad gäller utlåning till stora företag och bostadsfinansiering. Handelsbanken kunde trots detta öka räntenettet med 11%. Affärsvolymerna växte, utlåningen med 13% och inlåningen med 10%. Inlåningen från hushåll och utlåningen till hushåll ökade med 22%. Utlåningen till företag gick upp med 11%. Antalet aktiva kunder ökade med 12%. Bankens ställning på den finska företagsmarknaden var fortsatt mycket stark.

Nya kontor öppnades i Tammerfors, Kervo, Hagnäs i Helsingfors, bankens sjunde kontor i Helsingfors, Imatra och ett kontor i Raumo. Totalt hade banken 35 kontor i Finland, varav sju har öppnats de senaste två åren. Bara de två senaste öppnade kontoren hade ännu inte nått break-even vid årsskiftet. Beslut fattades att öppna ett kontor i Ekenäs under första halvåret 2005.

Handelsbanken var återigen banken med de mest nöjda privatkunderna i Finland. Undersökningen visade ett indexvärde för Handelsbanken på 83,3, vilket var en ökning jämfört med föregående år. Genomsnittet för den finska marknaden var 75,7.

Norge

Även i Norge ökade rörelseresultatet. Resultatökningen berodde främst på ökade kreditvolymer. Efter neddragning av shippingrelaterade krediter, som kom in i banken i samband med förvärvet av Bergensbanken, bedöms kreditboken hålla en hög kvalitet.

Tillväxten i ekonomin var god och präglades av ett starkt ökat bostadsbyggande. Styrräntan var fortsatt låg. Kreditvolymerna ökade och starkast var ökningen av krediter till hushåll, främst beroende på stigande bostadspriser. Även krediter till företag ökade mot slutet av året.

Handelsbanken i Norge hade en god utveckling. Krediter till hushåll ökade med 22% och till företag med 11%. Inlåningen ökade med 14%. Medelvolymer utlåning uppgick till 56 md nkr och inlåningen till 21 md nkr. Det innebar att Handelsbanken fortsatte att öka marknadsandelarna i Norge.

Sex nya kontor etablerades, två i Oslo och ett i vardera Sandvika, Sandefjord, Skien och Arendal. Totalt hade banken 34 kontor. Bedömningen av den norska marknaden är fortsatt positiv och planen för 2005 är fortsatt expansion. Merparten av nyetableringarna kommer att ligga i Osloområdet. Det första kontoret som öppnas under 2005 kommer att vara i Larvik.

Handelsbanken kommer att ►
öppna bankrörelse i Moskva.
Bankverksamheten i Ryssland
vänder sig till företag med nordisk
och brittisk anknytning.

HANDELSBANKEN FINANS

Resultatutveckling

Resultatet ökade med 14% till 499 mnkr (436). Intäkterna steg med 7% till 1 008 mnkr (938). Omkostnaderna ökade med 2%. De redan låga kreditförlusterna sjönk ytterligare och uppgick till 8 mnkr (10). Medelkreditvolymen ökade med 7% till 37 mdkr (34).

Handelsbanken Finans			
mnkr	2004	2003	Förändring %
Intäkter	1 008	938	7
Omkostnader	-501	-492	2
Kreditförluster	-8	-10	-20
Rörelseresultat	499	436	14

Verksamheten i Sverige

Samordning av Handelsbanken Finans och Stadshypotek Bank

Handelsbanken Finans och Stadshypotek Bank påbörjade den 1 september en samordning av den svenska konsumentinriktade verksamheten i syfte att öka merförsäljningen till privatpersoner. Säljfinansieringsverksamheten inom Handelsbanken Finans är traditionellt duktig på att generera nya kunder men saknar tjänster för att skapa merförsäljning. Genom Stadshypotek Banks bredare tjänsteutbud skapas nya möjligheter att fördjupa och bredda kundförhållandet med både nya och befintliga Säljfinansieringskunder. Ett nytt affärsområde, Handelsbanken Finans Direktförsäljning, skapades. Det ansvarar för de gemensamma kunderna och uppgiften är att etablera fler långsiktiga och lönsamma relationer med fler kunder.

Direktförsäljning

Säljfinans position på marknaden förstärktes. Dels genom etablering av nya samarbeten, dels genom att befintliga samarbeten med ledande detaljhandelsföretag utvecklades. Inom Säljfinans etablerades en enhet med ansvar för säljstödande finansiering till återförsäljare och leverantörer med näringsidkare som slutkunder.

Framgångarna med Köpkortet fortsatte liksom satsningen på kort utgivna i samarbete med olika organisationer. Omsättningen på Köpkortet ökade med 27%.

Arbetet med att lansera IT-baserade lösningar som både förenklar för kunder och affärspartners samt fungerar som säljstöd fortsatte. Ett exempel är funktioner för avbetalning och leasing i Internetapplikationen NetSale.

Regionbanksförsäljning

Kreditvolymerna inom Leasing och avbetalning ökade och översteg 23 mdkr, en uppgång med cirka 10%. Marknadsandelarna för leasing steg till 22,0% (21,3).

Foto: Raino Vab

Foto: Johan Lindwall

SMARTA FINANSIERINGSLÖSNINGAR I KRISTIANSTAD

I Handelsbanken ligger kundansvaret på kontoren. Affärer som görs utgår från kundens behov och det är viktigt att kunden alltid erbjuds rätt produkt och på det sättet långsiktigt är och förblir en nöjd kund. Det är så kontorens lönsamhet – och därmed också bankens lönsamhet – bibehålles.

"Eftersom vi på kontoret känner kunderna väl och ständigt för en dialog med dem så vet vi också när det är dags för dem att göra investeringar", säger Mikael Rubin som är kontorschef på kontoret i Kristianstad.

En rad välkända företag med starka varumärken kommer från Kristianstad. Företag som befinner sig i ständig utveckling med expanderande verksamheter. Det sägs också att jordarna utanför Kristianstad är bland de bästa i norra Europa, på vilka ett modernt och rationellt jordbruk bedrivs.

Att följa upp kunderna och deras utveckling är viktigt för kontoret och det leder automatiskt till en ingående kännedom om kundens verksamhet, menar man på bankens kontor i Kristianstad. Bilar, traktorer, lastbilar eller datorer är investeringsobjekt som behövs i de flesta företag och på kontoret finns produkterna leasing och avbetalning, vilka är speciellt anpassade för objektsfinansiering.

"Att ha säkerhet i objektet är oftast tryggare för både kunden och banken eftersom inga andra säkerheter behöver tas ut i företaget", förklarar Mikael Rubin. "Våra kunder har ett ständigt behov av nya investeringar. Vi har lösningar som passar för kunderna och för oss gäller det att förklara det på ett sådant sätt att de förstår det."

Leasing kan med fördel också användas för att finansiera stora investeringsprojekt där en lång ekonomisk livslängd kräver skräddarsydda lösningar. Tillsammans med Handelsbanken Finans har kontoret i Kristianstad genomfört ett sådant projekt genom att finansiera 14 av de tåg som dagligen trafikerar Öresundsbron. En sådan affär genomförs i nära samarbete med rätt kompetens från Handelsbankens Finans resurser som vid behov medverkar vid alla typer av affärer där speciell finansbolagskompetens är särskilt viktig.

"Det är 'learning by doing' och jag tror att det är genom att genomföra affärerna som man lär sig mest. Till slut sitter det i ryggmärgen att det inte ska tas ut några pantbrev eller beviljas blankokrediter när en bil ska finansieras. Det är ju enkelt att tydliggöra för kunden att med leasing eller avbetalning så är investeringen borta ur balansräkningen efter tre till fem år. Om de utnyttjar sin checkkredit blir det kanske inte av att investeringen 'skrivs av' på samma sätt", avslutar Mikael Rubin, chef för Kristianstad.

En ny tjänst lanserades – investeringskonto. Investeringskonto är en kreditram där kunden fritt kan välja att utnyttja ramen för antingen leasing eller avbetalning. Företaget och kontoret behöver inte förhandla om varje enskild affär utan allt görs upp vid ett och samma tillfälle.

Produkten Avbetalning för privatpersoner förbättrades och många kontor genomförde lokala aktiviteter för att öka försäljningen, vilket ledde till ökat inflöde av nya affärer. Företag med vagnparksavtal beställde nästan alla bilar genom Internet. Kunderna är nöjda med den smidiga hanteringen och det administrativa arbetet har minskat, både hos kunderna och hos Handelsbanken Finans.

Handelsbanken Finans var, tillsammans med kontoren, framgångsrika i att finansiera investeringar inom energiområdet. Bland annat vann banken upphandlingen av leasing av ett kraftvärmeverk för cirka 200 mnkr och en fjärrvärmeanläggning för cirka 90 mnkr.

Företag inom transportsektorn är en viktig kundgrupp. Under året gjordes flera affärer där tågsätt finansierades, den största var på 600 mnkr. Även ett flertal leasingaffärer med bussar genomfördes, varav den största var på 800 mnkr.

Verksamheten utanför Sverige

Finland

Handelsbanken Finans driver sedan flera år en betydande finansbolagsverksamhet i Finland och är en av de stora aktörerna på den finska marknaden. Den största enskilda affären, 27 mn euro, var en leasingaffär med ett kraftbolag för finansiering av en turbinanläggning.

Under året lanserades ett MasterCard-kort, vilket erbjuds utan profilering, profilerat eller som ett så kallat affinity card. Lanseringen rönt omedelbart betydande försäljningsframgångar bland kunderna och 16 800 kort såldes.

Danmark

Den danska säljfinansverksamheten bedrivs i dotterbolaget Spartacus och med fokus på fritids- och lantbrukssektorn. Den tecknade leasingvolymen steg med 200%.

Norge

I Norge fördubblades både antalet leasingavtal och kreditvolymerna, främst beroende på att samarbetet med kontoren utvecklades. Samtliga norska kontor använder finansbolagstjänsterna som en naturlig del av produktutbudet. I Norge färdigställdes ett projekt avseende ett nytt kortsystem, vilket skapar förutsättningar för Handelsbanken Finans att även på den norska marknaden tillhandahålla unika kunderbudanden inom Säljfinansiering.

Storbritannien

Den i Storbritannien nystartade verksamheten utvecklades snabbt och kreditvolymen uppgick vid årets slut till 230 mnkr.

Verksamheten bedrivs, på samma sätt som i Norden, i nära samarbete med Handelsbankens kontor.

STADSHYPOTEK BANK

Resultatutveckling

Resultatet uppgick till 18 mnkr (22), en minskning med 4 mnkr. Minskningen berodde i huvudsak på omstrukturingskostnader relaterade till samordning av verksamheterna i Stadshypotek Bank och Handelsbanken Finans. Merkostnaderna bestod av flyttkostnader, ökade kostnader för hyrda lokaler samt kostnader för att etablera ett nytt Contact-center för försäljning och kundservice inom banken. Exkluderas omstrukturingskostnaderna så sjönk kostnaderna med drygt 2 mnkr, främst på grund av lägre personalkostnader.

Intäkterna minskade med 1 mnkr, vilket huvudsakligen berodde på minskad inlåningsvolym. Provisionsintäkterna ökade.

Stadshypotek Bank			
mnkr	2004	2003	Förändring %
Intäkter	130	131	-1
Omkostnader	-112	-109	3
Kreditförluster	0	0	0
Rörelseresultat	18	22	-18

Affärsutveckling

Stadshypotek Bank lanserade en ny Internetbank, vilken innehåller en rad funktionella nyheter. Två nya produkter lanserades, aktieindexobligationer och privatlån. Privatlånet erbjuds via ett samarbete med Handelsbanken Finans. Genom telefon och Internet kan kunder ansöka om lån utan säkerhet. Det maximala beloppet är 100 tkr och kunden får svar på sin låneansökan omedelbart. Stadshypotek Banks kunder kunde vid tre tillfällen teckna sig för aktieindexobligationer. Vidare lanserades en återbäring till de kunder som betalar sina räkningar via Internet. Banken är ensam om att erbjuda helt avgiftsfria betalningar via både Internet och Privatgiro.

Försäljning

Kortverksamheten utvecklades väl och antalet kort respektive antalet köp gick upp med omkring 10%.

I april introducerades två nya aktiemixar i Stadshypotek Banks aktiemixsortiment, sammansatta av två ekonomitidningar. Kundernas användande av vardagstjänsterna ökade och antalet Internetbetalningar steg med drygt 60%.

Under året påbörjades samarbeten med Barncancerfonden, Porsche, Cancer- & Allergifonden och Smärtföreningen.

Handelsbanken Markets

Handelsbanken Markets verksamhet är organiserad i två affärsområden: Handelsbanken Capital Markets och Handelsbanken Markets International. Capital Markets består av Corporate Finance inklusive Debt Capital Markets, aktiehandel, valuta- och räntehandel samt strukturerade produkter. Dessutom ingår stöd till kontorsrörelsen för produkter inom samma områden. Markets International består av bankrörelsen utanför Norden och Storbritannien samt Handelsfinansiering. Antalet medarbetare uppgick till knappt 1 100 i 16 länder. Förutom de två affärsområdena ingår även back-office, riskkontroll och administrationsavdelningar.

Resultat per kvartal							
Handelsbanken Markets							
mnkr	2004:4	2004:3	2004:2	2004:1	Totalt 2004	Totalt 2003	Förändring %
Ränteintäkter, externt	2 447	1 894	1 063	954	6 358	5 281	20
Ränteintäkter, internt	1 887	712	2 578	1 893	7 070	10 483	-33
Räntekostnader, externt	-3 025	-1 521	-2 357	-1 545	-8 448	-7 603	11
Räntekostnader, internt	-936	-686	-830	-839	-3 291	-5 494	-40
Räntenetto	373	399	454	463	1 689	2 667	-37
Provisionsintäkter, externt	341	259	308	333	1 241	979	27
Provisionsintäkter, internt	4	3	5	2	14	16	-13
Provisionskostnader, externt	-48	-61	-59	-53	-221	-207	7
Provisionskostnader, internt	-3	-1	-3	-3	-10	-9	11
Provisionsnetto	294	200	251	279	1 024	779	31
Nettoresultat av finansiella transaktioner	203	29	-253	-86	-107	-1 124	90
Övriga externa intäkter	26	9	220	198	453	375	21
Övriga interna intäkter	127	123	121	118	489	499	-2
Summa övriga intäkter	153	132	341	316	942	874	8
Summa intäkter	1 023	760	793	972	3 548	3 196	11
Administrationskostnader	-622	-530	-566	-604	-2 322	-2 164	7
Av- och nedskrivningar	-6	-4	-5	-4	-19	-25	-24
Summa kostnader	-628	-534	-571	-608	-2 341	-2 189	7
Resultat före kreditförluster	395	226	222	364	1 207	1 007	20
Kreditförluster	1	4	1	24	30	2	
Rörelseresultat	396	230	223	388	1 237	1 009	23
Räntabilitet, %	24,9	14,9	14,1	23,8	19,5	16,1	
Medelantal anställda	1 070	1 069	1 059	1 052	1 062	1 063	0

Rörelseresultatet ökade med 23% till 1 237 mnkr (1 009). Ökningen låg helt på Capital Markets där resultatet för alla verksamhetsområden ökade. Intäkterna uppgick till 3 548 mnkr (3 196), en ökning med 11%. Kostnaderna gick upp med 7% till 2 341 mnkr (2 189). Om kostnaderna justeras för ökningen av resultatberoende ersättningar och ökade kostnader för nya utlandsetableringar så var de i huvudsak oförändrade. Återvinningarna översteg kreditförlusterna.

HANDELSBANKEN CAPITAL MARKETS

Resultatet för Handelsbanken Capital Markets uppgick till 913 mnkr (565), en förbättring med 62%. Intäkterna ökade med 21% och kostnaderna med 6%. Antalet anställda uppgick till 505 (492).

Aktiehandels courtageintäkter ökade med 38%. Det var till stor del resultatet av en förbättrad marknad och en stärkt marknadsposition i den institutionella aktiehandeln.

Balansräkning

Handelsbanken Markets, 31 december

mnkr	2004	2003	Förändring %
Utlåning till kreditinstitut	320 366	336 412	-5
Utlåning till allmänheten	23 920	20 921	14
Obligationer	119 415	85 307	40
Övriga tillgångar	123 228	117 153	5
Summa tillgångar	586 929	559 793	5
Skulder till kreditinstitut	242 455	195 693	24
In- och upplåning från allmänheten	66 885	60 039	11
Emitterade värdepapper	123 392	154 288	-20
Övriga skulder	149 617	144 938	3
Eget kapital	4 580	4 835	-5
Summa skulder och eget kapital	586 929	559 793	5

Marknadsandelarna på flera av de viktigaste marknaderna ökade. En allt starkare internationell säljorganisation i kombination med en förbättrad aktieanalys bidrog till fortsatt framgång i de nordiska länderna.

Handeln med räntor och valutor utvecklades väl. En breddning av den internationella kundbasen kompenenserade för lägre volatilitet på marknaderna.

Handelsbanken är störst i Sverige inom området strukturerade produkter. Under året emitterades aktieindexobligationer till allmänheten för cirka 6,4 mdkr, vilket innebar att bankens marknadsandel var 31%. Handelsbanken emitterade de första aktieindexobligationerna redan 1992. Om man investerat i samtliga Handelsbankens aktieindexobligationer har man fått en årlig avkastning på 9,8%, med en betydligt lägre risk än till exempel i motsvarande aktiemarknad. Förutom aktieindexobligationer dominerar banken marknaden för warranter och Exchange Traded Funds (ETFs) i Norden. Aktieåterköp, aktieswappar, incitamentsprogram och likviditetsgarantier är andra produkter där Handelsbanken har en stark marknadsposition.

Corporate Finance och Debt Capital Markets hade en positiv utveckling. Resultatet ökade med mer än 300%. För första gången var Handelsbanken nummer ett i Sverige bland rådgivare i M&A-affärer, det vill säga fusioner och förvärv. Sammantaget medverkade banken i 27 transaktioner med ett transaktionsvärde på över 63 mdkr.

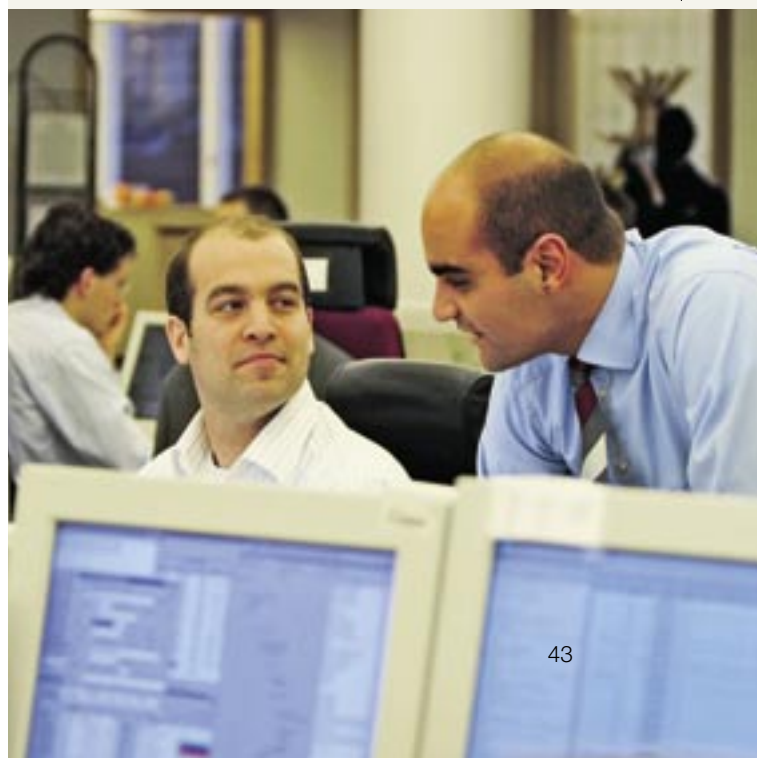

HANDELSBANKEN CAPITAL MARKETS

Handelsbanken Capital Markets är Handelsbankens investmentbank. Som enda nordiska bank samlades alla produkter inom samma organisation 2003. Det är ett omfattande struktureringsarbete som Mikael Ericson, chef för Handelsbanken Capital Markets, nu kan börja se resultaten av.

Mikael Ericson konstaterar: "Sammanslagningen av våra olika enheter inom aktie-, ränte- och valutaområdet tillsammans med verksamheten inom Corporate Finance utvecklas på det sätt vi tänkt oss. För första gången är vi etta vad gäller företagsaffärer i Sverige. Vår position inom aktiehandeln i Norden och London samt USA har aldrig varit bättre. Och vi har befäst vår position som marknadsledare vad gäller mer komplexa strukturerade produkter. Det är uppenbart för oss att marknaden uppskattar det som varit ledstjärnan för hela den nya organisationen. En stark leverantör som kan hitta lösningar för alla kundens behov samtidigt som vi kan leverera trovärdiga och produktneutrala analyser.

Vi har kommit långt bland annat på grund av det goda samarbetet med bankens kontor. Fortfarande finns det förbättringsmöjligheter inom alla affärsområden och vi har en hel del jobb framför oss. Målsättningen är emellertid helt klar: Att etablera Handelsbanken Capital Markets som den investmentbank kunderna uppfattar som bäst på finansiella lösningar för nordiska behov."

Även inom strukturerade finansieringslösningar fortsatte Corporate Finance att stärka sin position. Handelsbanken deltog som arrangör av det största obligationslån för ett företag som någonsin emitterats i svenska kronor, 4,3 mdkr.

Organisation

Handelsbanken Capital Markets bildades den 1 januari 2003 och har som enda nordiska investmentbank integrerat verksamhetsområdena aktier, valutor, räntebärande instrument, Corporate Finance samt strukturerade produkter inom samma organisation.

Corporate Finance och Debt Capital Markets omfattar börsintroduktioner, anskaffning av både eget och främmande kapital på publika marknader, företagsöverlåtelse och strukturerad finansiering. Verksamheten vänder sig i första hand till företag och deras huvudägare.

Aktieavdelningen omfattar aktiehandel och analys för kunders räkning med fokus på de nordiska marknaderna. Ambitionen är att ge neutral rådgivning i valet mellan aktie- och ränteprodukter. Dessutom produceras makroanalys och kvantitativ analys. Verksamheten vänder sig i första hand till stora nordiska och internationella investerare.

Valuta- och räntehandel omfattar all handel med ränte- och valutaprodukter för både nordiska och internationella investerare.

Enheten Strukturerade produkter tillhandahåller skräddarsydda finansiella lösningar som anpassas till olika kunders behov och risknivå, till exempel aktieindexobligationer, warrant, kreditkorgsobligationer och inlösenprogram. Produkterna kräver brett finansiellt kunnande och en stark kapitalbas.

Det faktum att Capital Markets är en integrerad del av Handelsbanken ger en närhet till alla nordiska kunder genom bankens kontorsnät. Internationella kunder bearbetas genom Handelsbanken Capital Markets enheter i London, New York och Singapore. Handelsbankens starka balansräkning ger möjlighet att hantera både komplexa affärer och hög risk.

Det är en förutsättning för att effektivt kunna konkurrera med de internationella aktörerna.

HANDELSBANKEN MARKETS INTERNATIONAL

Rörelseresultatet uppgick till 139 mnkr (138). Resultatet för kontoren i Polen och Asien uppvisade kraftiga resultatförbättringar medan kontoret i New York och övriga kontor i Europa uppvisade sämre resultat. Utvecklingen i USA var emellertid helt avhängig valutakursförändringar. Verksamheten i Sverige visade ett oförändrat resultat bestående av lägre clearingintäkter och högre provisioner för exportremburser och projektfinansiering. Antalet anställda uppgick till 320 varav 70% utanför Sverige.

Handelsbanken Markets International ansvarar för bankkontoren utanför Norden och Storbritannien, clearingtjänster för utländska banker, exportremburser samt export- och projektfinansiering. Uppgiften utanför Sverige är att stödja bankens nordiska och brittiska kunder genom att vara en affärspartner på de utländska marknader där banken är etablerad.

Bankrörelse bedrivs i New York, Luxemburg, Amsterdam, Paris, Wien, Frankfurt, Hamburg, Warszawa, Singapore och Hongkong. Representantkontor finns i Moskva, Beijing, Shanghai och Taipei.

För att förbättra Handelsbankens möjligheter i Polen ombildades bankens dotterbolag i Polen till filial. Det är den första ombildningen som skett i Polen efter medlemskapet i EU. Ombildningen innebär en rad fördelar för kunderna, såsom inga lokala restriktioner beträffande lånestorlek till enskilda kunder samt att filialen har samma rating som Handelsbanken. Därmed är Handelsbanken den bank i Polen som har högst rating.

Kontoret i Paris började finansiera hus- och lägenhetsköp i Frankrike för nordiska och brittiska kunder.

Under första halvåret 2005 kommer representantkontoret i Moskva att ombildas till dotterbolag. Handelsbanken blir först bland de nordiska bankerna att öppna ett helägt dotterbolag i Ryssland med initialt cirka 25 medarbetare.

Handelsbanken har den bredaste närvaron i Asien av alla nordiska banker. Banken hade ett 70-tal anställda på fem platser i regionen. Under 2005 avser banken att, som första nordiska bank, omvandla representantkontoret i Shanghai till en filial. Då kommer banken att kunna göra affärer på plats i Shanghai. Kontoret kommer att vända sig till nordiska och brittiska företag, med vilka banken redan har en relation på respektive hemmamarknad.

Handelsbanken Capital Markets			
mnkr	2004	2003	Förändring %
Intäkter	2 617	2 167	21
Omkostnader	-1 704	-1 602	6
Kreditförluster	-	-	-
Rörelseresultat	913	565	62

Handelsbanken Markets International			
mnkr	2004	2003	Förändring %
Intäkter	482	503	-4
Omkostnader	-373	-367	2
Kreditförluster	30	2	
Rörelseresultat	139	138	1

Handelsbanken Kapitalförvaltning

Handelsbanken Kapitalförvaltning omfattar Fondförvaltning, Diskretionär förvaltning och Nordiska institutionella depåttjänster. Utöver verksamhet riktad till företag, institutioner och privatpersoner ger Kapitalförvaltningen stöd till kontorsrörelsen beträffande kapitalplacering, portföljssystem och stiftelseredovisning. Verksamheten bedrivs i de fyra nordiska länderna samt i Luxemburg, Schweiz, Frankrike och Spanien.

RESULTATUTVECKLING

Rörelseresultatet ökade med 17% och uppgick till 540 mnkr (462). Intäkterna steg med 10%. Den av Handelsbanken Kapitalförvaltning förvaltade volymen växte till 283 mdkr (253). Totalt förvaltad kapital i koncernen uppgick till 332 mdkr (295).

FONDFÖRVALTNING

Bankens fondbolag förvaltade 137 mdkr (112) i totalt 83 fonder (78). I samband med förvärvet av XACT Fonder överfördes två fonder till Handelsbanken. Tre nya fonder startades, två så kallade Fond i Fond och en hedgefond, som vänder sig

till institutionella investerare. Den högre fondvolymen förklarades av nysparandet, som uppgick till 10,7 mdkr, av förvärvet av XACT Fonder AB, med en förvärvad fondförmögenheten på 5,6 mdkr och av stigande börskurser. Det förvaltade kapitalet var till 45% (45) placerat i aktiefonder, 28% (29) i räntefonder, 2% (3) i hedgefonder och 25% (23) i blandfonder. Genomsnittligt förvaltad kapital, som ligger till grund för förvaltningsprovisionerna, ökade med 26% och uppgick till 126 mdkr (100).

Nysparandet på den svenska fondmarknaden uppgick till 55,7 mdkr (69,6). Av detta svarade premiepensionssparandet för 13,5 mdkr (13,0). Av Handelsbankens nettoinflöde på

Resultat per kvartal

Handelsbanken Kapitalförvaltning

mnkr	2004:4	2004:3	2004:2	2004:1	Totalt 2004	Totalt 2003	Förändring %
Ränteintäkter, externt	20	17	18	22	77	65	18
Ränteintäkter, internt	83	81	83	77	324	415	-22
Räntekostnader, externt	-32	-32	-35	-35	-134	-171	-22
Räntekostnader, internt	-37	-34	-28	-28	-127	-152	-16
Räntenetto	34	32	38	36	140	157	-11
Provisionsintäkter, externt	353	346	382	317	1 398	1 220	15
Provisionsintäkter, internt	13	9	13	8	43	3	
Provisionskostnader, externt	-5	-10	-8	-7	-30	-26	15
Provisionskostnader, internt	-147	-143	-189	-105	-584	-463	26
Provisionsnetto	214	202	198	213	827	734	13
Nettoresultat av finansiella transaktioner	-1	5	6	6	16	13	23
Övriga externa intäkter	6	1	2	3	12	8	50
Övriga interna intäkter	18	18	17	16	69	56	23
Summa övriga intäkter	24	19	19	19	81	64	27
Summa intäkter	271	258	261	274	1 064	968	10
Administrationskostnader	-136	-127	-130	-128	-521	-503	4
Av- och nedskrivningar	-1	-1	-1	-1	-4	-4	0
Summa kostnader	-137	-128	-131	-129	-525	-507	4
Resultat före kreditförluster	134	130	130	145	539	461	17
Kreditförluster	1	-	-	-	1	1	0
Rörelseresultat	135	130	130	145	540	462	17
Räntabilitet, %	21,8	21,5	20,5	21,6	21,3	20,0	
Medelantal anställda	310	320	305	296	308	303	2

XACT FONDER – EN FRAMTIDSSATSNING PÅ BÖRSHANDLADE FONDER

Handelsbanken förvärvade XACT Fonder i juni 2004. XACT Fonder erbjuder börshandlade fonder, så kallade ETFs – "Exchange Traded Funds", och satsar på att bredda utbudet av ETFs tillgängliga på de nordiska börserna. Börshandlade fonder kan något förenklat beskrivas som börsnoterade indexfonder som handlas på samma sätt som aktier.

"Börshandlade fonder har haft en mycket hög tillväxt i USA under 90-talet. I Europa startades börshandlade fonder år 2000 och sedan dess har vi sett en liknande, mycket stark tillväxt", säger Kjell Norling, VD för XACT Fonder.

"Att börshandlade fonder blivit så populära beror på produktens enkelhet, höga likviditet, kurser i realtid och att den hjälper olika typer av placerare att på ett enkelt och snabbt sätt sprida och justera sina risker i olika marknader. Produkterna används främst av institutionella placerare men även av aktiva privata placerare", fortsätter Kjell.

Handelsbanken Kapitalförvaltning har sedan 2002 förvaltat XACT Fonders börshandlade fonder. "När vi på XACT Fonder fick höra att Handelsbanken ville köpa bolaget för att satsa på och utveckla placeringskonceptet blev vi entusiastiska", säger Patrik Zingmark som arbetat i XACT Fonder sedan år 2000.

"Vi blev väl mottagna av Handelsbanken och flytten gick smidigt, tack vare engagerade medarbetare som var intresserade av att få till en för kunderna säker process, samtidigt som en del processer effektiviserades. Förändringarna har varit positiva i den bemärkelsen att det finns kompetens i vår närhet, både inom kontorsrörelsen och inom kapitalförvaltningen. Detta har gjort att nya idéer kan förverkligas snabbare och på ett säkrare sätt. XACT Fonder är fortfarande det lilla företaget med korta beslutsvägar", berättar Patrik.

"Nu, drygt 6 månader efter övertagandet, står det helt klart att förutsättningarna för XACT Fonder har förbättrats. Det beror främst på att XACT Fonder i dag är en del av en organisation där kapitalförvaltning är en kärnverksamhet och där Handelsbanken har en mycket framträdande position inom indexförvaltning.

Det är oerhört stimulerande att arbeta med utveckling av marknaden för börshandlade fonder. Detta eftersom det finns ett stort intresse från kontoren, kunder och en positiv anda bland medarbetare internt, vilket är goda förutsättningar för att skapa en långsiktig och stabil tillväxt", avslutar Patrik Zingmark och Kjell Norling.

10,7 mdkr (11,9), avsåg 2,4 mdkr (2,3) premiepensionssparandet. Handelsbankens marknadsandel av det totala nettoflödet till den svenska fondmarknaden uppgick till 19,2% (17,1). Med en marknadsandel på 13,5% (12,7) var Handelsbanken den enda av de större aktörerna som ökade sin andel av den totala fondstocken i Sverige.

Bankens flöden kom från dels framgångsrik försäljning till storkunder, dels fortsatt god försäljning av försäkringssparande och traditionellt fondsparande. Trots stigande aktiekurser fortsatte fondspararna att styra en stor del av nysparandet till räntefonder. Störst nettosparande, 3,4 mdkr, gick till den korta räntefonden Lux Ränta som även är bankens största fond. Av årets nettoinsättningar placerades 48% i räntefonder, 28% i aktiefonder och 36% i blandfonder. Hedgefonderna noterade ett nettoutflöde.

Även de norska och finska fondvolymerna ökade. För den finska verksamheten uppgick den förvaltade volymen till 1,8 mdkr (1,7) och den norska till 1,1 mdkr (1,0).

Företaget Prosperas kundundersökning om fondsparandet i Sverige visade att Handelsbanken Fonder var det mest uppskattade fondbolaget på marknaden. Banken låg högst bland annat vad avsåg bemötande, tillgänglighet och information. Handelsbanken ansågs även ha störst erfarenhet och bättre internationell kompetens, rådgivning samt bättre Internet-tjänster än branschen i övrigt.

För att förbättra aktiefondernas utveckling fattades beslut om att förstärka analysfunktionen inom fondbolaget. Aktieförvaltningen kommer också att delas upp i en Sverigedel och en utlandsdel.

Med målsättningen att göra fondinformationen från Handelsbanken tydligare och enklare såg fondbolaget över fondsortimentet samt hur detta presenteras. Det resulterade i en ny förenklad fondbroschyr, en ny kundtidning FondAktuellt, att färre fonder presenteras i medierna och att fondernas årsbesked blivit enklare och tydligare. Dessutom planerar

Balansräkning

Kapitalförvaltning, 31 december

mnkr	2004	2003	Förändring %
Utlåning till kreditinstitut	7 587	5 385	41
Utlåning till allmänheten	2 014	1 965	2
Obligationer	-	-	
Övriga tillgångar	3 755	4 436	-15
Summa tillgångar	13 356	11 786	13
Skulder till kreditinstitut	2 542	1 037	145
In- och upplåning från allmänheten	7 898	7 125	11
Emitterade värdepapper	-	-	
Övriga skulder	1 131	1 729	-35
Eget kapital	1 785	1 895	-6
Summa skulder och eget kapital	13 356	11 786	13

Handelsbanken Kapitalförvaltning

Handelsbanken Kapitalförvaltning omfattar Fondförvaltning, Diskretionär förvaltning och Nordiska institutionella depå tjänster. Utöver verksamhet riktad till företag, institutioner och privatpersoner ger Kapitalförvaltningen stöd till kontorsrörelsen beträffande kapitalplacering, portföljssystem och stiftelseredovisning. Verksamheten bedrivs i de fyra nordiska länderna samt i Luxemburg, Schweiz, Frankrike och Spanien.

RESULTATUTVECKLING

Rörelseresultatet ökade med 17% och uppgick till 540 mnkr (462). Intäkterna steg med 10%. Den av Handelsbanken Kapitalförvaltning förvaltade volymen växte till 283 mdkr (253). Totalt förvaltad kapital i koncernen uppgick till 332 mdkr (295).

FONDFÖRVALTNING

Bankens fondbolag förvaltade 137 mdkr (112) i totalt 83 fonder (78). I samband med förvärvet av XACT Fonder överfördes två fonder till Handelsbanken. Tre nya fonder startades, två så kallade Fond i Fond och en hedgefond, som vänder sig

till institutionella investerare. Den högre fondvolymen förklarades av nysparandet, som uppgick till 10,7 mdkr, av förvärvet av XACT Fonder AB, med en förvärvad fondförmögenheten på 5,6 mdkr och av stigande börskurser. Det förvaltade kapitalet var till 45% (45) placerat i aktiefonder, 28% (29) i räntefonder, 2% (3) i hedgefonder och 25% (23) i blandfonder. Genomsnittligt förvaltad kapital, som ligger till grund för förvaltningsprovisionerna, ökade med 26% och uppgick till 126 mdkr (100).

Nysparandet på den svenska fondmarknaden uppgick till 55,7 mdkr (69,6). Av detta svarade premiepensionssparandet för 13,5 mdkr (13,0). Av Handelsbankens nettoinflöde på

Resultat per kvartal

Handelsbanken Kapitalförvaltning

mnkr	2004:4	2004:3	2004:2	2004:1	Totalt 2004	Totalt 2003	Förändring %
Ränteintäkter, externt	20	17	18	22	77	65	18
Ränteintäkter, internt	83	81	83	77	324	415	-22
Räntekostnader, externt	-32	-32	-35	-35	-134	-171	-22
Räntekostnader, internt	-37	-34	-28	-28	-127	-152	-16
Räntenetto	34	32	38	36	140	157	-11
Provisionsintäkter, externt	353	346	382	317	1 398	1 220	15
Provisionsintäkter, internt	13	9	13	8	43	3	
Provisionskostnader, externt	-5	-10	-8	-7	-30	-26	15
Provisionskostnader, internt	-147	-143	-189	-105	-584	-463	26
Provisionsnetto	214	202	198	213	827	734	13
Nettoresultat av finansiella transaktioner	-1	5	6	6	16	13	23
Övriga externa intäkter	6	1	2	3	12	8	50
Övriga interna intäkter	18	18	17	16	69	56	23
Summa övriga intäkter	24	19	19	19	81	64	27
Summa intäkter	271	258	261	274	1 064	968	10
Administrationskostnader	-136	-127	-130	-128	-521	-503	4
Av- och nedskrivningar	-1	-1	-1	-1	-4	-4	0
Summa kostnader	-137	-128	-131	-129	-525	-507	4
Resultat före kreditförluster	134	130	130	145	539	461	17
Kreditförluster	1	-	-	-	1	1	0
Rörelseresultat	135	130	130	145	540	462	17
Räntabilitet, %	21,8	21,5	20,5	21,6	21,3	20,0	
Medelantal anställda	310	320	305	296	308	303	2

Handelsbanken Pension och Försäkring

I rörelsegruppen Handelsbanken Pension och Försäkring ingår Handelsbanken Liv och SPP. Tillsammans är bolagen en av de ledande aktörerna på marknaden med ett komplett sortiment av livförsäkringsprodukter för tjänste- och privatpension samt förmögenhetslösningar för företag, organisationer och privatpersoner. Bolagen säljer sina tjänster via Handelsbankens kontorsrörelse, direktförsäljning och fristående mäklare. Handelsbanken Liv har ombildat den traditionella försäkringsverksamheten till vinstutdelande och bedriver fondförsäkringsverksamhet och försäkring med garanterad ränta i samma bolag. Försäkringsverksamheten i SPP drivs enligt ömsesidiga principer och konsolideras därför inte i Handelsbankskoncernen.

HANDELSBANKEN LIV

Resultatutveckling

Resultatet uppgick till 150 mnkr (-80). Resultatet påverkades negativt av att bolaget den 1 juli 2004 förvärvade SPP Liv Fondförsäkring AB. Förvärvet reducerade resultatet med 75 mnkr. Det var främst administrationsresultatet som påverkades, men även avkastningen på det egna kapitalet minskades genom avskrivningar på goodwill och finansieringskostnader. Jämförelsen med föregående år påverkas av den avsättning på

229 mnkr som gjordes 2003 för att tills vidare bibehålla utgående pensioner på en oförändrad nivå.

Bolagets resultat består av fyra olika delresultat: administrationsresultat, riskresultat, finansiellt resultat samt resultatet av bolagets placeringar av eget kapital.

Administrationsresultatet ger en bild av hur kostnads-effektivt bolaget drivs. Intäkterna redovisas i provisionsnettot och kostnaderna belastar respektive kostnadslag. Delresultatet sjönk till -6 mnkr (21). Resultatnedgången berodde dels på

Resultat per kvartal

Handelsbanken Pension och Försäkring

mnkr	2004:4	2004:3	2004:2	2004:1	Totalt 2004	Totalt 2003	Förändring %
Ränteintäkter, externt	2	3	5	5	15	15	0
Ränteintäkter, internt	36	36	43	54	169	170	-1
Räntekostnader, externt	-2	-1	-1	-1	-5	-6	-17
Räntekostnader, internt	-38	-41	-38	-51	-168	-148	14
Räntenetto	-2	-3	9	7	11	31	-65
Provisionsintäkter, externt	153	147	69	137	506	357	42
Provisionsintäkter, internt	36	38	71	0	145	118	23
Provisionskostnader, externt	-10	-6	-1	-4	-21	-13	62
Provisionskostnader, internt	-52	-40	-41	-39	-172	-128	34
Provisionsnetto	127	139	98	94	458	334	37
Nettoresultat av finansiella transaktioner	116	-36	8	55	143	140	2
Övriga externa intäkter	68	37	3	4	112	-187	
Övriga interna intäkter	5	6	8	4	23	16	44
Summa övriga intäkter	73	43	11	8	135	-171	
Summa intäkter	314	143	126	164	747	334	124
Administrationskostnader	-193	-146	-107	-105	-551	-394	40
Av- och nedskrivningar	-19	-17	-5	-5	-46	-20	130
Summa kostnader	-212	-163	-112	-110	-597	-414	44
Resultat före kreditförluster	102	-20	14	54	150	-80	
Kreditförluster							
Rörelseresultat	102	-20	14	54	150	-80	
Räntabilitet, %	21,8		5,3	20,8	12,0		
Medelantal anställda	187	190	191	179	187	192	-3

resultatet i SPP Liv Fondförsäkring AB, dels på den försäljningskampanj för avtalspensioner som påbörjades under hösten. Dessa reducerade tillsammans delresultatet med 70 mnkr.

Riskresultatet består av skillnaden mellan de avgifter bolaget tar ut för att täcka olika försäkringsrisker och de faktiska kostnaderna för dessa. Delresultatet redovisas i posten Övriga intäkter och förbättrades från -21 mnkr till 44 mnkr. Förbättringen förklaras främst av förbättrat skadeutfall och höjda premier.

Det finansiella resultatet består i huvudsak av skillnaden mellan avkastningen på tillgångar som förvaltas för försäkringstagarnas räkning och vad som har tilldelats försäkringstagarna. Det finansiella resultatet redovisas i tradingnettot och uppgick till 135 mnkr (-95). Av den förvaltade volymen löper knappt 70% med en garanterad ränta på 5% medan resterande har en garanti på 3%. Totalavkastningen på försäkringstagarnas kapital uppgick till 6,83% (6,27). När totalavkastningen överstiger den garanterade räntan erhåller bolaget 10% av avkastningen. Bolaget erhöll 138 mnkr (115) i avkastningsdelning. Försäkringstagarna i Handelsbanken Liv fick därmed sitt kapital uppräknat med 6,15%, vilket var branschens högsta notering.

Avkastningen på bolagets egna kapital redovisas till största delen i tradingnettot och uppgick till -23 mnkr (15). Avkastningen på det egna kapitalet belastades med goodwillavskrivningar på 41 mnkr (16). Handelsbanken Liv emitterade under året ett förlagslån på 900 mnkr. Räntekostnaderna på förlagslånen uppgick till 24 mnkr (0). Exklusive dessa poster uppgick avkastningen på det egna kapitalet till 42 mnkr (31).

Premieinkomsten ökade till 7,2 mdkr (4,9), vilket dels förklaras av ett ökat intresse för bolagets vinstutdelande produkter, dels av de premieinkomster på 1,3 mdkr som tillfördes genom SPP Liv Fondförsäkring. Traditionell livförsäkring stod för 3,3 mdkr (2,7) och fondförsäkring för 3,9 mdkr (2,2).

Det förvaltade kapitalet uppgick till 57 mdkr (37), varav 24 mdkr (21) var placerade i försäkringar med garanterad ränta och 33 mdkr (16) i fondförsäkring. Förvärvet av SPP

Liv Fondförsäkring tillförde 15 mdkr. Utöver detta bidrog ett positivt nettoflöde och en god kapitalavkastning till ökningen. Eftersom huvuddelen av administrationsavgifterna kommer från kapitalavgifter, är storleken på det förvaltade kapitalet en viktig del i administrationsresultatet. Av kapitalet med garanterad ränta var 32% placerade i aktier vid årsskiftet.

Kapitalbasen, som består av förlagslån och eget kapital exklusive bokfört värde av aktier i dotterbolag, uppgick till 2 000 mnkr. Den ska ställas i relation till erforderlig solvens som uppgick till 1 441 mnkr, vilket innebar en solvenskvot på 1,39. I Handelsbanken Liv är det bolaget som står för riskkapitalet till skillnad från ömsesidiga bolag där försäkringstagarna själva bidrar med riskkapitalet. Handelsbanken Liv har som mål att solvenskvoten ska vara 1,3.

Handelsbanken Liv förvärvade SPP Liv Fondförsäkring AB

Den 1 juli förvärvades SPP Liv Fondförsäkring AB för 1,1 mdkr. I samband med köpet emitterade Handelsbanken Liv ett förlagslån till Handelsbanken på 900 mnkr. Samtidigt erhöll Handelsbanken Liv ett aktieägartillskott på 300 mnkr. Kapitalbasen ökade därmed med 1,2 mdkr.

Framgång för vinstutdelning i upphandling

Handelsbanken Liv deltog framgångsrikt i en upphandling av valbara leverantörer för alternativ ITP som genomfördes av fem storföretag i Sverige. Det var tjänstemän med årslön över tio basbelopp på privata företag med kollektivavtal som valde pensionslösning via företagsportaler. Handelsbanken Liv är nu ett av två valbara bolag för traditionell förvaltning och ett av två alternativ för fondförvaltning.

Balansräkning			
Handelsbanken Pension och Försäkring, 31 december			
mnkr	2004	2003	Förändring %
Utlåning till kreditinstitut	6 843	9 456	-28
Utlåning till allmänheten	-	-	
Obligationer	14 713	15 084	-2
Övriga tillgångar	44 150	23 284	90
Summa tillgångar	65 706	47 824	37
Skulder till kreditinstitut	271	54	402
In- och upplåning från allmänheten	4 645	6 434	-28
Emitterade värdepapper	-	-	
Övriga skulder	59 440	40 586	46
Eget kapital	1 350	750	80
Summa skulder och eget kapital	65 706	47 824	37

Handelsbanken Liv, placeringstillgångar			
Genomsnittlig exponering i %			
	Helår 2004	Jan-jun 2004	Helår 2003
Aktier	28	27	17
Räntebärande	64	65	74
Fastigheter	7	7	7
Övrigt	1	1	2
Summa	100	100	100

Handelsbanken Liv, delresultat och nyckeltal			
	Helår 2004	Jan-jun 2004	Helår 2003
Administrationsresultat, mnkr	-6	24	21
Riskresultat, mnkr	44	-23	-21
Finansiellt resultat, mnkr	135	57	-95
Avkastning eget kapital, mnkr	-23	10	15
Rörelseresultat, mnkr	150	68	-80
Totalavkastning, %	6,83	2,97	6,27
Förvalt kapital, mdkr, per ultimo	57	39	37
Solvenskvot, per ultimo	1,39	1,33	1,27

SPP

SPP Livförsäkring AB drivs enligt ömsesidiga principer och ingår inte i Handelsbankens resultat.

Resultatutveckling

SPPs resultat uppgick till 2 130 mnkr (1 608) vilket var en ökning med 32%. I resultatet ingår en reavinst om cirka 900 mnkr till följd av försäljningen av dotterbolaget SPP Liv Fondförsäkring AB. Kapitalavkastningen i den traditionella livförsäkringsrörelsen förbättrades till 4 553 mnkr (3 829). Totalavkastningen blev 6,0% (5,3). Reservförändringar av engångskaraktär påverkade resultatet med -350 mnkr (270).

Driftskostnaderna i försäkringsrörelsen minskade med 24% och uppgick till 881 mnkr (1 160).

Minskningen förklaras framför allt av lägre IT-kostnader, en effekt av SPPs fortsatta integration av IT-förvaltningen i Handelsbanken, minskade kostnader för återförsäkring samt lägre personal- och konsultkostnader. SPP-koncernens driftskostnadsprocent uppgick till 13,3% (12,7).

Premieinkomsten minskade och uppgick till 6,6 mdkr (9,2) varav 4,8 mdkr (6,0) avsåg traditionell livförsäkring. Nedgången berodde i huvudsak på att premieinkomsten från SPP Liv Fondförsäkring AB inte ingår för andra halvåret samt en nedgång för engångsbetalda avgångspensioner.

Det förvaltade kapitalet uppgick till 79 mdkr (87) och avsåg i sin helhet traditionell försäkring. För jämförelseåret avsåg 75 mdkr traditionell livförsäkring och 12 mdkr fondförsäkring. Per den 31 december var 17% av kapitalet placerade i aktier.

Kapitalbasen uppgick till 4 386 mnkr (3 827) och var därmed 1 289 mnkr större än erforderlig solvens. Solvenskvoten

förbättrades till 1,42 (1,28). Den kollektiva konsolideringen, det vill säga marknadsvärdet av SPPs tillgångar i relation till garanterade och ej garanterade åtaganden, förbättrades och uppgick till 101% (100).

SPPs ombildning till vinstutdelande bolag

SPP arbetar med att ombilda bolaget till ett vinstutdelande livbolag. Under perioden maj-juni ordnade SPP en omröstning bland försäkringstagarna. En överväldigande majoritet av de röstande – 89% – röstade för en ombildning och gav därmed bolaget ett tydligt mandat att gå vidare i ombildningsprocessen. Enligt plan ska SPP ombildas den 1 januari 2006.

SPP har två försäkringsbestånd, ett förmånsbestämt (frivillig ITP och ITP-liknande planer) och ett premiebestämt. Handelsbanken avser att ombilda hela SPP. Konsolideringsnivån uppgick i det förmånsbestämda beståndet till 110% och i det premiebestämda till 94%. Kollektiva reserver i det ena beståndet kan inte användas i det andra. Vid en ombildning tillförs försäkringstagarna eventuellt överskott i bolagets kollektiva reserver och ägaren skjuter i stället till nytt eget kapital. Avsikten är att SPP, liksom Handelsbanken Liv, ska ha en solvenskvot på 1,3. Om ombildningen hade genomförts den 1 januari 2005 hade kapitalbehovet varit drygt 6 mdkr, inklusive tidigare erhållet förlagslån.

Sänkning av vissa pensioner under utbetalning

I december 2004 togs beslut att från och med januari 2005 sänka tilläggsbeloppen för premiebestämda pensioner under utbetalning med i genomsnitt 3,4% och maximalt 6%.

GEMENSAM ORGANISATION

Ny region med fokus på utland

Handelsbanken Liv och SPP har sedan 2003 en gemensam försäljningsorganisation indelad i sju regioner. I augusti integrerades återstående delar av Handelsbanken Liv och SPP och i samband med detta inrättades en åttonde region med ansvar för försäljning med internationell inriktning.

Stor satsning på avtalspensioner

Under hösten genomfördes en omfattande aktivitet för att öka Handelsbankens andel av avtalspensionsmarknaden, även kallad valcentralsmarknaden. Aktiviteten gav mycket goda resultat på kort tid.

Nöjdaste kunderna finns hos Handelsbanken

Enligt den årliga mätning som görs av Svenskt Kvalitetsindex (SKI) har Handelsbanken Liv tillsammans med systerbolaget SPP de mest nöjda kunderna i branschen.

SPP, placeringstillgångar

Genomsnittlig exponering i %

	Helår 2004	Jan-jun 2004	Helår 2003
Aktier	17	18	8
Räntebärande	80	78	88
Fastigheter	0	0	0
Övrigt	3	4	4
Summa	100	100	100

SPP, nyckeltal

	Helår 2004	Jan-jun 2004	Helår 2003
Resultat, mnkr	2 130	245	1 608
Totalavkastning, %	5,99	2,57	5,31
Förvalt kapital, mdkr, per ultimo	79	90	87
Solvenskvot, per ultimo	1,42	1,24	1,28
Konsolideringsgrad, %, per ultimo	101	100	100

Redovisningsprinciper

Redovisningen följer bestämmelserna i lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL), Redovisningsrådets rekommendationer samt tillämpningsföreskrifter utfärdade av Finansinspektionen (FFFS 2002:22). Klassificeringen av poster i Balansräkning och Resultaträkning följer ÅRKL och Finansinspektionens Redovisningsföreskrifter. Denna klassificering skiljer sig från Redovisningsrådets Rekommendation RR 22 Utförning av Finansiella rapporter. Rekommendationen anger också att tillgångar och skulder i kreditinstitut, värdepappersbolag samt i försäkringsbolag ska indelas på annat sätt. Enligt Finansinspektionens Redovisningsföreskrifter ska försäkringsbolag i vissa fall konsolideras på ett förenklat sätt. Motsvarande regel saknas i Redovisningsrådets Rekommendation RR 1:00 Koncernredovisning. Regelskillnaden innebär att tillgångar och skulder tillhöriga försäkringsrörelsen konsolideras sammanhållet, skilt från tillgångar och skulder i bankrörelsen. På motsvarande sätt redovisas intäkter och kostnader före skatt i försäkringsrörelsen på separat rad i resultaträkningen direkt före rörelseresultatet. I övrigt har inte årsredovisningens utförning påverkats av skillnader mellan Finansinspektionens Redovisningsföreskrifter och Redovisningsrådets Rekommendationer. Redovisningsvalutan är svenska kronor.

ÄNDRADE REDOVISNINGSPRINCIPER

Under året har Redovisningsrådets rekommendation RR 29 Ersättningar till anställda trätt i kraft vilken innebär en förändring av hur och när olika typer av ersättningar till anställda ska redovisas. Rekommendationen tillämpas endast på koncernen vad avser pensioner. I moderbolaget är redovisningsprinciperna avseende pensioner oförändrade. Effekten på koncernresultatet har varit svagt positiv samtidigt som eget kapital vid årets början ökades med cirka 2 mdkr. Förändringen avser främst förmånsbaserade pensionslösningar. Tidigare belastades resultatet av en kalkylmässig kostnad som motsvarade vad det skulle ha kostat arbetsgivaren att köpa sig fri från årets intjänade pensionsåtagande baserat på aktuell lön. Numera beräknas pensionskostnaden i stället som ett netto av tre olika parametrar; räntekostnad, intjänad pensionsrätt under året minus förväntad avkastning på tillgångar som hålls avskilda för trygghet av de förmånsbaserade pensionsåtagandena. Ytterligare detaljer framgår nedan i avsnittet Pensionskostnad.

En annan förändring är att ränteförmåner till anställda ska brutoredovisas som en räntetäkt respektive personalkostnad. Tidigare redovisades endast arbetsgivaravgiften avseende förmånen som en personalkostnad. Jämförelsesiffror för redovisad personalförmån har omräknats.

KONCERNREDOVISNING

Koncernredovisningen omfattar samtliga bolag där Handelsbanken har en ägarandel och direkt eller indirekt har ett bestämmande inflytande. Normalt bedöms Handelsbanken ha ett bestämmande inflytande när innehavet uppgår till mer än 50% av röstvärdet. Dotterbolag konsolideras enligt förvärvsmetoden. Bolag som förvärvas endast i syfte att avyttras inom 12 månader konsolideras inte. Som intresseföretag redovisas de bolag där Handelsbanken direkt eller indirekt har ett betydande inflytande. Betydande inflytande föreligger normalt när ägarandelen uppgår till lägst 20% och högst 50% av rösterna. Intresseföretag redovisas i koncernredovisningen enligt kapitalandelsmetoden.

SPP Livförsäkrings AB ägs till 100% av Handelsbanken. Då bolaget är ett ömsesidigt bolag föreligger förbud mot vinstutdelning och hela överskottet i livförsäkringsrörelsen tillfaller försäkringstagarna i

form av återbäring. Detta är en sådan begränsning i inflytandet att konsolidering inte sker.

Innehav av koncerninterna obligationer klassificerade som finansiella anläggningstillgångar elimineras i koncernredovisningen. Den vid elimineringen uppkomna differensen mellan bokfört värde på de koncerninterna obligationerna och det bokförda värdet på motsvarande skulder resultatförs mot räntenettet.

Samtliga utlandsverksamheter har klassificerats som självständiga. Klassificeringen grundas på att respektive verksamhet, i linje med koncernens decentraliserade organisation, bedrivs självständigt och att transaktioner mellan moderbolaget och respektive enhet endast utgör en begränsad del av verksamheten. Utlandsverksamheterna sköter också själva sin finansiering och moderbolaget påverkas endast indirekt av respektive verksamhets kassaflöden. Löneutbetalningar och inköp sker normalt i lokal valuta.

Vid omräkning av utländska etablerings balans- och resultaträkningar har dagskursmetoden använts. Tillgångar, skulder och minoritetsandel i kapitalet omräknas till balansdagens kurs. Eget kapital omräknas till kursen vid investerings- respektive intjänandetidpunkten. Resultaträkningen omräknas efter genomsnittskursen under året. Skulder i utländsk valuta som har upptagits i syfte att åstadkomma skydd mot kursdifferenser av nettoinvestering i självständig utlands-etablering värderas till balansdagens kurs. Omräkningsdifferenser som därvid uppkommer förs direkt till eget kapital.

VÄRDERING AV FORDRINGAR OCH SKULDER I UTLÄNDSK VALUTA

Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till mittkursen av köp- och säljnoteringar vid balansdagens slut. Utländska sedlar har värderats till köpkurs gentemot allmänheten på balansdagen.

I moderbolaget värderas skulder som har upptagits i syfte att åstadkomma skydd mot kursdifferenser avseende dotterbolagsaktier till anskaffningskurs.

Terminskontrakt i utländsk valuta värderas till verkligt värde.

Orealiserade vinster eller förluster, som uppstått på grund av ovanstående värderingsmetoder, gottskrivs eller belastar rörelseresultatet.

FINANSIELLA INSTRUMENT

I balansräkningen redovisas räntebärande värdepapper beroende på emittentkategori antingen som Belåningsbara statspapper eller som Obligationer och andra räntebärande värdepapper. Såväl handelslagret som värdepapper som innehas långsiktigt men utan avsikt att innehas till förfall klassificeras som Finansiell omsättningstillgång. Värdepapper i handelslagret värderas till marknadsvärde, medan övriga finansiella omsättningstillgångar värderas enligt lägsta värdets princip. Realiserade samt orealiserade resultat effekter redovisas i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner.

Räntebärande värdepapper som anskaffats med avsikt att innehas till förfall klassificeras som Finansiella anläggningstillgångar och redovisas till anskaffningsvärde. För värdepapper vars värde försämrats och där värdenedgången bedöms vara varaktig sker en nedskrivning. Realiserade kursvinster redovisas i posten Övriga rörelseintäkter, medan realiserade kursförluster redovisas under Övriga rörelsekostnader.

Med anskaffningsvärde på diskonterings- och kuponginstrument (innehavda och utgivna) avses det upplupna anskaffningsvärdet. Det upplupna anskaffningsvärdet är det diskonterade nuvärdet av framtida betalningar där diskonteringsräntan utgörs av den effektiva räntan vid anskaffningstidpunkten. Detta innebär att förvärvade över- och undervärden på kuponginstrument periodiseras över obligationens

återstående löptid eller, för lån med räntestjustering, till nästa räntestjusteringstillfälle.

Aktier som innehas stadigvarande klassificeras som Finansiella anläggningstillgångar och redovisas till anskaffningsvärde. För aktier vars värde försämrats och där värdenedgången bedöms vara varaktig sker en nedskrivning.

Övriga aktier klassificeras som Finansiella omsättningstillgångar och värderas enligt lägsta värdets princip till den del aktierna inte ingår i handelslagret. Aktier i handelslagret värderas till marknadsvärde.

Korta positioner (blankningar) i såväl räntebärande värdepapper som aktier redovisas som skuld till sitt marknadsvärde.

Derivatinstrument värderas till marknadsvärde. Undantag är derivattransaktioner som utgör säkring till balansposter vilka ej marknadsvärderas. Om säkringen bedöms utgöra ett effektivt skydd mot ogynnsamma värdeförändringar, dvs att värdeförändringar på säkrat instrument möts av motsvarande värdeförändringar på säkringsinstrumentet, redovisas derivattransaktionen med tillämpning av de redovisningsprinciper som gäller för den säkrade transaktionen. I de fall det vid säkringsredovisning till anskaffningsvärdering uppkommer orealiserade förluster, redovisas dessa i balans- och resultaträkningarna. Derivattransaktioner med positivt marknadsvärde vid balansstidpunkten redovisas i posten Övriga tillgångar och transaktioner med ett negativt marknadsvärde redovisas i posten Övriga skulder. Fordringar och skulder med en och samma motpart som är kvittningsbara, dvs där ett avtalsförhållande föreligger som innebär att en legal rätt finns för en tillämpning av kvittning, nettoredovisas i balansräkningen i de fall det finns en avsikt att avveckla förpliktelserna netto eller samtidigt.

Emitterade aktieindexobligationer samt emitterade kreditkorgsobligationer redovisas i balansräkningen uppdelade på skuld- och derivatinstrument. Eget innehav i handelslager uppdelas inte.

Köp och försäljning av penning- och kapitalmarknadsinstrument på avistamarknaden redovisas med tillämpning av affärsdagsredovisning. Termisaffärer registreras på affärsdagen men betraktas som ett åtagande utanför balansräkningen fram till likviddagen. På likviddagen sker redovisning i balansräkningen.

UT- OCH INLÅNING

Utlåning till allmänheten och kreditinstitut klassificeras som finansiell anläggningstillgång och redovisas i balansräkningen på likviddagen till sitt anskaffningsvärde. Som utlåningsfordran redovisas även leasingavtal där leasetagaren bär de ekonomiska risker och förmåner som är hänförliga till ägandet av objektet. Lånefordringar som utgör osäkra fordringar redovisas i balansräkningen med sitt nettobelopp, dvs efter avdrag för sannolika och konstaterade kreditförluster. För utlåning med framtida räntebindning betraktas den förtida räntebindningen som ett åtagande utanför balansräkningen fram till likviddagen. Vid förtidslösen av lånefordran periodiseras erhållen ränteskillnadsersättning över lånets återstående löptid i de fall lånefordran ingår i ett paket av finansiella tillgångar och skulder som säkringsredovisas i enlighet med Finansinspektionens redovisningsföreskrifter. I annat fall resultatförs ränteskillnadsersättningen omgående. Motsvarande gäller för återköpta emitterade värdepapper.

In- och upplåning redovisas i balansräkningen till sitt anskaffningsvärde.

IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

En immateriell tillgång är en identifierbar, icke-monetär tillgång utan fysisk substans som innehas för att användas i produktion, tillhandahållande av varor eller tjänster, för uthyrning till andra eller i administrativt syfte. En tillgång är en resurs som förväntas ge framtida ekonomiska fördelar över vilken kontroll finns till följd av inträffade händelser.

Vid företagsförvärv upprättas en förvärvsbalans där identifierbara tillgångar och skulder värderas till verkligt värde vid förvärvstidpunkten. Till den del förvärvspriset inte kan hänföras till identifierbara tillgångar och skulder redovisas denna skillnad som goodwill.

Varumärken redovisas i balansräkningen till sitt anskaffningsvärde.

Internt upparbetade värden i form av goodwill, varumärken, utgivningsrätter, kundregister och liknande redovisas inte som tillgång i balansräkningen.

Investeringar i såväl egenutvecklad som förvärvad programvara kostnadsförs löpande i de fall utgifterna avser underhåll av befintlig affärsverksamhet eller befintlig immateriell tillgång.

Vid utveckling av ny immateriell tillgång, eller ny affärsverksamhet för befintlig immateriell tillgång, aktiveras de utgifter som nedläggs från den tidpunkt det är sannolikt att ekonomiska fördelar kommer att uppstå som kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. För aktivering av utgifter avseende befintlig immateriell tillgång tillkommer kravet att de ekonomiska fördelarna klart måste överstiga de ekonomiska fördelar som var förknippade med befintlig tillgång i ursprungligt skick.

Prövning av nedskrivningsbehov sker när det finns indikation på att tillgången kan ha minskat i värde.

MATERIELLA TILLGÅNGAR

Materiella tillgångar redovisas till anskaffningsvärde. Nedskrivningsprövning sker vid indikation på värdenedgång.

VÄRDERING AV EGENDOM ÖVERTAGEN FÖR SKYDDANDE AV FORDRAN

Egendom övertagen för skyddande av fordran utgör omsättningstillgång och värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet. Med verkligt värde avses marknadsvärdet efter avdrag för försäljningskostnader. Detta värde bestäms för fastigheter utifrån individuell värdering av värderingsman med erforderlig kompetens på området. För annan egendom där det finns en aktiv marknad används marknadspriserna. Vid övertagandet skrivs egendomen ned till marknadsvärde. I det fall detta värde understiger bokfört värde på fordran vid övertagandetidpunkten redovisas skillnaden som konstaterad kreditförlust. Värdeförändringar efter övertagandet redovisas i posten Värdeförändring på övertagen egendom.

LÅNEKOSTNADER

Utgifter för lån kostnadsförs normalt löpande. I de fall utgifterna är att hänföra till egenutvecklad immateriell tillgång aktiveras utgifterna från den tidpunkt beslut har fattats om aktivering.

PENSIONS-KOSTNADER

Som en rörelsekostnad i moderbolaget redovisas en kalkylmässig pensionskostnad avseende pensionsutfästelser som tryggas av egna pensionsstiftelser. Även erlagda premier avseende pensionsförsäkringar redovisas som rörelsekostnader.

Den kalkylmässiga pensionspremien återförs som bokslutsdisposition under Avräkning av pensioner, där avräkning sker mot utbetalade pensioner och eventuell gottgörelse från pensionsstiftelserna.

Som rörelsekostnad i koncernen redovisas nettot avseende för-månsbaserade pensionslösningar av tre olika poster:

- + **Intjänad pensionsrätt** under året. Posten avser årets andel av den beräknade slutliga totala pensionsutbetalningen. Beräkningen utgår från en beräknad slutlön och är föremål för aktuariella antaganden.
- + **Räntekostnad.** Nuvärdet av pensionsskulden ökar under året p g a att tiden till utbetalning blir kortare. Denna skuldökning redovisas som en räntekostnad. Den ränta som används är aktuell statslåneränta för en löptid som motsvarar återstående tid till utbetalning av pensionsskulden.

- **Förväntad avkastning.** Den förväntade avkastningen bygger på en bedömning av vilken genomsnittlig avkastning som kommer att erhållas på den tillgångsmassa som hålls avskild för trygghet av förmånsbaserade pensionsutfästelser. Tidshorizonten för bedömningen är förpliktens återstående löptid. Avkastningen är reducerad med skatter och administrativa kostnader för förvaltning av pensionsåtagandena.

Därutöver kan enskilt år även finnas resultatfördel av aktuella vinster och förluster.

Vid förmånsbaserad pensionslösning utgår en pension baserad på lön och anställningstid vilket innebär att arbetsgivaren bär alla väsentliga risker för fullgörandet av pensionsutfästelsen. För de förmånsbaserade pensionsplanerna har tillgångar avskiljts i pensionsstiftelser och pensionskassa. I balansräkningen redovisas nettot av beräknade pensionsförpliktelser och verkligt värde på förvaltningstillgångarna.

Vilka antaganden som har använts framgår av noten personalkostnader.

Därutöver redovisas även i koncernen årets premier avseende premiebaserade pensionslösningar som en pensionskostnad.

Den del av faktisk avkastning på tillgångarna som hålls avskilda för trygghet av pensionsutfästelse som över- eller understiger den förväntade avkastningen benämns aktuariell vinst eller förlust. Aktuariella vinster och förluster föreligger även i de fall faktisk pensionsskuld vid rapportperiodens utgång avviker från den pensionsskuld som beräknas föreligga vid periodens utgång baserat på aktuariella antaganden. Sådana vinster och förluster kan bland annat uppkomma vid förändring av aktuariella antaganden samt i de fall den aktuella diskonteringsräntan har ändrats.

Redovisningsstandarden medger att delar av aktuariella vinster och förluster inte behöver föras till resultatet. Endast den del av de aktuariella vinsterna och förlusterna som överstiger det högsta av 10% av pensionstillgångar respektive pensionsskulder som finns vid rapportperiodens ingång förs till resultatet. Det belopp som ligger utanför denna korridor förs till resultatet linjärt under genomsnittlig återstående tjänstgöringstid. Det innebär för Handelsbankens del en periodisering över en period av 20 år.

AVSKRIVNINGAR

Inventarier

Inventarier skrivs av linjärt över tillgångens nyttjandeperiod. Det innebär att personatorer skrivs av på 3 år och investeringar i bankvalv och liknande lokalinvesteringar på 10 år. Övriga inventarier skrivs av på 5 år.

Bankfastigheter

Fastigheter inrymmande egna lokaler skrivs av linjärt över beräknad nyttjandeperiod, 50 år.

Fastigheter övertagna för skyddande av fordran

Fastigheter övertagna för skyddande av fordran redovisas till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet vid bokslutstillfället. Någon avskrivning av dessa fastigheter sker därför inte.

Immateriella tillgångar

Goodwill uppkommen vid förvärv av långsiktig strategisk betydelse skrivs av linjärt på 20 år. Övrig goodwill skrivs av linjärt över bedömd nyttjandeperiod, normalt 10 år.

Immateriella tillgångar skrivs av över bedömd nyttjandeperiod, normalt maximalt 5 år.

Varumärken bedöms normalt ha en mycket lång nyttjandeperiod varför avskrivningstiden på dessa har satts till 20 år. Avskrivningstiden prövas individuellt, dels vid nyanskaffning, dels fortlöpande vid indikation på att nyttjandeperioden kan ha ändrats.

INTÄKTER

Intäkter redovisas i resultaträkningen när det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att erhållas och dessa fördelar kan beräknas på tillförlitligt sätt.

KREDITFÖRLUSTER

Som kreditförluster redovisas, efter individuell bedömning, under året konstaterade kreditförluster samt nedskrivning avseende sannolika kreditförluster för lånefordringar. Som kreditförlust redovisas också nedskrivning av i tidigare bokslut balanserade räntor.

Avsättning för transfereringsrisk sker utifrån en individuell bedömning av respektive land med belopp som bedöms erforderliga.

I redovisningen fördelas reserven på de tillgångsposter i balansräkningen som reserven avser.

Som konstaterad förlust redovisas del av lånefordran där det inte finns några realistiska möjligheter till återvinning. Det är exempelvis fallet när konkursförvaltare lämnat uppskattning av utdelning i konkurs, ackordsförslag antagits eller fordran eftergivits på annat sätt. Belopp som efterges i samband med en omstrukturering redovisas alltid som konstaterad förlust. För krediter som sedan tidigare till fullo har bokförts som konstaterade förluster sker en omprövning av förlustens storlek i de fall kunden följer betalplaner.

För osäkra fordringar görs nedskrivning för sannolika kreditförluster om säkerhetens värde tillsammans med övriga betalningar från motparten inte täcker bokfört värde på lånefordran.

Nedskrivningen görs till det belopp som, med hänsyn tagen till säkerhetens värde och nuvärdet av förväntade betalningar från kunden, beräknas inflyta. Är säkerheten en marknadsnoterad tillgång, görs värderingen av säkerheten med utgångspunkt i det noterade värdet, i annat fall görs värderingen med utgångspunkt i avkastningsvärdet eller på annat sätt uppskattat marknadsvärde.

Utgörs säkerhet för fordran av fastighetsinteckningar, görs den underliggande säkerhetsvärderingen på samma sätt som för övertagna fastigheter.

Obetalda räntor på oreglerade fordringar för vilka säkerhetens värde inte med betryggande marginal täcker både kapitalbelopp och upplupna räntor intäktsförs ej. Under räkenskapsåret intäktsbokförda men ej betalda räntor på sådan fordran återförs. Fortsättningsvis erhållna räntebetalningar avseende sådan kredit redovisas enligt konstantprincipen.

I de fall det belopp som förväntas återvinnas har beräknats genom diskontering av framtida förväntade kassaflöden, innebär beräkningsmetoden att återvinningsvärdet ökar när tidpunkten för betalning från kunden närmar sig. Därvid uppkommen skillnad i bokfört värde bokförs som en ränteutäkt.

Utöver den riskbedömning av individuella lånefordringar som kvartalsvis genomförs av samtliga kund- och kreditansvariga enheter i koncernen, sker en central bedömning av homogena grupper av lånefordringar med avseende på om det inom dessa grupper av lånefordringar har inträffat kreditförluster som ännu inte kan allokera till en enskild kredit. Om behov föreligger görs en gruppvis reservering för dessa lånefordringar. Så snart fordran kunnat identifieras individuellt överförs reserveringen till sannolika kreditförluster.

AVSÄTTNINGAR

Avsättningar redovisas till följd av inträffade händelser när det är sannolikt att det kommer att krävas ett utflöde av resurser för att reglera åtagandet. Avsättningen värderas till det belopp som bedöms vara mest sannolikt med hänsyn tagen till tidpunkten för reglering.

Avsättningar i försäkringsverksamheten beskrivs i avsnittet Redovisningsprinciper i försäkringsrörelsen.

NEDSKRIVNINGAR

Detta avsnitt beskriver vilka kriterier som tillämpas för nedskrivningar avseende materiella och immateriella tillgångar samt för aktier i dotterföretag, intresseföretag och eventuella deltaganden i joint ventures.

Nedskrivningar redovisas i de fall återvinningsvärdet understiger redovisat värde. Återvinningsvärdet beräknas som det högsta av en tillgångs nyttjande- eller nettoförsäljningsvärde. Återvinningsvärdet fastställs när det finns en indikation som tyder på att tillgången har minskat i värde.

LEASING

Leasingkontrakt definieras som finansiella eller operationella. Ett finansiellt leasingavtal innebär att leasegivaren överför de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet av ett objekt i allt väsentligt till leasetagaren. Operationella leasingavtal är de som inte är finansiella. Redovisningsrådets leasingrekommendation medger att leasetagare i sin årsredovisning har rätt att klassificera samtliga leasingavtal som operationella. Denna klassificering har valts i moderbolagets årsredovisning, vilket innebär att betalda leasingavgifter redovisas som omkostnader oberoende av om leasingavtalet har karaktär av operationell eller finansiell leasing. I koncernen är samtliga leasingkontrakt där koncernen är leasegivare finansiella. Finansiell leasing innebär att leasingkontrakten redovisas som utlåning.

REDOVISNINGSPRINCIPER I FÖRSÄKRINGSRÖRELSEN

Värdering av försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar består av livförsäkringsavsättning och avsättning för oreglerade skador.

Livförsäkringsavsättningarna motsvarar det förväntade kapitalvärdet av bolagets garanterade förpliktelser enligt löpande försäkringsavtal efter avdrag för det förväntade kapitalvärdet av framtida avtalade premiebetalningar. Kapitalvärdena beräknas med beaktande av antaganden om framtida ränta, dödlighet och andra riskmått, avgifter och skatter. Dessa antaganden används vid beräkning av livavsättningarna i bolagets balansräkning. Något direkt och automatiskt samband med de antaganden som används på enskild försäkring vid beräkning av premie, garanterat värde och återbäring finns inte.

Dödlighetsantaganden

Dödlighetsantagandena varierar med hänsyn till när olika försäkringar tecknats. De antaganden som tillämpas bygger på gemensam branschstatistik. För den största delen av beståndet används dödlighetsantaganden som tagits fram 1990. Dessa antaganden beaktar den förväntade framtida ökningen av livslängden.

Avgiftsantaganden

Avgiftsantagandena varierar med hänsyn till när olika försäkringar tecknats och bygger på de avgifter som gällde när försäkringen tecknades. I huvudsak innebär detta en avgift som är proportionell mot premien samt en avgift som är proportionell mot livförsäkringsavsättningarna.

Ränteantaganden

Ränteantagandet är 3,5 procent för gamla avtal som är tecknade före 1998. På avtal tecknade därefter är den 3 procent. Finansinspektionen fastställer i en föreskrift det högsta tillåtna ränteantagandet till vilken livförsäkringsavsättningarna får beräknas. Det ränteantagande som tillämpas är i enlighet med denna föreskrift.

Antagande om skatt

Antagandet om skatt varierar med hänsyn till när olika försäkringar tecknats och bygger på det skatteuttag som gällde när försäkringen tecknades. Skatten tas ut genom en minskning av den antagna räntan.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättning för oreglerade skador består av vid räkenskapsårets utgång inträffade förfallna ännu ej utbetalda försäkringsersättningar samt de beräknade framtida driftskostnaderna för att reglera dessa skador. Avsättningen består även av en reservering för skador som har inträffat men vid räkenskapsårets utgång ännu inte rapporterats till bolaget.

Avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk – Fondförsäkringsåtaganden

Avsättningarna motsvarar det förväntade kapitalvärdet av bolagets garanterade förpliktelser enligt löpande försäkringsavtal efter avdrag för det förväntade kapitalvärdet av framtida avtalade premiebetalningar. Kapitalvärdena beräknas med beaktande av antaganden om framtida dödlighet och andra riskmått, avgifter och skatter. Det innebär i allmänhet att avsättningen är summan av inlösenvärdet av alla fondandelar för försäkringstagarnas räkning per balansdagen.

Dödlighetsantaganden

Dödlighetsantagandena som tillämpas bygger på gemensam branschstatistik som tagits fram 1990. Dessa antaganden beaktar den förväntade framtida ökningen av livslängden.

Avgiftsantaganden

Avgiftsantagandena bygger på de avgifter som gällde då försäkringen tecknades. I huvudsak innebär detta en avgift som är proportionell mot premien samt en avgift som är proportionell mot livförsäkringsavsättningarna.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Utgifter för anskaffning i samband med tecknande av försäkringsavtal som bedöms vara av väsentligt värde för bolaget aktiveras. Avskrivningstiden varierar mellan tre och fem år.

Avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk – Villkorad återbäring

Varje sparförsäkring med garanterad ränta har enligt försäkringsvillkoren rätt till villkorad återbäring. Den villkorade återbäringen i balansräkningen bestäms så att livförsäkringsavsättningarna och den villkorade återbäringen tillsammans i huvudsak är lika stor som summan av försäkringskapitalet på alla sparförsäkringar. Den villkorade återbäringen i balansräkningen är alltså en restpost.

SKATTER

Periodens skattekostnad utgörs av Aktuell skatt samt Uppskjuten skatt. Som aktuell skatt redovisas skatter som hänför sig till periodens skattepliktiga resultat. Uppskjuten skatt är skatt som hänför sig till temporära skillnader mellan en tillgångs eller skulds värde i räkenskaperna och dess skattepliktiga värde.

RAPPORTERING FÖR SEGMENT

Intäkter och kostnader rapporteras dels uppdelat på rörelsegränar, dels uppdelat på geografiska områden. Indelning i segment sker baserat på skillnader i risker och möjligheter. Den primära indelningsgrunden är rörelsegränar där intäkter och kostnader redovisas brutto innan elimineringar. Realiserade och orealiserade värdeförändringar på finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde redovisas netto i segmenten. I den geografiska segmentredovisningen redovisas intäkterna netto efter gjorda elimineringar.

Resultaträkning

Redogörelse för tillämpade redovisnings- och värderingsprinciper återfinns under avsnittet Redovisningsprinciper.

mnkr		KONCERNEN		MODERBOLAGET	
		2004	2003	2004	2003
Ränteintäkter	Not 1	44 160	47 837	27 032	31 050
Räntekostnader	Not 1	-27 532	-29 492	-16 671	-18 837
Räntenetto		16 628	18 345	10 361	12 213
Erhållna utdelningar	Not 2	680	491	716	600
Provisionsintäkter	Not 3	6 626	5 800	5 778	5 059
Provisionskostnader	Not 4	-1 146	-1 093	-1 100	-1 044
Nettoreultat av finansiella transaktioner	Not 5	33	-1 827	12	-1 840
Övriga rörelseintäkter	Not 6	358	243	743	223
Summa rörelseintäkter		23 179	21 959	16 510	15 211
Allmänna administrationskostnader:					
Personalkostnader	Not 7	-6 248	-6 216	-6 284	-5 751
Övriga kostnader	Not 8	-2 996	-2 855	-2 899	-2 374
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	Not 9	-770	-807	-391	-441
Summa kostnader före kreditförluster		-10 014	-9 878	-9 574	-8 566
Resultat före kreditförluster		13 165	12 081	6 936	6 645
Kreditförluster, netto	Not 10	-163	-507	-325	-806
Värdeförändring på övertagen egendom	Not 11	-4	15	-	15
Återföringar av nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar	Not 12	-	199	-	199
Andelar i intresseföretags resultat		82	29		
Bankrörelsens resultat		13 080	11 817	6 611	6 053
Försäkringsrörelsens resultat	Not 13	-24	-267		
Rörelseresultat		13 056	11 550	6 611	6 053
Bokslutsdispositioner	Not 14		-89	18 156	4 040
Resultat före skatter		13 056	11 461	24 767	10 093
Skatter	Not 15	-3 698	-3 345	-6 749	-2 779
Årets resultat		9 358	8 116	18 018	7 314
Nettovinst per aktie, kr		13,81	11,70		

Balansräkning

Redogörelse för tillämpade redovisnings- och värderingsprinciper återfinns under avsnittet Redovisningsprinciper.

mnkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
TILLGÅNGAR				
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	6 396	7 640	6 302	7 543
Belåningsbara statskskuld förbindelser m m	Not 16	29 313	17 654	29 313
Utlåning till kreditinstitut	Not 17	108 906	115 273	280 285
Utlåning till allmänheten	Not 18	861 250	823 142	408 842
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Not 16	125 828	109 655	125 876
Aktier och andelar	Not 19	14 433	12 599	14 292
Aktier och andelar i intresseföretag	Not 20	332	313	230
Aktier och andelar i koncernföretag	Not 21	4 297	4 448	35 045
Tillgångar i försäkringsrörelsen	Not 22	60 927	40 690	
Immateriella anläggningstillgångar:				
Goodwill	Not 23	5 447	5 867	1 718
Andra immateriella anläggningstillgångar	Not 23	31	24	6
Materiella tillgångar:				
Inventarier	Not 24	684	547	472
Byggnader och mark	Not 25	1 251	1 286	1 244
Övriga tillgångar	Not 26	125 217	114 217	124 891
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	Not 27	4 778	7 099	5 992
Summa tillgångar		1 349 090	1 260 454	1 034 508
SKULDER, AVSÄTTNINGAR OCH EGET KAPITAL				
Skulder till kreditinstitut	Not 28	258 995	202 689	270 369
In- och upplåning från allmänheten:				
Inlåning	Not 29	269 905	252 049	266 661
Upplåning	Not 30	50 968	51 277	48 343
Emitterade värdepapper m m:				
Emitterade skuldebrev	Not 31	441 614	458 701	198 864
Skulder i försäkringsrörelsen	Not 32	58 527	39 705	
Övriga skulder	Not 33	169 442	155 599	168 941
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	Not 34	8 897	10 433	6 491
Avsättningar:				
Avsättningar för uppskjutna skatter	Not 35	4 441	6 434	321
Övriga avsättningar		10		10
Efterställda skulder	Not 36	25 182	26 732	25 182
Summa skulder och avsättningar		1 287 981	1 203 619	985 182
Obeskattade reserver	Not 37			1 071
Aktiekapital	Not 38	2 878	2 859	2 878
Andra fonder:				
Reservfond	Not 38	2 752	2 751	2 682
Fond för realiserade vinster	Not 38	587	275	587
Övriga bundna fonder	Not 38	12 597	20 730	-
Balanserad vinst	Not 38	32 937	22 104	24 090
Årets resultat	Not 38	9 358	8 116	18 018
Summa eget kapital		61 109	56 835	48 255
Summa skulder, avsättningar och eget kapital		1 349 090	1 260 454	1 034 508
Panter ställda för egna skulder	Not 39	78 363	67 357	79 720
Övriga ställda pantner	Not 40	60 337	44 178	3 791
Ansvarsförbindelser	Not 41	81 226	71 311	109 182
Pensionsförpliktelser	Not 42	-	-	-
Övriga åtaganden	Not 43	6 646 311	5 954 068	6 828 856

Förändring i eget kapital

KONCERNEN

mnr	Aktiekapital	Bundna reserver	Fria reserver	Totalt
Eget kapital 31 december 2002	2 859	20 915	28 418	52 192
Förändring av omräkningsdifferens		-325	-287	-612
Förändring av kursdifferens på finansiering av nettoinvestering i dotterföretag		396	37	433
Summa förändringar i eget kapital som inte redovisas i resultaträkningen	-	71	-250	-179
Förskjutning mellan fritt och bundet eget kapital		2 770	-2 770	-
Årets resultat			8 116	8 116
Utdelning			-3 294	-3 294
Eget kapital 31 december 2003	2 859	23 756	30 220	56 835
Effekt av byte av redovisningsprincip RR 29 pensioner			1 966	1 966
Ingående eget kapital 2004 efter justering	2 859	23 756	32 186	58 801
Förändring av omräkningsdifferens		55	-62	-7
Förändring av kursdifferens på finansiering av nettoinvestering i dotterföretag		-32	17	-15
Summa förändringar i eget kapital som inte redovisas i resultaträkningen	-	23	-45	-22
Förskjutning mellan fritt och bundet eget kapital		-7 843	7 843	-
Årets resultat			9 358	9 358
Utdelning			-3 602	-3 602
Återköp av egna aktier			-3 426	-3 426
Nedsättning av eget aktiekapital genom indragning	-85		85	-
Fondemission	104		-104	-
Eget kapital 31 december 2004	2 878	15 936	42 295	61 109

MODERBOLAGET

mnr	Aktiekapital	Bundna reserver	Fria reserver	Totalt
Eget kapital 31 december 2002	2 859	2 691	30 124	35 674
Förändring av omräkningsdifferens			-13	-13
Summa förändringar i eget kapital som inte redovisas i resultaträkningen	-	-	-13	-13
Förskjutning mellan fritt och bundet eget kapital		266	-266	-
Årets resultat			7 314	7 314
Utdelning			-3 294	-3 294
Lämnade koncernbidrag			-1 455	-1 455
Eget kapital 31 december 2003	2 859	2 957	32 410	38 226
Förändring av omräkningsdifferens			-30	-30
Summa förändringar i eget kapital som inte redovisas i resultaträkningen	-	-	-30	-30
Förskjutning mellan fritt och bundet eget kapital		312	-312	-
Årets resultat			18 018	18 018
Utdelning			-3 602	-3 602
Lämnade koncernbidrag			-931	-931
Återköp av egna aktier			-3 426	-3 426
Nedsättning av aktiekapital genom indragning	-85		85	-
Fondemission	104		-104	-
Eget kapital 31 december 2004	2 878	3 269	42 108	48 255

Kassaflödesanalys

mnkr	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
LÖPANDE VERKSAMHET				
Rörelseresultat	13 056	11 550	6 611	6 053
Justering för ej kassaflödespåverkande poster i rörelseresultatet:				
Kreditförluster	575	986	512	953
Orealiserade värdeförändringar	-465	-903	-458	-903
Av- och nedskrivningar	770	608	391	242
Betalda inkomstskatter	-2 540	-2 698	-2 581	-2 533
Förändring i den löpande verksamhetens tillgångar och skulder:				
Utlåning till kreditinstitut	6 380	-35 756	-23 823	-10 448
Utlåning till allmänheten	-38 683	15 213	-10 496	38 560
Finansiella omsättningstillgångar	-29 312	10 080	-29 162	10 177
Skulder till kreditinstitut	56 307	-32 425	35 470	-45 319
In- och upplåning från allmänheten	17 546	10 489	18 533	10 244
Emitterade värdepapper	-17 087	-5 700	2 981	-37 224
Derivatinstrument, nettopositioner	2 542	1 042	2 630	2 067
Korta positioner	-539	8 614	-539	8 614
Fondlikvidfordringar och fondlikvidskulder	-2 927	17 486	-1 327	14 309
Övrigt	2 969	5 296	4 603	1 740
Kassaflöde av löpande verksamhet	8 592	3 882	3 345	-3 468
INVESTERINGSVERKSAMHET				
Förvärv av dotterföretag	-1 126	-	-	-
Förändring aktier	84	-167	-479	1 336
Förändring räntebärande värdepapper	167	-538	309	1 611
Förändring materiella anläggningstillgångar	-424	49	-260	-177
Förändring immateriella anläggningstillgångar	-15	136	2	90
Kassaflöde av investeringsverksamhet	-1 314	-520	-428	2 860
FINANSIERINGSVERKSAMHET				
Förlagslån	-1 548	-69	-1 551	174
Utbetald utdelning	-3 602	-3 294	-3 602	-3 294
Koncernbidrag	-	-	4 367	3 722
Återköp av egna aktier	-3 426	-	-3 426	-
Kassaflöde av finansieringsverksamhet	-8 576	-3 363	-4 212	602
Årets kassaflöde	-1 298	-1	-1 295	-6
Likvida medel vid årets början	7 640	8 166	7 543	8 074
Kassaflöde av löpande verksamhet	8 592	3 882	3 345	-3 468
Kassaflöde av investeringsverksamhet	-1 314	-520	-428	2 860
Kassaflöde av finansieringsverksamhet	-8 576	-3 363	-4 212	602
Kursdifferens i likvida medel	54	-525	54	-525
Likvida medel vid årets slut	6 396	7 640	6 302	7 543

Förvärv av dotterbolag

Under året förvärvades Xact Fonder AB och SPP Liv Fondförsäkring AB. Värdet av förvärvade tillgångar och skulder var enligt förvärvsanalyserna följande:	
Utlåning till kreditinstitut	13
Tillgångar i försäkringsrörelsen	14 600
Goodwill	967
Övriga tillgångar	1
Skulder i försäkringsrörelsen	14 450
Övriga skulder	5
Utbetald köpeskilling	1 126
Likvida medel i det förvärvade bolagen	0
Påverkan på koncernens likvida medel	-1 126

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

(Belopp i mnkr där inget annat anges)

NOT 1 Räntor

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
RÄNTEINTÄKTER				
Ränteintäkter i svenska kronor				
Kreditinstitut och centralbanker	1 137	769	4 332	5 344
Allmänheten	29 359	32 867	10 005	11 983
Räntebärande värdepapper, anläggningstillgångar	142	322	144	322
Räntebärande värdepapper, omsättningstillgångar	1 806	1 820	1 806	1 820
Säkringsredovisade derivat	-180	-14	-946	-286
Summa ränteintäkter i svenska kronor	32 264	35 764	15 341	19 183
Ränteintäkter i utländsk valuta				
Kreditinstitut och centralbanker	1 870	1 830	2 246	2 234
Allmänheten	7 480	8 358	6 990	7 826
Räntebärande värdepapper, anläggningstillgångar	66	140	66	140
Räntebärande värdepapper, omsättningstillgångar	2 032	1 413	2 032	1 414
Säkringsredovisade derivat	175	220	174	219
Summa ränteintäkter i utländsk valuta	11 623	11 961	11 508	11 833
Övriga ränteintäkter	273	112	183	34
Summa ränteintäkter	44 160	47 837	27 032	31 050
RÄNTEKOSTNADER				
Räntekostnader i svenska kronor				
Kreditinstitut och centralbanker	-1 404	-1 119	-1 057	-715
Allmänheten	-2 069	-3 734	-1 927	-3 430
Emitterade värdepapper	-9 864	-9 757	-889	-1 028
Efterställda skulder	-39	-47	-39	-47
Säkringsredovisade derivat	-1 563	-2 574	-669	-1 903
Summa räntekostnader i svenska kronor	-14 939	-17 231	-4 581	-7 123
Räntekostnader i utländsk valuta				
Kreditinstitut och centralbanker	-3 910	-4 030	-4 314	-4 348
Allmänheten	-1 995	-2 046	-2 007	-2 111
Emitterade värdepapper	-4 286	-4 113	-3 371	-3 218
Efterställda skulder	-1 266	-1 308	-1 266	-1 301
Säkringsredovisade derivat	-223	-611	-222	-582
Summa räntekostnader i utländsk valuta	-11 680	-12 108	-11 180	-11 560
Övriga räntekostnader	-913	-153	-910	-154
Summa räntekostnader	-27 532	-29 492	-16 671	-18 837
Räntenetto	16 628	18 345	10 361	12 213
MEDELVOLYMER				
Tillgångar				
Utlåning kreditinstitut svenska kronor	50 983	39 333	170 336	167 583
Utlåning allmänheten svenska kronor	650 492	630 433	225 446	230 145
Räntebärande värdepapper, anläggningstillgångar svenska kronor	2 566	4 993	2 663	5 829
Räntebärande värdepapper, omsättningstillgångar svenska kronor	35 390	39 406	35 390	39 406
Medelvolymerna svenska kronor	739 431	714 165	433 835	442 963
Utlåning kreditinstitut utländsk valuta	106 262	109 526	119 948	125 855
Utlåning allmänheten utländsk valuta	207 328	199 678	194 872	188 118
Räntebärande värdepapper, anläggningstillgångar utländsk valuta	1 071	2 264	1 071	2 264
Räntebärande värdepapper, omsättningstillgångar utländsk valuta	87 840	82 428	87 840	82 428
Medelvolymerna utländsk valuta	402 501	393 896	403 731	398 665
Skulder				
Inlåning kreditinstitut svenska kronor	56 493	42 667	44 253	44 461
Inlåning allmänheten svenska kronor	193 142	184 551	193 854	177 972
Emitterade värdepapper svenska kronor	238 770	219 211	27 351	25 004
Medelvolymerna svenska kronor	488 405	446 429	265 458	247 437
Inlåning kreditinstitut utländsk valuta	216 219	273 816	250 218	316 028
Inlåning allmänheten utländsk valuta	118 675	109 436	116 260	109 040
Emitterade värdepapper utländsk valuta	197 167	224 591	169 885	193 034
Medelvolymerna utländsk valuta	532 061	607 843	536 363	618 102
Medelränta utlåning allmänheten	4,29%	4,97%	4,04%	4,74%
Medelränta inlåning allmänheten	1,30%	1,97%	1,27%	1,93%
Ränteintäkter erhållna från koncernföretag	72	87	2 955	4 870
Räntekostnader betalda till koncernföretag	-	-	-115	-462
Försäkringspremier betalda till koncernföretag	-142	-149	-142	-149

NOT 2 Erhållna utdelningar

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
Utdelningar på aktier och andelar	680	491	664	487
Utdelningar från intresseföretag			5	2
Utdelningar från koncernföretag			47	111
	680	491	716	600

NOT 3 Provisionsintäkter

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
Betalningar	1 622	1 532	1 613	1 523
Utlåning	1 018	905	782	670
Inlåning	66	79	65	78
Garantier	359	361	357	360
Värdepapper	2 145	1 719	1 642	1 300
Övrigt	1 416	1 204	1 319	1 128
	6 626	5 800	5 778	5 059
Provisionsintäkter erhållna från koncernföretag			275	200

NOT 4 Provisionskostnader

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
Betalningar	-827	-787	-800	-761
Värdepapper	-198	-189	-168	-159
Övrigt	-121	-117	-132	-124
	-1 146	-1 093	-1 100	-1 044
Provisionskostnader betalda till koncernföretag			-3	-3

NOT 5 Nettoresultat av finansiella transaktioner

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
Aktier och andelar	313	-176	314	-173
Räntebärande värdepapper	1 160	677	1 160	677
Realisationsresultat	1 473	501	1 474	504
Aktier och andelar	-255	34	-255	34
Räntebärande värdepapper	713	831	713	831
Orealiserade värdeförändringar	458	865	458	865
Valutaförändringar	-1 898	-3 193	-1 920	-3 209
Nettoresultat av finansiella transaktioner	33	-1 827	12	-1 840

NOT 6 Övriga rörelseintäkter

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
Realisationsvinst aktier, ej handelslager	0	2	15	2
Realisationsvinst vid försäljning av fastigheter	3	12	-	-
Hyresintäkter	34	43	34	35
Andra rörelseintäkter	321	186	694	186
	358	243	743	223

NOT 7 Personalkostnader

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
Löner och arvoden	-4 146	-3 963	-3 835	-3 647
Sociala avgifter	-1 174	-1 107	-1 099	-1 032
Pensionskostnader ¹⁾	-105	-528	-563	-488
Avsättning till vinstandelsstiftelse	-451	-160	-420	-148
Andra personalkostnader	-372	-458	-367	-436
	-6 248	-6 216	-6 284	-5 751

1) Av pensionskostnader i moderbolaget utgörs 371 mnkr (358) av kalkylmässig pensionskostnad och 192 mnkr (130) av pensionspremier. Den kalkylmässiga pensionskostnad som belastar rörelseresultatet beräknas utifrån i aktiv tjänst varande personer. Försäkringspremier betalda till koncernföretag uppgår till 4 mnkr (5) såväl i koncernen som i moderbolaget.

Se specifikation av koncernens pensionskostnader på sidan 69.

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
LÖNER OCH ANDRA ERSÄTTNINGAR				
Styrelse, VD och vVD				
Sverige ¹⁾	-75	-66	-66	-55
Norge	-4	-4	-3	-2
Finland	-5	-4	-3	-3
Danmark	-3	-4	-2	-2
Storbritannien	-3	-3	-3	-3
Polen	-2	-1		
Luxemburg	-1	-1		
USA	-1	-1		
	-94	-84	-77	-65
Övriga				
Sverige	-2 865	-2 725	-2 716	-2 559
Norge	-270	-263	-247	-244
Finland	-252	-240	-217	-210
Danmark	-264	-269	-254	-261
Storbritannien	-166	-129	-166	-132
Luxemburg	-55	-54	-13	-15
Tyskland	-30	-32	-30	-32
USA	-98	-106	-80	-83
Singapore	-18	-22	-18	-22
Hongkong	-10	-10	-10	-10
Polen	-12	-10	0	
Övriga länder	-12	-19	-7	-14
	-4 052	-3 879	-3 758	-3 582
Totalt	-4 146	-3 963	-3 835	-3 647

1) I kretsen ingår tidigare vVD.

Antal anställda (medeltal under året)	2004	2003	Män	Kvinnor
Sverige	7 100	7 194	3 195	3 905
Norge	530	530	297	233
Finland	533	553	208	325
Danmark	464	500	223	241
Storbritannien	201	165	149	52
Luxemburg	73	76	46	27
Tyskland	50	57	30	20
USA	82	84	56	26
Singapore	38	35	15	23
Hongkong	25	24	18	7
Polen	29	28	17	12
Övriga länder	25	12	15	10
	9 150	9 258	4 269	4 881

Not 7, fortsättning

Könsfördelning i %	KONCERNEN				MODERBOLAGET			
	2004		2003		2004		2003	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Styrelse	85	15	86	14	69	31	75	25
VD/vVD	94	6	92	8	90	10	90	10

Sjukfrånvaron i den svenska verksamheten i %

Ålder	2004		2003		2004		2003	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
-29			2,3	3,1	2,8	2,0	3,4	2,9
30-49			1,8	5,1	3,6	1,6	5,2	3,6
50-			3,1	8,5	6,3	2,9	8,5	6,2
Totalt			2,2	6,0	4,3	2,0	6,0	4,3

Varav långtidssjukskrivna, i %-enheter av den totala sjukfrånvaron

Ålder	2004		2003		2004		2003	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
-29			1,0	1,1	1,1	0,9	1,4	1,2
30-49			0,6	3,0	1,9	0,6	3,2	2,0
50-			1,8	6,1	4,4	1,7	6,5	4,6
Totalt			0,9	3,9	2,6	0,9	4,0	2,7

Uppgifter för bolag som ej konsolideras:

SPP AB

Antalet anställda i medeltal uppgick till 582 (650).

Löner och andra ersättningar till VD och styrelse har utgått med 1,7 mnkr (4,7).

Principer för ersättning till ledande befattningshavare:

Ersättningsnivå för ledande befattningshavare revideras årligen enligt nedan beskrivna beslutsprocess. En huvudprincip i denna process är att ersättning endast ges i form av fast lön samt sedvanliga löneförmåner. Rörliga ersättningsformer som bonus eller tantiem förekommer ej.

Beslutsprocess avseende ersättningar till den högsta ledningen:

Bankens styrelse utser särskilt ersättningsutskott bestående av två styrelseledamöter, varav en utses till ordförande.

Ersättningsutskottet sammanträder på kallelse av dess ordförande, och har till uppgift att:

- 1) fastställa principerna och ramarna för vice verkställande direktörernas och chefsens för revisionsavdelningen löner, förmåner och pensioner
- 2) bereda förslag avseende lön, förmåner och pensionsvillkor för verkställande direktören för beslut i styrelsen
- 3) bereda förslag avseende ersättning och förmåner för styrelsens ordförande för beslut i styrelsen
- 4) årligen rapportera utfallet av sitt arbete till styrelsen

Ledande befattningshavares villkor och ersättningar

Villkor:

Det finns inga avtal i banken om avgångsvederlag.

Bankens verkställande direktör, Lars O Grönstedt, har 60 års pensionsålder.

Ålderspensionen utgör i åldersintervallet 60-64 år 75% av lönen och från 65 år 65%.

Med bankens styrelseordförande och tidigare VD Arne Mårtensson finns ett avtal som tecknades vid hans tillträde som VD 1991. Detta avtal har samma innebörd som det som gällde för de två närmast föregående verkställande direktörerna Jan Walander och Tom Hedelius. Avtalet innebär att om Arne Mårtensson inte väljs om skall han till och med femte ordinarie bolagsstämman därefter erbjudas andra arbetsuppgifter och uppbära ersättning som om han vore VD. Någon ersättning utgår inte om Arne Mårtensson tar ett nytt arbete utanför banken.

Arne Mårtensson har 55 års pensionsålder vilket har ansetts önskvärt både för banken och honom själv med tanke på att han utsågs till verkställande direktör vid 39 års ålder. Fram till dess uppbär han ersättning enligt det tidigare beskrivna avtalet mot att han inte tar andra styrelseuppdrag än banken önskar och att alla styrelsearvodet betalas in till banken. Ålderspensionen utgör 75% av lönen i åldersintervallet 55-64 år och från 65 år 65%.

Bankens vice verkställande direktörer har 60 års pensionsålder. Ålderspensionen utgör i åldersintervallet 60-64 år 65% av lönen. Fr o m 65 års ålder utgår ålderspensionen med 10% av årslönen upp till 7,5 prisbasbelopp. Härutöver tillkommer pension enligt allmän försäkring. På lönedel överstigande 7,5 prisbasbelopp utgår ålderspension med 65%.

Pensionen för verkställande direktören, vice verkställande direktörer samt styrelsens ordförande intjänas successivt under åren fram till pensionsåldern, och är fullt intjänad

vid 60 respektive 55 års ålder. Bankens belastas årligen för kostnaden i samma takt som intjänning sker. Intjänade utfästelser garanteras av bankens pensionsstiftelse och är oantastbara. Vid avgång före fastställd pensionsålder utfärdas fribrev på intjänad pension.

Ersättningar:

Ordföranden Arne Mårtensson är heltidsarbetande med speciellt ansvar för de ägarfrågor som är förknippade med aktieinnehaven i bankens pensionsstiftelse, pensionskassa och personalstiftelse. Under år 2004 har Arne Mårtensson uppburit ersättningar och övriga förmåner från banken med 10,4 mnkr (9,6), varav övriga förmåner utgör 0,3 mnkr (0,3). Styrelsearvodet uppgående till 3,1 mnkr (3,0) har avstått till förmån för banken. Rörliga ersättningar utgår ej.

Styrelseledamöter som inte är anställda i bolaget har inte erhållit ersättning från bolaget utöver styrelsearvode.

Till verkställande direktören Lars O Grönstedt har ersättning och övriga förmåner utgått med 6,7 mnkr (6,1), varav övriga förmåner utgör 0,3 mnkr (0,3). Externa arvoden levereras in till banken. Rörliga ersättningar utgår ej.

Till vice verkställande direktörerna 20 st (20) har ersättningar och övriga förmåner utgått med 53,7 mnkr (49,7), varav övriga förmåner utgör 3,8 mnkr (3,5). Externa arvoden levereras in till banken. Rörliga ersättningar utgår ej.

Styrelsens ordförande, verkställande direktören och andra ledande befattningshavare har, i likhet med alla andra medarbetare i banken, erhållit avsättning med en andel i Handelsbankens resultatandelssystem Oktogonen. En svensk andel motsvarade 65 929 kronor (76 022).

Pensionsförpliktelser:

Intjänad pensionsrätt under året har ökat pensionsförpliktelserna för verkställande direktören med 6,7 mnkr (6,4) och för styrelsens ordförande med 10 mnkr (9,3).

Intjänad pensionsrätt under året har ökat pensionsförpliktelserna för vice verkställande direktörerna, 20 st (20) med 22,6 mnkr (21,5).

Intjänad pensionsrätt under året avseende förmånsbaserade pensionslösningar samt premier avseende premiebaserade pensionslösningar för nuvarande och tidigare styrelse, verkställande direktörer samt vice verkställande direktörer uppgår i koncernen till 44,9 mnkr (41,8) och i moderbolaget till 41,9 mnkr (37,2).

Pensionsförpliktelserna uppgår för samma krets till 1 272 mnkr (1 096) i koncernen och 1 160 mnkr (984) i moderbolaget. Antal personer som omfattas av dessa förpliktelser är 65 (66), varav 31 (33) är pensionärer. Förpliktelserna är täckta av bankens pensionsstiftelse.

Samtliga ovan lämnade uppgifter om pensionsförpliktelser och intjänad pensionsrätt under året är beräknade enligt IAS 19.

Lån till ledande befattningshavare:

Lån till styrelse, verkställande direktörer och vice verkställande direktörer uppgår i koncernen till 119 mnkr (121) och i moderbolaget till 54 mnkr (59).

Avsatt för pensioner och anställningsvillkor, Koncernen

Följande avsättningar för pensionsförpliktelser har gjorts i balansräkningen:

31 december	2004
Pensionsförpliktelser avseende förmånsbaserade planer	11 957
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde	16 036
Pensionsförpliktelser minus förvaltningstillgångar	-4 079
Balanserade intäkter avseende intjänande under tidigare perioder	-
Balanserade försäkringstekniska vinster (+)/förluster (-)	884
Balanserade intäkter enligt övergångsregler	-
Avsatt för pensioner, not 26 Övriga tillgångar	-3 195
De totala pensionskostnaderna fördelar sig på följande sätt:	
Pensioner intjänade under året	-326
Ränta på pensionsavsättning	-514
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	899
Avskrivning på balanserade intäkter	-
Avskrivning på balanserade försäkringstekniska vinster (-)/förluster (+)	-
Pensionskostnader, förmånsbaserade planer	59
Inlösen av pensionsskuld	-
Kostnader för förtida avtalspensioner (exklusive premiekostnader och löneskatt)	-7
Pensionskostnader, avgiftsbaserade planer	-150
Löne- och avkastningsskatt, övriga pensionskostnader	-7
Totala pensionskostnader	-105
Den försäkringstekniska beräkningen av pensionsförpliktelser och pensionskostnader baseras på följande viktigare antaganden:	
Diskonteringsränta, %	4,6
Förväntad löneökning, %	3,6
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar, %	7,0
Pensionsuppräknings, %	3,0
Inkomstbasbelopp, %	2,9
Personalomsättning, %	2,8
Förväntad återstående tjänstgöringstid, år	20
Pensionsförpliktelser, förvaltningstillgångar och avsättningar för pensionsåtaganden samt försäkringstekniska nettovinster/-förluster för de förmånsbaserade pensionsplanerna har utvecklats på följande sätt. Utbetalda medel till arbetsgivaren avser utbetalda medel för pensionskostnader som arbetsgivaren har haft.	
Pensionsförpliktelser	
Ingående balans	10 134
Förmåner intjänade under året	326
Räntekostnader	514
Betalda förmåner	-550
Kostnader för förtida avtalspensioner	-
Inlösen av pensionsförpliktelser	-
Balanserade intäkter avseende intjänande under tidigare perioder	-
Försäkringstekniska vinster (-)/förluster (+)	1 541
Kursdifferenser	-8
Utgående balans	11 957
Förvaltningstillgångar	
Ingående balans	12 862
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	899
Tillskjutna medel från arbetsgivaren	104
Utbetalda medel till arbetsgivaren	-5
Utbetalda medel direkt till anställd	-243
Försäkringstekniska vinster (+)/förluster (-)	2 427
Kursdifferenser	-8
Utgående balans	16 036

Not 7, fortsättning

	2004
Avkastning på förvaltningstillgångar	
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	899
Försäkringstekniska vinster (+)/förluster (-)	2 427
Verklig avkastning	3 326
Avsättning för pensionsförpliktelser	
Ingående balans justerad för ändrad redovisningsprincip	-2 728
Pensionskostnader, förmånsbaserade planer	-59
Betalda förmåner	-307
Tillskjutna medel från arbetsgivaren	-99
Kostnader för förtida avtalspensioner	-
Inlöst pensionsskuld	-
Kursdifferenser	-2
Utgående balans, se not 26 Övriga tillgångar	-3 195
Försäkringstekniska nettovinster/-förluster	
Ingående balans, försäkringstekniska vinster (+)/förluster (-)	
Försäkringstekniska vinster (-)/förluster (+) att redovisa	-
Försäkringstekniska vinster (-)/förluster (+), inlöst pensionsskuld	-
Försäkringstekniska vinster (+)/förluster (-), pensionsförpliktelser	-1 541
Försäkringstekniska vinster (+)/förluster (-), förvaltningstillgångar	2 427
Kursdifferenser	-2
Utgående balans, försäkringstekniska vinster (+)/förluster (-)	884
Förvaltningstillgångarna består huvudsakligen av aktier och räntebärande värdepapper med följande marknadsvärden på balansdagen:	
Aktier och andelar	13 318
Räntebärande värdepapper m m	2 718
Summa	16 036

I förvaltningstillgångarna ingår aktier i Svenska Handelsbanken AB (publ) med ett marknadsvärde om 1 090 mnkr på balansdagen 2004-12-31.

Pensionsplanerna är i Sverige, Norge och Storbritannien förmånsbaserade, vilket innebär att pension utgår med viss procent av slutlönen. Det finns inga planer för sjukvård efter avslutad anställning.

NOT 8 Övriga administrationskostnader

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
Fastigheter och lokaler	-835	-867	-790	-818
Externa datakostnader	-648	-553	-722	-339
Kommunikation	-386	-392	-341	-344
Resor och marknadsföring	-273	-252	-221	-198
Köpta tjänster	-450	-383	-458	-306
Materialanskaffning	-189	-181	-178	-169
Andra omkostnader	-215	-227	-189	-200
	-2 996	-2 855	-2 899	-2 374
Leasingkostnader				
Minimileasingavgift	-429	-454	-416	-491
Variabel avgift	-86	-90	-83	-88
	-515	-544	-499	-579
Leasingkostnader betalda till koncernföretag			-0	-9

Hyreskostnader avseende lokaler har normalt en variabel avgift knuten till inflation och fastighetsskatt. Av de större leasingavtalen har endast

Revisionskostnader

	KONCERNEN				MODERBOLAGET			
	Revision		Konsultation		Revision		Konsultation	
	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003
Av bolagsstämman valda revisorer								
KPMG Bohlins AB	-6,7	-4,9	-0,7	-1,3	-4,1	-3,3	-0,3	-0,5
Ernst & Young AB	-0,8	-0,5	-0,2	-0,2	-0,8	-0,5	-0,1	-0,1
Av Finansinspektionen förordnad revisor								
PricewaterhouseCoopers AB/ BDO Feinstein Revision AB	-1,7	-1,4	-1,1	-0,0	-1,2	-0,7	-0,9	-
Internrevision	-68,0	-67,1			-64,1	-63,2		

NOT 9 Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
Inventarier	-278	-331	-269	-319
Fastigheter	-44	-44	-43	-43
Goodwill	-428	-429	-79	-79
Immateriella anläggningstillgångar	-2	-1	-	-
Övriga avskrivningar/nedskrivningar	-18	-2	-0	-0
	-770	-807	-391	-441

NOT 10 Kreditförluster

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
A. SPECIFIK RESERVERING FÖR INDIVIDUELLT VÄRDERADE LÅNEFORDRINGAR				
Årets bortskrivning avseende konstaterade kreditförluster	-976	-1 269	-974	-1 359
Återförda tidigare gjorda reserveringar för sannolika kreditförluster som i årets bokslut redovisas som konstaterade förluster	772	1 097	797	1 222
Årets reservering avseende sannolika kreditförluster	-820	-1 278	-792	-1 286
Inbetalt på tidigare års konstaterade kreditförluster	391	454	186	146
Återförda ej längre erforderliga reserveringar för sannolika kreditförluster	472	505	456	469
Årets nettokostnad för individuellt värderade lånefordringar	-161	-491	-327	-808
B. GRUPPVIS RESERVERING FÖR INDIVIDUELLT VÄRDERADE LÅNEFORDRINGAR				
Avsättning/upplösning av gruppvis reservering	-	-	-	-
C. GRUPPVIS VÄRDERADE HOMOGENA GRUPPER AV LÅNEFORDRINGAR MED BEGRÄNSAT VÄRDE OCH LIKARTAD KREDITRISK				
Årets bortskrivning avseende konstaterade kreditförluster	-24	-49	0	-1
Inbetalt på tidigare års konstaterade kreditförluster	21	26	2	2
Avsättning/upplösning av reserv för kreditförluster	1	7	0	1
Årets nettokostnad för gruppvis värderade homogena lånefordringar	-2	-16	2	2
D. TRANSFERERINGSRISK				
Avsättning/upplösning av reserv för transfereringsrisker	-	-	-	-
Årets nettokostnad för kreditförluster (A+B+C+D)	-163	-507	-325	-806

Såväl konstaterade som sannolika kreditförluster reducerar motsvarande fordringsbelopp på balansräkningens tillgångssida.

Reserven för sannolika kreditförluster har minskat med 7 mnkr i koncernen och med 6 mnkr i moderbolaget i form av valutaomräkningsdifferens.

Enligt Finansinspektionens redovisningsföreskrifter ska fordringar som individuellt har bedömts vara bokförda till rätt värde även bedömas med avseende på om något behov av gruppvis reservering för sannolika kreditförluster ändå kan föreligga. Utöver den riskbedömning av individuella lånefordringar som kvartalsvis genomförs av samtliga kund- och kreditansvariga enheter i koncernen har några sådana gruppvisa reserveringsbehov inte kunnat identifieras.

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
Nedskrivningar:				
Fordringar på kreditinstitut	0	-	0	-
Fordringar på allmänheten	-1 048	-1 499	-969	-1 424
Summa nedskrivningar	-1 048	-1 499	-969	-1 424
Återföringar:				
Fordringar på kreditinstitut	0	-	0	-
Fordringar på allmänheten	473	512	456	470
Summa återföringar	473	512	456	470

NOT 11 Värdeförändring på övertagen egendom

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
Övertagna fastigheter	-	-	-	-
Övrig övertagen egendom	-4	-23	-	-23
Realiserad värdeförändring	-4	-23	-	-23
Övertagna fastigheter	-	-	-	-
Övrig övertagen egendom	-	38	-	38
Orealiserad värdeförändring	-	38	-	38
Värdeförändring på övertagen egendom	-4	15	-	15

NOT 12 Nedskrivningar/återföringar av
finansiella anläggningstillgångar

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
Aktier och andelar i intresseföretag		-		-
Aktier och andelar i koncernföretag		-		-
Andra överlåtbara värdepapper ¹⁾	-	199	-	199
	-	199	-	199

1) Tidigare nedskrivning av aktier klassificerade som anläggningstillgångar återfördes 2003.

NOT 13 Försäkringsrörelsens resultat

(Enligt ÅRFL)	KONCERNEN	
	2004	2003
Teknisk redovisning av försäkringsrörelsen		
Premieinkomst	7 206	4 934
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	1	1
Kapitalavkastning, intäkter	1 291	1 468
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	560	554
Värdeökning på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken	1 122	1 801
Övriga tekniska intäkter	-	-
Försäkringsersättningar	-3 688	-3 214
Förändring i försäkringstekniska avsättningar	-5 461	-4 461
Driftskostnader	-462	-297
Kapitalavkastning, kostnader	-62	-239
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	0	-340
Värdeminskning på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken	-	0
Andel i intresseföretags resultat		-3
Övriga tekniska kostnader	-214	-203
Kapitalavkastning överförd till finansrörelsen	-9	-6
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	284	-5
Icke-teknisk redovisning		
Kapitalavkastning, intäkter	47	93
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	34	11
Kapitalavkastning överförd från livförsäkringsrörelsen	9	6
Kapitalavkastning, kostnader	-57	-54
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	-	-18
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen	-1	-1
Avkastningsskatt	-340	-299
Resultat före bolagsskatt	-24	-267
Skatt	23	35
Årets resultat	-1	-232

NOT 14 Bokslutsdispositioner

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
Avräkning av pensioner				
Kalkylmässiga pensionspremier i banken		358	371	358
Erlagda pensioner		-447	-420	-447
Gottgörelse från pensionsstiftelse		-	-	-
		-89	-49	-89
Förändring av överavskrivning goodwill			-211	-340
Förändring av periodiseringsfond			12 255	-1 450
Förändring av övriga obeskattade reserver			1	105
Koncernbidrag			6 160	5 814
		-89	18 156	4 040

NOT 15 Skatter

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
Aktuell skatt:				
Periodens skattekostnad	-6 376	-2 298	-6 598	-2 649
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	-6	8	-17	28
Uppskjuten skatt:				
Förändringar i temporära skillnader	2 730	-1 030	-121	-145
Övrig skatt	-46	-25	-13	-13
	-3 698	-3 345	-6 749	-2 779
	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
%	2004	2003	2004	2003
Nominell skattesats i Sverige	28,0	28,0	28,0	28,0
Avvikelser:				
Ej skattepliktiga intäkter/ ej avdragsgilla kostnader	-0,2	-0,2	-0,8	-0,4
Goodwillavskrivningar	1,0	1,2		
Skatt avseende tidigare år och övrigt	-0,5	0,2	-	-0,1
Effektiv skattesats	28,3	29,2	27,2	27,5

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

(Belopp i mnkr där inget annat anges)

NOT 16 Räntebärande värdepapper

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
BELÄNINGSBARA STATSSKULDFÖRBINDELSER				
Belåningsbara statspapper	29 174	17 514	29 174	17 514
Andra belåningsbara värdepapper	139	140	139	140
Belåningsbara statsskuldförbindelser	29 313	17 654	29 313	17 654
Belåningsbara statsskuldförbindelser				
Återstående löptid högst ett år	12 911	4 985	12 911	4 985
Återstående löptid längre än ett år men högst fem år	8 066	9 403	8 066	9 403
Återstående löptid längre än fem år men högst tio år	7 123	2 545	7 123	2 545
Återstående löptid längre än tio år	1 213	721	1 213	721
Summa	29 313	17 654	29 313	17 654
Genomsnittlig återstående löptid, år	3,7	3,4	3,7	3,4
OBLIGATIONER OCH ANDRA RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER				
Emitterade av offentliga organ	-	-	-	-
Emitterade av andra låntagare	125 828	109 655	125 876	109 846
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	125 828	109 655	125 876	109 846
Varav onoterade värdepapper	61 502	38 049	61 502	38 049
Varav efterställt (förlagsbevis)	-	-	-	-
Varav fordran på koncernföretag	-	-	48	191
Obligationer och andra räntebärande värdepapper				
Återstående löptid högst ett år	53 005	44 387	53 053	45 302
Återstående löptid längre än ett år men högst fem år	63 817	55 698	63 817	54 829
Återstående löptid längre än fem år men högst tio år	7 267	7 573	7 267	7 864
Återstående löptid längre än tio år	1 739	1 997	1 739	1 851
Summa	125 828	109 655	125 876	109 846
Genomsnittlig återstående löptid, år	2,0	2,5	2,0	2,5
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR				
Omsättningstillgångar anskaffningsvärde				
Svenska staten	21 123	11 157	21 123	11 157
Svenska bostadsinstitut	24 689	25 187	24 689	25 187
Övriga svenska emittenter:				
icke-finansiella företag	3 380	4 647	3 380	4 647
övriga finansiella företag	26 206	15 195	26 206	15 195
Utländska stater	7 836	6 298	7 836	6 298
Övriga utländska emittenter	70 828	56 726	70 828	56 726
Summa	154 062	119 210	154 062	119 210
Varav efterställt (förlagsbevis)	-	-	-	-
Omsättningstillgångar verkligt värde				
Svenska staten	21 333	11 218	21 333	11 218
Svenska bostadsinstitut	24 884	25 267	24 884	25 267
Övriga svenska emittenter:				
icke-finansiella företag	3 409	4 744	3 409	4 744
övriga finansiella företag	26 266	15 351	26 266	15 351
Utländska stater	7 842	6 296	7 842	6 296
Övriga utländska emittenter	70 900	56 758	70 900	56 758
Summa	154 634	119 634	154 634	119 634
Varav efterställt (förlagsbevis)	-	-	-	-
Skillnad anskaffningsvärde och verkligt värde	572	424	572	424

Not 16, fortsättning

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
Omsättningstillgångar bokfört värde				
Svenska staten	21 333	11 218	21 333	11 218
Svenska bostadsinstitut	24 884	25 267	24 884	25 267
Övriga svenska emittenter:				
icke-finansiella företag	3 409	4 744	3 409	4 744
övriga finansiella företag	26 266	15 351	26 266	15 351
Utländska stater	7 842	6 296	7 842	6 296
Övriga utländska emittenter	70 900	56 758	70 900	56 758
Summa	154 634	119 634	154 634	119 634
Varav efterställt (förlagsbevis)	-	-	-	-
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar anskaffningsvärde				
Svenska bostadsinstitut	507	712	555	903
Övriga svenska emittenter:				
icke-finansiella företag	-	5 019	-	5 019
övriga finansiella företag	-	327	-	327
Utländska stater	-	-	-	-
Övriga utländska emittenter	-	1 617	-	1 617
Summa	507	7 675	555	7 866
Varav efterställt (förlagsbevis)	-	-	-	-
Anläggningstillgångar verkligt värde				
Svenska bostadsinstitut	514	707	562	902
Övriga svenska emittenter:				
icke-finansiella företag	-	5 329	-	5 329
övriga finansiella företag	-	343	-	343
Övriga utländska emittenter	-	1 725	-	1 725
Summa	514	8 104	562	8 299
Varav efterställt (förlagsbevis)	-	-	-	-
Bokfört värde överstigande nominellt värde	3 178	1 547	3 178	1 547
Bokfört värde understigande nominellt värde	3 589	997	3 589	997

NOT 17 Utlåning till kreditinstitut

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
Banker i svenska kronor	16 370	25 894	16 304	25 813
Banker i utländsk valuta	14 907	25 185	16 050	25 831
Övriga kreditinstitut i svenska kronor	14 357	10 561	169 599	124 141
Övriga kreditinstitut i utländsk valuta	63 285	53 648	78 345	80 692
	108 919	115 288	280 298	256 477
Sannolika kreditförluster	-13	-15	-13	-15
	108 906	115 273	280 285	256 462
Varav efterställt	221	193	264	236
Varav fordran på koncernföretag			172 665	142 100
Varav fordran på intresseföretag	269	114	-	-
Löptidsinformation				
Betalbara på anfordran	51 658	51 892	53 714	51 723
Återstående löptid om högst tre månader	48 228	51 882	103 385	130 302
Återstående löptid längre än tre månader men högst ett år	4 278	7 089	82 501	48 309
Återstående löptid längre än ett år men högst fem år	2 245	1 975	36 830	23 350
Återstående löptid längre än fem år	2 497	2 435	3 855	2 778
Summa	108 906	115 273	280 285	256 462
Genomsnittlig återstående löptid, år	0,2	0,3	0,5	0,5

NOT 18 Utlåning till allmänheten

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
Utlåning i svenska kronor:				
Hushåll	317 146	293 865	41 060	41 122
Företag m m	342 984	336 463	179 294	176 907
Summa	660 130	630 328	220 354	218 029
Utlåning i utländsk valuta				
Hushåll	58 665	47 345	55 568	44 046
Företag m m	144 678	148 118	134 973	139 299
Summa	203 343	195 463	190 541	183 345
Sannolika kreditförluster	-2 223	-2 649	-2 053	-2 515
Summa utlåning till allmänheten	861 250	823 142	408 842	398 859
Varav efterställda	180	57	180	57
Varav fordran på koncernföretag	1 600	1 600	3 807	3 063
Varav fordran på intresseföretag	23	-	23	-
Löptidsinformation:				
Betalbara på anfordran	27 374	34 032	24 288	33 790
Återstående löptid om högst tre månader	245 085	242 695	58 113	85 480
Återstående löptid längre än tre månader men högst ett år	126 861	133 222	78 022	80 456
Återstående löptid längre än ett år men högst fem år	298 786	275 242	113 448	93 874
Återstående löptid längre än fem år	163 144	137 951	134 971	105 259
Summa	861 250	823 142	408 842	398 859
Genomsnittlig återstående löptid, år	2,5	2,7	3,1	3,6
Osäkra fordringar m m				
(Definitioner, se omslagets insida.)				
Osäkra fordringar	4 192	5 191	3 551	4 456
Specifika reserveringar för individuellt värderade lånefordringar	-2 131	-2 561	-2 066	-2 530
Reserveringar för gruppvis värderade homogena grupper av lånefordringar med begränsat värde och likartad kreditrisk	-109	-108	0	0
Osäkra fordringar, netto	1 952	2 522	1 485	1 926
Reserveringsgrad för osäkra fordringar, %	53,4	51,4	58,2	56,8
Andel osäkra fordringar, %	0,21	0,28	0,22	0,32
Oreglerade fordringar för vilka ränta intäktsförs	909	1 097	448	626
Bokfört värde på under året omstrukturerade lånefordringar, före omstrukturering	83	406	76	403
Bokfört värde på under året omstrukturerade lånefordringar, efter omstrukturering	81	404	73	401
Osäkra fordringar som under året omklassificerats till normallån	419	647	82	181
ÖVERTAGNA PANTER				
Bokfört värde				
Byggnader och mark	5	3	0	0
Aktier och andra andelar	124	178	124	156
Övrigt	192	39	-	-
Summa övertagna panter	321	220	124	156

Ingen avkastning har erhållits.

Not 18, fortsättning

Uppgift om bruttoinvestering och nuvärdet av fordran avseende framtida minimileaseavgifter

	KONCERNEN	
	2004	2003
Bruttoinvestering	30 433	28 505
Nuvärdet av fordran avseende framtida minimileaseavgifter per balansdagen	26 859	25 471

Fördelning av bruttoinvestering och minimileaseavgifter på förfallotidpunkter, Koncernen

	Inom 1 år	Mellan 1 och 5 år	Senare än 5 år	Summa
Fördelning av bruttoinvestering	4 105	10 411	15 917	30 433
Fördelning av nuvärdesberäknade minimileaseavgifter	4 064	10 003	12 792	26 859

Ej intjänade finansiella intäkter

	KONCERNEN	
	2004	2003
Ej intjänade finansiella intäkter	1 799	1 830

Ej garanterade restvärden som tillfaller leasegivaren
Samtliga leasingavtal har garanterade restvärden.

Reserv för osäkra fordringar avseende minimileaseavgifter
Bokförd reserv för osäkra fordringar avseende minimileaseavgifter uppgår till 7 mkr (0).

Variabel del av leasingavgifter som ingår i periodens resultat
Uppgår till -177 mkr (-186) för år 2004 beroende på det lägre ränteläge som förevarit under 2004 jämfört med år 2003.

Väsentliga leasingavtal
Det enskilt största leasingengagemanget uppgår till ett värde av 7 mkr (4).

NOT 19 Aktier och andelar

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
Handelslager	11 219	9 405	11 050	9 275
För skyddande av fordran	123	178	123	155
Andra aktier	27	-	27	134
Omsättningstillgångar	11 369	9 583	11 200	9 564
Andra aktier och andelar	3 064	3 016	3 092	3 044
Anläggningstillgångar	3 064	3 016	3 092	3 044
Aktier och andelar	14 433	12 599	14 292	12 608
Varav onoterade	317	341	345	482
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR				
Anskaffningsvärde				
Handelslager	10 412	9 375	10 242	9 242
För skyddande av fordran	123	178	123	156
Andra aktier	27	-	27	134
Summa	10 562	9 553	10 392	9 532
Verkligt värde				
Handelslager	11 219	9 405	11 050	9 275
För skyddande av fordran	123	178	123	155
Andra aktier	32	-	32	134
Summa	11 374	9 583	11 205	9 564
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
Anskaffningsvärde				
Andra aktier och andelar	3 064	3 016	3 092	3 044
Summa	3 064	3 016	3 092	3 044
Verkligt värde				
Andra aktier och andelar	4 003	3 208	4 030	3 236
Summa	4 003	3 208	4 030	3 236

NOT 20 Aktier och andelar i intresseföretag

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
Kreditinstitut	-	45	-	30
Övriga intresseföretag	332	268	230	221
	332	313	230	251

Samtliga aktier i intresseföretag är onoterade.

Aktier och andelar i intresseföretag 31 december 2004

			Antal aktier	Bokfört värde, Koncernen	Bokfört värde, Moderbolaget	Moderbolagets kapitalandel %
KREDITINSTITUT						
Svensk Bostadsfinansiering AB BOFAB	556148-2018	Stockholm	25 000	-	-	50,0
Summa				-	-	
ÖVRIGA INTRESSEFÖRETAG						
Bankomatcentralen AB	556197-2265	Stockholm	1 100	0	0	21,9
BGC Holding AB	556607-0933	Stockholm	25 382	40	4	25,4
Centralen för Elektroniska Korttransaktioner AB	556362-0383	Stockholm	370	10	0	37,0
Finansiell ID-teknik AB	556630-4928	Stockholm	12 735	2	9	28,3
Gamlestaden Intressenter AB	556430-1017	Göteborg	20 000	0	-	24,5
Kontocentralen AB	556228-2425	Stockholm	170	0	0	16,7
Privatgirot AB	556302-4552	Stockholm	290	5	0	29,0
Upplyningscentralen UC AB	556137-5113	Stockholm	2 429	6	0	24,3
VPC AB	556112-8074	Stockholm	443 700	269	217	19,8
Summa				332	230	
Totalt				332	230	

Samtliga intressebolag ägs av moderbolaget. Skillnader i bokfört värde beror på konsolideringsmetod. Resultatskillnad är 45 mnkr.

NOT 21 Aktier och andelar i koncernföretag

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
Aktier i svenska kreditinstitut			27 376	27 376
Aktier i utländska kreditinstitut			664	664
Aktier övriga svenska bolag	4 297	4 448	6 309	5 875
Aktier övriga utländska bolag			696	678
	4 297	4 448	35 045	34 593

Samtliga koncernföretag är onoterade. Varje kvartal prövas om indikationer på nedskrivningsbehov föreligger. Sådana indikationer föreligger inte.

Per 1 janua

Beräknade nyttjandevärden bekräftar väl redovisade värden.

Not 21, fortsättning

Aktier och andelar i koncernföretag 31 december 2004

			Antal aktier	Bokfört värde, Koncernen	Bokfört värde, Moderbolaget	Moderbolagets kapitalandel %
SVENSKA KREDITINSTITUT						
Handelsbanken Finans AB	556053-0841	Stockholm	1 550 000		145	100
Stadshypotek AB	556459-6715	Stockholm	162 000 000		26 870	100
Stadshypotek Bank AB	516401-9803	Stockholm	3 000 000		361	100
Summa					27 376	
UTLÄNDSKA KREDITINSTITUT						
Bank Svenska Handelsbanken (Polska) S.A.	017277754	Warszawa	50 000		494	100
Handelsbanken Markets Securities, Inc	11-3257438	New York	1 000		23	100
Svenska Handelsbanken Delaware Inc.	13-3153272	Delaware	1 000		0	100
Svenska Handelsbanken S.A.	RCS Lux B-15992	Luxemburg	1 000 000		147	100
Summa					664	
ÖVRIGA SVENSKA BOLAG						
AB Handel och Industri	556013-5336	Stockholm	100 000		5	100
Fritidsvärden AB	556192-4803	Göteborg	1 000		0	100
FV Fastighetsvärden AB	556043-2766	Stockholm	1 000		134	100
Förvaltnings AB Lejontrappan	556481-1551	Göteborg	1 000		0	100
Handelsbanken Fondbolagsförvaltning AB	556070-0683	Stockholm	10 000		1	100
Handelsbanken Försäkring AB	516401-8326	Stockholm	1 500		300	100
Handelsbanken Liv Försäkrings AB	516401-8284	Stockholm	100 000		1 539	100
Handelsbanken Skadeförsäkrings AB	516401-6767	Stockholm	1 500		15	100
Siboelf Shipping AB	556482-2525	Göteborg	1000		0	100
Smedsbacken AB	556071-0310	Stockholm	666		0	66,67
SPP Fonder AB	556397-8922	Stockholm	1 000		51	100
SPP Livförsäkring AB ¹⁾	516401-8524	Stockholm	2 000	4 297	4 264	100
Summa				4 297	6 309	
ÖVRIGA UTLÄNDSKA BOLAG						
Ejendomsselskabet af 1. januar 2002 A/S (fd Midtbank)	38300512	Herning	2 460 000		392	100
Forva AS	945812141	Oslo	4 000 000		1	100
KEBO Care Scandinavia AS	910257412	Oslo	39 150		30	100
Midtbolig A/S	75863616	Herning	5 000		6	100
Nordic Capital Ltd.	02408571	London	1 000		2	50
Rådstuplass 4 ASA	910508423	Bergen	40 000		146	100
SIL (Nominees) Limited	1932320	London	100		-	100
Svenska Finans International BV	0055 97 705	Rotterdam	10 200		84	100
Svenska Property Nominees Limited	2308524	London	100		-	100
Svenska Re S.A.	RCS Lux B-32053	Luxemburg	19 999		35	99,99
Summa					696	
Totalt				4 297	35 045	

1) SPP Livförsäkring AB är ömsesidigt och konsolideras ej.

NOT 22 Tillgångar i försäkringsrörelsen

	KONCERNEN	
	2004	2003
Placeringstillgångar	22 413	20 347
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken	33 144	15 543
Övriga fordringar och tillgångar	5 370	4 800
	60 927	40 690

NOT 23 Immateriella anläggningstillgångar

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
GOODWILL				
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
Anskaffningsvärde vid ingången av året	8 160	8 160	2 176	2 176
Anskaffningsvärde på avgående goodwill	-	-	-	-
Anskaffningsvärde på tillkommande goodwill	17	-	-	-
Anskaffningsvärde vid utgången av året	8 177	8 160	2 176	2 176
Ackumulerade avskrivningar vid ingången av året	-2 356	-1 927	-273	-194
Ackumulerade avskrivningar på avgående goodwill	-	-	-	-
Ackumulerade avskrivningar på tillkommande goodwill	-	-	-	-
Årets avskrivningar enligt plan	-428	-429	-79	-79
Ackumulerade avskrivningar vid utgången av året	-2 784	-2 356	-352	-273
Valutaeffekt	54	63	-106	-99
Planenligt restvärde	5 447	5 867	1 718	1 804

Goodwill uppkommen vid förvären av Stadshypotek AB år 1997, Bergensbanken ASA år 1999 samt Midtbank A/S år 2001 skrivs av på 20 år. Övrig goodwill skrivs av på 10 år. Varumärket SPP, SPP Liv Fondförsäkring AB samt Euroben Life and Pension Ltd ägs av Handelsbanken Liv Försäkrings AB och redovisas i Koncernen som tillgångar i försäkringsrörelsen. Kvarvarande bokfört värde uppgår till 3 372 mnkr.

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
ÖVRIGA IMMATERIELLA TILLGÅNGAR				
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
Anskaffningsvärde vid ingången av året	25	14	-	-
Anskaffningsvärde på tillkommande immateriella tillgångar	9	11	6	-
Anskaffningsvärde vid utgången av året	34	25	6	-
Ackumulerade avskrivningar vid ingången av året	-1	-	-	-
Årets avskrivningar enligt plan	-2	-1	-	-
Ackumulerade avskrivningar vid utgången av året	-3	-1	-	-
Planenligt restvärde	31	24	6	-

NOT 24 Inventarier

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
Anskaffningsvärde vid ingången av året	1 946	2 126	1 823	1 929
Anskaffningsvärde på anskaffade inventarier	277	239	255	231
Anskaffningsvärde på avyttrade inventarier	-430	-419	-421	-337
Anskaffningsvärde vid utgången av året	1 793	1 946	1 657	1 823
Ackumulerade avskrivningar vid ingången av året	-1 424	-1 508	-1 322	-1 337
Ackumulerade avskrivningar på avyttrade inventarier	419	415	424	334
Årets avskrivningar enligt plan	-279	-331	-270	-319
Ackumulerade avskrivningar vid utgången av året	-1 284	-1 424	-1 168	-1 322
Bokfört värde på återtagna leasingobjekt	37	39	-	-
Bokfört värde på annan återtagen egendom	155	-	-	-
Övertagna objekt vid utgången av året	192	39	-	-
Valutaeffekt	-17	-14	-17	-13
Planenligt restvärde	684	547	472	488

Förutom ägda inventarier disponerar banken inventarier nyttjade med stöd av leasingkontrakt. Restvärdet på leasade inventarier uppgick i koncernen till 49 mnkr (96). Motsvarande värde för moderbolaget var 110 mnkr (144).

NOT 25 Byggnader och mark

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
För inrymmande av egna lokaler	1 246	1 283	1 244	1 281
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR				
För skyddande av fordringar m m	5	3	0	0
	1 251	1 286	1 244	1 281
För inrymmande av egna lokaler				
Ingående anskaffningsvärde	1 412	1 615	1 413	1 412
Nyanskaffningar under året	-	-	-	-
Aktiverade ny- och ombyggnadskostnader	7	1	7	1
Anskaffningsvärde på under året sålda fastigheter	-1	-204	-	-
Summa anskaffningsvärde	1 418	1 412	1 420	1 413
Akkumulerade avskrivningar vid årets ingång	-390	-375	-389	-361
Akkumulerade avskrivningar på förvärv under året	-	-	-	-
Akkumulerade avskrivningar på sålda fastigheter	1	14	-	-
Avskrivningar under året	-29	-29	-29	-28
Summa ackumulerade avskrivningar	-418	-390	-418	-389
Anskaffningsvärde uppskrivningar	436	436	436	436
Akkumulerade avskrivningar på uppskrivning	-179	-164	-179	-164
Årets avskrivning	-15	-15	-15	-15
Summa uppskrivning	242	257	242	257
Valutaeffekt	4	4	-	-
Planenligt restvärde	1 246	1 283	1 244	1 281
Taxeringsvärde svenska fastigheter	2 171	2 549	2 169	2 542

NOT 26 Övriga tillgångar

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
Skattefordran	339	426	270	407
Fondlikvidfordringar	9 396	10 347	7 016	8 744
Derivatkontrakt med positivt värde	108 223	100 920	108 131	100 902
Sannolika kreditförluster	-4	-5	-	-
Övrigt ¹⁾	7 263	2 529	9 474	7 648
	125 217	114 217	124 891	117 701

1) Varav nettoöverbärde förmånsbaserade pensioner 3 195 mnkr.

NOT 27 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
Upplupna ränteintäkter	4 264	5 133	5 585	5 557
Övriga upplupna intäkter	452	1 910	355	1 833
Förutbetalda kostnader	62	56	52	37
	4 778	7 099	5 992	7 427

NOT 28 Skulder till kreditinstitut

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
Banker i svenska kronor	53 631	25 166	29 609	24 528
Banker i utländsk valuta	183 389	151 292	185 331	152 629
Övriga kreditinstitut i svenska kronor	4 278	9 789	11 246	13 604
Övriga kreditinstitut i utländsk valuta	17 697	16 442	44 183	44 139
	258 995	202 689	270 369	234 900
Varav skuld till koncernföretag			39 454	37 704
Varav skuld till intresseföretag	-	104	-	104
Löptidsinformation:				
Betalbara på anfordran	29 527	33 176	30 106	33 520
Återstående löptid om högst tre månader	206 044	145 557	215 639	178 720
Återstående löptid längre än tre månader men högst ett år	13 534	21 814	13 767	22 262
Återstående löptid längre än ett år men högst fem år	6 636	650	8 676	315
Återstående löptid längre än fem år	3 254	1 492	2 181	83
Summa	258 995	202 689	270 369	234 900
Genomsnittlig återstående löptid, år	0,2	0,2	0,2	0,1

NOT 29 Inlåning från allmänheten

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
Inlåning svenska kronor:				
Hushåll	83 242	79 538	78 828	74 927
Företag m fl	87 644	80 752	88 563	82 202
Summa	170 886	160 290	167 391	157 129
Inlåning utländsk valuta:				
Hushåll	19 560	19 041	19 001	18 632
Företag m fl	79 459	72 718	80 269	73 458
Summa	99 019	91 759	99 270	92 090
Summa inlåning	269 905	252 049	266 661	249 219
Varav skuld till koncernföretag			3 526	4 205
Varav skuld till intresseföretag	125	27	125	27
Löptidsinformation				
Betalbara på anfordran	240 006	217 666	236 841	218 279
Återstående löptid om högst tre månader	28 778	32 349	28 572	29 032
Återstående löptid längre än tre månader men högst ett år	1 121	1 881	1 248	1 239
Återstående löptid längre än ett år men högst fem år	0	148	0	667
Återstående löptid längre än fem år	0	5	0	2
Summa	269 905	252 049	266 661	249 219
Genomsnittlig återstående löptid, år	0,0	0,1	0,0	0,1

NOT 30 Upplåning från allmänheten

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
Upplåning från allmänheten:				
i svenska kronor	24 893	22 157	23 138	19 154
i utländsk valuta	26 075	29 120	25 205	28 097
	50 968	51 277	48 343	47 251
Varav skuld till koncernföretag			971	1 024
Löptidsinformation				
Betalbara på anfordran	2 324	5 894	3 050	5 054
Återstående löptid om högst tre månader	42 720	40 381	39 591	37 660
Återstående löptid längre än tre månader men högst ett år	5 477	4 164	5 253	3 607
Återstående löptid längre än ett år men högst fem år	430	827	434	920
Återstående löptid längre än fem år	17	11	15	10
Summa	50 968	51 277	48 343	47 251
Genomsnittlig återstående löptid, år	0,0	0,1	0,1	0,2

NOT 31 Emitterade värdepapper

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
Certifikat:				
i svenska kronor	39 527	53 197	6 228	17 478
i utländsk valuta	170 005	218 812	125 517	157 090
Summa certifikat	209 532	272 009	131 745	174 568
Obligationslån:				
i svenska kronor	181 741	175 943	17 442	11 408
i utländsk valuta	50 341	10 749	49 677	9 907
Summa obligationslån	232 082	186 692	67 119	21 315
	441 614	458 701	198 864	195 883
Varav skuld till koncernföretag	-	-	-	142
Löptidsinformation				
Återstående löptid om högst ett år	255 518	288 031	155 501	164 247
Återstående löptid längre än ett år men högst fem år	184 998	147 853	42 501	21 862
Återstående löptid längre än fem år men högst tio år	997	22 516	761	9 473
Återstående löptid längre än tio år	101	301	101	301
Summa	441 614	458 701	198 864	195 883
Genomsnittlig återstående löptid, år	1,2	1,3	0,6	0,7

NOT 32 Skulder i försäkringsrörelsen

	KONCERNEN	
	2004	2003
Försäkringstekniska avsättningar	22 396	20 617
Försäkringstekniska avsättningar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken	34 160	16 106
Övriga avsättningar och skulder	1 971	2 982
	58 527	39 705

NOT 33 Övriga skulder

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
Skatteskuld	4 033	266	3 946	37
Fondlikvidskulder	4 606	8 485	4 576	7 629
Derivatkontrakt med negativt värde	124 944	115 085	124 856	114 983
Korta positioner	26 197	26 737	26 197	26 737
Övrigt	9 662	5 026	9 366	5 066
	169 442	155 599	168 941	154 452

NOT 34 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
Upplupna räntekostnader	6 975	8 150	4 616	4 788
Övriga upplupna kostnader	1 874	1 584	1 717	1 458
Förutbetalda intäkter	48	699	158	285
	8 897	10 433	6 491	6 531

NOT 35 Avsättning för uppskjutna skatter

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
UPPSKJUTEN SKATTEFORDRAN				
Inventarier	51	60	49	57
Övriga anläggningstillgångar	208	290	-	-
Övriga omsättningstillgångar	41	67	-	-
	300	417	49	57
UPPSKJUTEN SKATTESKULD				
Inventarier	3 354	2 874	-	-
Periodiseringsfond	-	3 588	-	-
Övriga anläggningstillgångar ¹⁾	1 158	272	143	150
Övriga omsättningstillgångar	229	117	227	107
	4 741	6 851	370	257
Netto uppskjuten skatteskuld	4 441	6 434	321	200

1) Varav övervärden i pensionsstiftelser i koncernen 914 mnkr.

Förändringar av uppskjuten skatt

	Ingående balans	Redovisat över resultaträkningen	Redovisat direkt mot eget kapital	Förvärv/avyttringar	Utgående balans
KONCERNEN					
Inventarier	2 814	489	-	-	3 303
Periodiseringsfond	3 588	-3 588	-	-	-
Övriga anläggningstillgångar	-18	203	765	-	950
Övriga omsättningstillgångar	50	145	-7	-	188
	6 434	-2 751	758	-	4 441
MODERBOLAGET					
Inventarier	-57	8	-	-	-49
Övriga anläggningstillgångar	150	-7	-	-	143
Övriga omsättningstillgångar	107	120	-	-	227
	200	121	-	-	321

I koncernens resultaträkning ingår dessutom 21 mnkr (51) avseende förändring av avsättning för uppskjuten skatt i Handelsbanken Liv. I enlighet med Finansinspektionens föreskrifter redovisas denna balanspost under "Skulder i försäkringsrörelsen".

NOT 36 Efterställda skulder

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
Förlagslån i svenska kronor	599	867	599	867
Förlagslån i utländsk valuta	24 583	25 865	24 583	25 867
Summa förlagslån	25 182	26 732	25 182	26 734

Specifikation, förlagslån, moderbolaget 31 december 2004

Utgivn./konv./slutbet. år	Ursprungligt nominellt belopp av resp valuta	Räntesats %	Utestående belopp	
I SVENSKA KRONOR				
Övriga svenska ⁹⁾			599	
Summa			599	
I UTLÄNDSK VALUTA				
1997/evigt ¹⁾	USD	360	7,125	2 380
2000/2010 ²⁾	EUR	300	rörlig	2 699
2001/2011 ³⁾	EUR	750	5,500	6 772
2001/2011 ³⁾	EUR	415	5,125	3 734
2002/evigt ⁴⁾	GBP	275	6,125	3 490
Övriga utländska ⁵⁾				5 508
Summa				24 583
Totalt				25 182

- 1) Evigt förlagslån till fast ränta som betalas 2 gånger per år. Förtida återbetalning kan ske dels vid ändrade skatteregler, dels vid ränteförfallotidpunkter fr o m 2007-03-07 under föru
- 2) Tidsbundet förlagslån med 3 månaders rörlig kupong knuten till Euribor. Förtida återbetalning kan ske vid ändrade skatteregler. Förtida lösen kräver Finansinspektionens medgivande om lösen ska ske vid annan tidpunkt än avtalad dag för eventuell förtidslösen.
- 3) Tidsbundna förlagslån till fast ränta. Förtida återbetalning kan ske dels vid ändrade skatteregler, dels vid ränteförfallotidpunkter fr o m 2006. Vid förtidslösen före 2006 krävs Finansinspektionen
- 4) Evigt förlagslån till fast ränta som betalas 1 gång per år. Förtida återbetalning kan ske dels vid ändrade skatteregler, dels vid ränteförfallotidpunkter fr o m 2009-03-04 under föru
- 5) Övriga, här ej specificerade förlagslån, är emitterade i form av tidsbundna eller eviga förlagslån.

NOT 37 Obeskattade reserver

	MODERBOLAGET	
	2004	2003
Akkumulerade överavskrivningar fastigheter	9	9
Akkumulerade överavskrivningar goodwill	1 047	843
Periodiseringsfond	-	12 255
Övriga obeskattade reserver	15	14
	1 071	13 121

NOT 38 Eget kapital

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
BUNDET EGET KAPITAL				
Aktiekapital	2 878	2 859	2 878	2 859
Reservfond	2 752	2 751	2 682	2 682
Fond för orealiserade vinster	587	275	587	275
Övriga bundna fonder	12 597	20 730	-	-
FRITT EGET KAPITAL				
Balanserad vinst	32 937	22 104	24 090	25 096
Årets resultat	9 358	8 116	18 018	7 314
	61 109	56 835	48 255	38 226
Fond för orealiserade vinster fördelad på balansposter:				
Ränterelaterade instrument	587	150	587	150
Aktier och andelar	-	125	-	125
	587	275	587	275

Styrelsens förslag till utdelning 2004 är 6,00 kr per aktie, totalt 4 018 mnkr.

Koncernen

	Aktie- kapital	Bundna reserver	Fria reserver	Årets vinst	Totalt
Ingående eget kapital	2 859	23 756	30 220		56 835
Effekt av byte av redovisningsprinciper			1 966		1 966
Utdelning kontant			-3 602		-3 602
Förskjutning mellan bundet och fritt eget kapital		-7 843	7 843		-
Förändring av omräkningsdifferens		55	-62		-7
Förändring av kursdifferens på finansiering av dotterbolagsaktier		-32	17		-15
Återköp av egna aktier			-3 426		-3 426
Nedsättning av aktiekapital genom indragning	-85		85		-
Fondemission	104		-104		-
Årets resultat				9 358	9 358
Utgående eget kapital 2004	2 878	15 936	32 937	9 358	61 109

Koncernens orealiserade omräkningsdifferenser uppgår ackumulerat till 84 mnkr (91).
Kurseffekten på matchande säkringsinstrument uppgår ackumulerat till -88 mnkr (-73).

Moderbolaget

	Aktie- kapital	Bundna reserver	Fria reserver	Årets vinst	Totalt
Ingående eget kapital	2 859	2 957	32 410		38 226
Utdelning kontant			-3 602		-3 602
Lämnade koncernbidrag			-931		-931
Förskjutning mellan bundet och fritt eget kapital		312	-312		-
Förändring av omräkningsdifferens			-30		-30
Återköp av egna aktier			-3 426		-3 426
Nedsättning av aktiekapital genom indragning	-85		85		-
Fondemission	104		-104		-
Årets resultat				18 018	18 018
Utgående eget kapital 2004	2 878	3 269	24 090	18 018	48 255

Aktiekapitalet består av:

A-aktier (1 röst)	2 697	649 949 219 st à 4,15 kr
B-aktier (1/10 röst)	181	43 438 196 st à 4,15 kr
	2 878	693 387 415

NOT 39 Panter ställda för egna skulder

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
Statspapper och obligationer	50 869	45 102	50 869	45 102
Repor	27 255	20 355	28 612	22 393
Kontanter	-	1 054	-	1 054
Fastighetsinteckningar	0	0	-	-
Värdepapperslån	239	846	239	846
	78 363	67 357	79 720	69 395

NOT 40 Övriga ställda panter

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
Kontanta medel	345	562	345	552
Aktier	-	21	-	21
Statspapper och obligationer	2 564	3 058	2 564	3 058
För försäkringstagare registerförda tillgångar	56 546	38 184		
Värdepapperslån	882	2 353	882	2 353
Övrigt	0	0	-	-
	60 337	44 178	3 791	5 984

NOT 41 Ansvarsförbindelser

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
Garantiförbindelser, krediter	10 649	9 735	38 935	41 849
Garantiförbindelser, övriga	30 034	27 445	32 827	30 285
Oåterkalleliga rembuser	36 950	30 123	36 950	30 123
Egna accepter	296	338	256	338
Övrigt	3 297	3 670	214	187
	81 226	71 311	109 182	102 782

Se även eventualtillgångar och ansvarsförbindelser, sidan 90.

NOT 42 Kapitalvärdet av pensionsförpliktelser

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
Marknadsvärde på kapital i bankens pensionsstiftelser		12 204	14 609	12 204
Pensionsskuld		-11 162	-12 512	-11 162
Övervärde		1 042	2 097	1 042

I Pensionskassan SHB, försäkringsförening uppgår pensionsförpliktelserna enligt tryggandelagen till 2 791 mnkr (2 681) och marknadsvärdet av tillgångarna till 6 922 mnkr (5 641). Överskottet i Pensionskassan SHB, försäkringsförening uppgår således till 4 131 mnkr (2 960). I pensionsstiftelsen ingår vissa pensionsåtaganden som enligt IAS 19 är klassificerade som premiebaserade.

Koncernens pensionsförpliktelser och tillgångarnas verkliga värde redovisas fr o m 2004 enligt IAS 19. Se not 7.

NOT 43 Övriga åtaganden

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
Certifikatsprogram	8 667	4 569	8 667	4 569
Övriga åtaganden	2 244	1 732	2 241	1 731
Åtaganden om framtida betalningar	10 911	6 301	10 908	6 300
Ränteswappar	2 147 492	1 892 714	2 343 721	2 067 564
FRA/terminer	2 674 530	2 073 828	2 670 271	2 061 730
Ränteoptioner	163 812	246 759	164 057	246 580
Ränterelaterade kontrakt	4 985 834	4 213 301	5 178 049	4 375 874
Valutaterminer	1 063 027	1 134 037	1 062 068	1 087 225
Valutaswappar	212 306	126 579	212 306	126 424
Valutaoptioner	51 306	63 138	51 306	63 138
Valutarelaterade kontrakt	1 326 639	1 323 754	1 325 680	1 276 787
Aktieterminer	14 838	7 104	14 838	7 794
Aktieswappar	4 263	4 563	4 263	4 563
Aktieoptioner	71 612	183 759	71 612	183 809
Aktierelaterade kontrakt	90 713	195 426	90 713	196 166
Kreditlöften	123 854	118 687	115 146	110 058
Outnyttjad del av beviljade räkningskrediter	108 360	96 599	108 360	96 599
Andra åtaganden	232 214	215 286	223 506	206 657
Summa åtaganden	6 646 311	5 954 068	6 828 856	6 061 784

Koncernens avtalade, ej uppsägbara, framtida operationella leasingavgifter fördelade på de år de förfaller till betalning.

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	TOTAL
618	463	250	151	96	84	61	49	39	14	11	11	1 847

Moderbolagets avtalade, ej uppsägbara, framtida operationella leasingavgifter fördelade på de år de förfaller till betalning.

2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	TOTAL
591	457	250	151	96	84	61	49	39	14	11	11	1 814

NOTER ÖVRIGA UPPLYSNINGAR

Rörelsegrensinformation

mnkr	Kontors- rörelsen	Markets	Kapital- förvaltning	Pension & Försäkring	Övrig verksamhet	Elimineringar	Totalt 2004	Totalt 2003	Förändring %
Ränteintäkter, externt	36 390	6 358	77	15	1 382		44 222	47 860	-8
Ränteintäkter, internt	3 309	7 070	324	169	7 076	-17 948			
Räntekostnader, externt	-15 140	-8 448	-134	-5	-3 858		-27 585	-29 498	-6
Räntekostnader, internt	-9 832	-3 291	-127	-168	-4 524	17 942			
Räntenetto	14 727	1 689	140	11	76	-6	16 637	18 362	-9
Provisionsintäkter, externt	3 991	1 241	1 398	506	141		7 277	6 148	18
Provisionsintäkter, internt	615	14	43	145	2	-819			
Provisionskostnader, externt	-954	-221	-30	-21	-113		-1 339	-1 105	21
Provisionskostnader, internt	-8	-10	-584	-172	-45	819			
Provisionsnetto	3 644	1 024	827	458	-15		5 938	5 043	18
Nettoresultat av finansiella transaktioner	322	-107	16	143	-216		158	-1 678	
Övriga externa intäkter	54	453	12	112	617		1 248	565	121
Övriga interna intäkter	224	489	69	23	3 067	-3 872			
Summa övriga intäkter	278	942	81	135	3 684	-3 872	1 248	565	121
Summa intäkter	18 971	3 548	1 064	747	3 529	-3 878	23 981	22 292	8
Administrationskostnader	-7 484	-2 322	-521	-551	-2 809	3 878	-9 809	-9 487	3
Av- och nedskrivningar	-573	-19	-4	-46	-307		-949	-962	-1
Summa kostnader	-8 057	-2 341	-525	-597	-3 116	3 878	-10 758	-10 449	3
Resultat före kreditförluster	10 914	1 207	539	150	413		13 223	11 843	12
Kreditförluster	-194	30	1		-4		-167	-492	-66
Nedskrivningar/återföringar av finansiella anläggningstillgångar							-	199	-100
Rörelseresultat	10 720	1 237	540	150	409		13 056	11 550	13
Tillgångar	903 880	586 929	13 356	65 706	253 543	-474 324	1 349 090	1 260 454	
Skulder	853 685	582 349	11 571	64 356	250 344	-474 324	1 287 981	1 203 619	
Övriga upplysningar									
Investeringar i icke finansiella anläggningstillgångar	113	48	21	951	128		1 261	266	

Interna intäkter och kostnader ingår i respektive resultatrad. De interna intäkterna består av ersättning för utförd tjänst enligt självkostnadsprincipen. Bland kostnaderna ingår de fördelningar av kostnader som sker internt inom koncernen avseende tjänster från affärsstödjande verksamheter.

I rörelsegrenen Pension och Försäkring redovisas Handelsbanken Liv.

I rörelsegrenen Övrig verksamhet ingår Finansförvaltning samt Centrala huvudkontorets stabsavdelningar.

Vidare ingår realisationsresultat, utdelningar samt intäkter och kostnader som inte kan hänföras till någon specifik rörelsegren.

Räntabiliteten är för rörelsegrenarna beräknad efter schablonskatt, medan den för hela koncernen är beräknad efter pensionsavräkning och full skatt. Det egna kapitalet, som ligger till grund för räntabilitetsberäkningen, motsvarar de krav som följer av kapitaltäckningslagen.

Geografisk segmentinformation

mnkr	Sverige		Övriga Norden		Övriga världen		Elimineringar		Koncernen	
	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003
Räntenetto	13 800	15 216	2 162	2 488	675	658			16 637	18 362
Erhållna utdelningar	279	159	408	335	0	0			687	494
Provisionsnetto	4 809	4 028	759	671	370	344			5 938	5 043
Nettoresultat av finansiella transaktioner	-103	-1 465	-106	-618	380	405	-13		158	-1 678
Övriga intäkter	552	15	66	56	1	6	-58	-6	561	71
Summa intäkter	19 337	17 953	3 289	2 932	1 426	1 413	-71	-6	23 981	22 292
Tillgångar	1 068 807	977 901	179 813	169 824	403 571	408 295	-303 101	-295 566	1 349 090	1 260 454
Övriga upplysningar										
Investeringar i icke-finansiella anläggningstillgångar	1 178	227	36	26	47	13			1 261	266

Tillgångar och skulder i utländsk valuta

Koncernen	USD	EUR	DKK	NOK	GBP	HKD	SGD	Övriga valutor
TILLGÅNGAR								
Utlåning till kreditinstitut	63 641	7 095	3 421	1 288	71	12	37	2 683
Utlåning till allmänheten	15 315	75 778	23 983	62 461	16 572	77	316	7 203
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	60 198	29 495	2 853	1 619	1 463	135	21	9 286
SKULDER								
Skulder till kreditinstitut	112 968	59 668	8 410	848	11 624	397	-	7 625
In- och upplåning från allmänheten	40 967	30 386	12 697	26 991	8 947	208	251	2 822
Emitterade värdepapper	130 253	70 785	175	3 798	14 382	303	-	-
Efterställda skulder	5 587	15 530	-	-	3 490	-	-	-
Övriga tillgångar och skulder inklusive positioner i derivat	150 211	64 220	-8 923	-33 773	20 311	728	-42	-8 905
Nettoposition i valuta	-410	219	52	-42	-26	44	81	-180

Upplysningar om verkligt värde, Koncernen

	Bokfört värde 2004	Justering till verkligt värde 2004	Bokfört värde 2003	Justering till verkligt värde 2003
TILLGÅNGAR				
Utlåning till kreditinstitut, anläggningstillgångar	108 906	34	115 273	116
Utlåning till allmänheten, anläggningstillgångar	861 250	6 257	823 142	2 027
Räntebärande värdepapper:				
Anläggningstillgångar	507	7	7 675	429
Omsättningstillgångar	154 634	0	119 634	0
Övriga tillgångar:				
Anläggningstillgångar	15 100	2 837	15 498	2 087
Omsättningstillgångar	208 693	1 633	179 232	4 041
Summa tillgångar	1 349 090	10 768	1 260 454	8 700
SKULDER				
Skulder till kreditinstitut	258 995	-872	202 689	10
In- och upplåning från allmänheten	320 873	-7	303 326	19
Emitterade värdepapper	441 614	5 714	458 701	3 068
Övriga skulder	241 317	2 590	212 171	6 828
Efterställda skulder	25 182	834	26 732	1 675
Summa skulder	1 287 981	8 259	1 203 619	11 600
Summa över-/undervärde		2 509		-2 900

Enligt Finansinspektionens föreskrifter (2002:22) ska för såväl tillgångar och skulder i balansräkningen som finansiella poster som ej redovisas i balansräkningen göras en jämförelse mellan verkligt värde och bokfört värde. Värdet som har sitt ursprung i kundrelationer ska ej beaktas trots att de kan vara av betydelse för värdering av bland annat inlåningskonton samt bostads- och konsumentkrediter. Föreskrifterna ger utrymme för metodval samt olika antaganden. Såväl tillämpade metoder som gjorda antaganden kan således variera mellan kreditinstituten. Upplysningar om verkligt värde är ingen företagsvärdering och kan således inte ligga till grund för en jämförelse mellan kreditinstitut.

För betalningsmedel, kortfristiga fordringar och skulder samt för fordringar och skulder till rörlig ränta har det verkliga värdet likställts med bokfört värde. Fordringar och skulder med slutförfallodag alternativt tidpunkt för nästkommande ränteomsättning inom 30 dagar har ansetts vara kortfristiga.

Omsättningstillgångar och skulder vilka handlas på likvida marknader har värderats till balansdagens mittpreis. Marknadsnoterade poster utanför balansräkningen värderas på samma sätt.

Poster vilka inte handlas på likvida marknader oavsett om dessa är omsättnings-tillgångar, anläggningstillgångar, emitterade skulder eller finansiella poster utanför balansräkningen värderas till den aktuella marknadsräntan för motsvarande löptid med justering för kredit- och likviditetsrisk. Den kredit- och likviditetsriskpremie som marknadsräntan justerats med vid värdering har antagits vara lika med den genomsnittliga marginalen för nyutlåning vid mättdpunkten.

Fastigheterna är värderade utifrån en extern värdering.

Med den metod som tillämpats ger ränterisken i balansräkningen upphov till övervärden vid fallande kortfristiga räntor och undervärden vid stigande räntor. Vidare uppstår ett övervärde när marginalerna minskar och ett undervärde när marginalerna vidgas.

I de fall verkligt värde på tillgångar understiger bokfört värde och för skulder bokfört värde understiger verkligt värde förklaras detta dels av att posterna är föremål för säkringsredovisning, dels av att de är att betrakta som anläggningstillgångar där värdenedgången har bedömts vara tillfällig.

Derivatinstrument

Koncernen	Marknadsvärderade			Säkringsredovisade				
	Nominellt värde	Bokfört värde		Nominellt värde	Marknadsvärde		Bokfört värde	
		Positivt	Negativt		Positivt	Negativt	Positivt	Negativt
Ränterelaterade instrument								
Optioner	156 401	979	936	7 411	9	0	58	-
FRA/terminer	2 674 530	1 548	1 507	-	-	-	-	-
Swappar	1 987 198	52 417	52 225	160 294	2 759	3 649	1 084	1 240
Summa	4 818 129	54 944	54 668	167 705	2 768	3 649	1 142	1 240
Varav clearat	1 770 475	253	260	-	-	-	-	-
Valutarelaterade instrument								
Optioner	51 306	430	537	-	-	-	-	-
Terminer	1 050 452	30 726	45 003	12 575	0	177	-	-2
Swappar	207 832	15 733	15 715	4 474	2	-1	1	-2
Summa	1 309 590	46 889	61 255	17 049	2	176	1	-4
Varav clearat	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktierelaterade instrument								
Optioner	71 612	5 777	6 902	-	-	-	-	-
Terminer	14 838	43	3	-	-	-	-	-
Swappar	4 263	2	655	-	-	-	-	-
Summa	90 713	5 822	7 560	-	-	-	-	-
Varav clearat	31 029	487	481	-	-	-	-	-

Kapitalbas

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
PRIMÄRT KAPITAL				
Eget kapital ¹⁾	55 387	51 746	44 237	34 585
Minoritetsintressen	0	-	-	-
Avgår goodwill	-5 426	-5 799	-1 724	-1 299
Avgår justering för uppskrivning	-89	-101	-89	-101
Summa primärt kapital	49 872	45 846	42 424	42 009
SUPPLEMENTÄRT KAPITAL				
Förlagslån, efter reduktion, max	24 344	25 205	24 344	25 205
Justering uppskrivning	89	101	89	101
Summa supplementärt kapital	24 433	25 306	24 433	25 306
Summa	74 305	71 152	66 857	67 315
Avgår aktieinnehav i försäkringsbolag samt 5-50% i företag som bedriver bankverksamhet	-9 183	-7 751	-9 098	-6 129
Summa primärt och supplementärt kapital	65 122	63 401	57 759	61 186
Utvidgad kapitalbas	349	617	349	617
Total kapitalbas	65 471	64 018	58 108	61 803

1) Det primära kapitalet har påverkats av styrelsens förslag till boksluts- och resultatdispositioner.

Kapitalkrav

	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
	2004	2003	2004	2003
RISKVÄGT BELOPP				
Kreditrisker	623 043	603 061	374 478	368 661
Marknadsrisker	34 665	26 706	34 665	26 706
Totalt	657 708	629 767	409 143	395 367
Kapitaltäckningsgrad, %	10,0	10,2	14,2	15,6
Primärkapitalrelation, %	7,6	7,3	10,4	10,6

Avseende kreditrisker

Poster i balansräkningen	Vägningstal	KONCERNEN		MODERBOLAGET	
		Placeringar	Riskvägt belopp	Placeringar	Riskvägt belopp
Grupp	A	0	229 594	369 184	
	B	20	31 711	29 732	5 946
	C	50	452 651	114 251	57 126
	D	100	335 558	241 910	241 910
Summa A–D			1 049 514	755 077	304 982

Poster utanför balansräkningen	Vägningstal	KONCERNEN			MODERBOLAGET		
		Nominellt belopp	Omräknat belopp	Riskvägt belopp	Nominellt belopp	Omräknat belopp	Riskvägt belopp
Grupp	A	0	13 496	9 179	168 869	38 542	
	B	20	35 754	10 226	2 045	10 032	2 006
	C	50	64 968	2 058	1 029	4 100	2 050
	D	100	98 235	51 743	51 743	65 440	65 440
Summa A–D			212 453	73 206	54 817	118 114	69 496
Totalt kreditrisker			1 122 720	623 043	873 191	374 478	

Avseende marknadsrisker

	KONCERNEN			MODERBOLAGET		
	Specifik risk	Generell risk	Riskvägt belopp	Specifik risk	Generell risk	Riskvägt belopp
Ränterisker	14 719	8 727	23 446	14 719	8 727	23 446
Aktiekursrisker	253	206	459	253	206	459
Avvecklingsrisker			16			16
Motpartsrisker och andra risker			10 744			10 744
Valutakursrisker						
Totalt marknadsrisker			34 665			34 665

Upplysningar om närstående

Bankgirot, Privatgirot och Upplysningscentralen är serviceföretag som utför tjänster åt Handelsbanken och dess svenska dotterbolag. Marknadsmässiga priser betalas för dessa tjänster. Svenska Handelsbanken AB utför diverse tjänster åt SPP Livförsäkring AB (SPP). De huvudsakliga ersättningar som erhålles avser IT-relaterade tjänster samt kapitalförvaltning. Därutöver har Handelsbanken Liv Försäkrings AB och SPP ett nära samarbete. Prissättningen mellan bolagen är marknadsmässig.

Eventuelltillgångar och ansvarsförbindelser

Koncernen driver för närvarande ett antal tvister i olika skattedomstolar. De sammanlagda kraven uppgår till cirka 363 mnkr, exklusive ränta, vilket vid ett positivt utfall skulle ge koncernen en motsvarande intäkt.

De sammanlagda ansvarsförbindelserna uppgår till 81 226 mnkr (71 311). I detta belopp ingår 76 mnkr avseende ett antal tvistemål som koncernen driver i allmänna domstolar. Det enskilt största beloppet uppgår till 24 mnkr. Vår bedömning är att tvistemålen i allt väsentligt kommer att utfalla till vår fördel. Inget av tvistebelopp och inte heller någon eventuell försäkringsersättning har resultatförts. Bedömt väntevärde ingår i summa ansvarsförbindelser.

I brottmålsprocessen om påstådd insiderhandel har Ejendomsselskapet af 1. Januar 2002 A/S (fd Midtbank) som part friats på samtliga punkter av Högsta Domstolen i Danmark den 22 december 2004.

Handelsbanken-Liv koncernen

RESULTATRÄKNING	2004	2003
Premieinkomst	7 191	4 921
Kapitalavkastning	2 932	3 244
Försäkringsersättningar	-3 687	-3 213
Förändring i livförsäkringsavsättning	-5 450	-4 441
Driftskostnader	-460	-296
Övrigt	-224	-201
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	302	14
Icke-teknisk redovisning		
Kapitalavkastning	21	17
Skatt	-315	-260
Årets resultat	8	-229

BALANSRÄKNING	2004	2003
Tillgångar		
Placeringstillgångar	56 717	36 859
Övriga tillgångar	6 904	7 083
Summa tillgångar	63 621	43 942
Skulder och eget kapital		
Eget kapital	3 155	2 614
Förlagslån	1 129	229
Försäkringstekniska avsättningar	56 530	36 705
Övriga finansiella skulder	2 807	4 394
Summa skulder och eget kapital	63 621	43 942

Kommentar:

Sedan 1 januari 2002 drivs även den traditionella försäkringsverksamheten i Handelsbanken Liv som ett vinstutdelande bolag. Samtidigt fördes fondförsäkringsverksamheten och den traditionella försäkringsverksamheten samman i ett bolag som i sin helhet konsolideras in i Handelsbankens resultat.

Övriga upplysningar

ÖVERGÅNGEN TILL NYA REDOVISNINGSTANDARDER, IAS/IFRS

Från den 1 januari 2005 ska börsnoterade företag inom EU anpassa koncernräkenskaper till IASBs (International Accounting Standards Boards) redovisningsstandarder.

Tillämpade redovisningsprinciper har anpassats till de redovisningsrekommendationer (IAS eller IFRS) som IASB utgivit och som EU antagit. Arbete pågår inom EU för att antaga ytterligare redovisningsstandarder. Vidare pågår inom IASB arbete för att anpassa IAS 39 (klassificerings- och värderingsprinciper för finansiella tillgångar och skulder) bl a för att EU ska kunna godta rekommendationen i sin helhet. Det är ännu oklart när detta anpassningsarbete blir klart och om ytterligare redovisningsstandarder kommer att antas av EU under 2005. De beräknade effekterna på ingående eget kapital 2005 är således preliminära. Smärre justeringar av här angivna effekter på resultat och eget kapital kan därför komma att ske innan årsredovisningen för 2005 fastställs. Effekten på ingående eget kapital beräknas uppgå till -584 mnkr. En sammanställning av de väsentligaste effekterna presenteras i nedanstående tabeller.

Ändringar i redovisningsprinciper

Koncernredovisning

Nya regler för upprättande av förvärvsbalans tillämpas. De väsentligaste förändringarna är att förvärvsbalanser ska upprättas mer detaljerat än tidigare och att goodwillavskrivningar upphör. Förvärvsbalanserna ska framgent innehålla alla typer av immateriella tillgångar som kan särskiljas och värderas separat, upptagna till bedömda verkliga värden. Detta ska göras i förvärvsbalansen utan att de krav som normalt ställs för aktivering av en immateriell tillgång är uppfyllda. De immateriella tillgångarna ska därvid delas upp på tillgångar med en bestämbar livslängd respektive tillgångar med en obestämbar livslängd. Till den senare kategorin förs även goodwill. För immateriella tillgångar utan bestämbar livslängd ska ingen avskrivning göras.

En annan nyhet är att olika former av åtaganden utanför balansräkningen (exempelvis pågående räntestvister) ska tas upp som en skuld i balansräkningen till ett bedömt verkligt värde.

För de förvärv som genomförts under 2004 har förvärvsbalanserna räknats om i enlighet med de nya redovisningsreglerna. En översyn har gjorts av de förvärvsbalanser som avser förvärv före 2004 i syfte att identifiera immateriella tillgångar som enligt äldre redovisningsregler inte kunnat aktiveras. Översynen har inte identifierat några nya immateriella tillgångar i äldre förvärvsbalanser.

Goodwill och andra immateriella tillgångar

Tidigare redovisningsregler presumerade att goodwill och andra immateriella tillgångar inte hade en nyttjandeperiod överstigande 20 år. Denna presumtion är nu borttagen och goodwillavskrivning ska inte längre göras. Immateriella tillgångar ska indelas i två huvudkategorier, dels de med en obestämbar livslängd, dels de där en

SPP-koncernen

RESULTATRÄKNING	2004	2003
Premieinkomst	6 605	9 153
Kapitalavkastning	5 958	5 011
Försäkringsersättningar	-4 318	-4 385
Förändring i livförsäkringsavsättning	-4 645	-6 333
Driftskostnader	-881	-1 160
Övrigt	-59	-67
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	2 660	2 219
Icke-teknisk redovisning		
Övrig verksamhet	-17	-18
Skatt	-513	-593
Årets resultat	2 130	1 608

BALANSRÄKNING	2004	2003
Tillgångar		
Placeringstillgångar	74 035	84 905
Övriga tillgångar	6 953	9 001
Summa tillgångar	80 988	93 906
Skulder och eget kapital		
Eget kapital och konsolideringsfond	2 789	1 301
Förlagslån	1 600	1 600
Försäkringstekniska avsättningar	74 790	84 378
Övriga finansiella skulder	1 809	6 627
Summa skulder och eget kapital	80 988	93 906

Kommentar:

SPP Livförsäkring AB drivs enligt ömsesidiga principer. Enligt försäkringsrörelselagen får någon vinstutdelning till aktieägarna inte ske i ett traditionellt livförsäkringsbolag. Det resultat som uppstår ska i sin helhet tillfalla försäkringstagarna. SPP Livförsäkring AB konsolideras ej.

nyttjandeperiod kan bedömas. De, där en bestämbar nyttjandeperiod kan beräknas ska vara föremål för avskrivning på samma sätt som tidigare. Regelbundet ska prövas om den bedömda nyttjandeperioden fortfarande är rimlig och om indikationer finns att tillgångens nyttjandevärde kan ha sjunkit under redovisat restvärde. För tillgångar med en obestämbar livslängd ska en nedskrivningsprövning genomföras minst en gång per år.

Klassificerings- och värderingsprinciper för finansiella tillgångar och skulder

Den EU-anpassade versionen av IAS 39 har införts. Tidigare år räknas inte om, istället tas effekten av omvärderingen av finansiella tillgångar och skulder direkt mot eget kapital. Denna version skiljer sig från grundstandarderna på två sätt:

1. Det är inte tillåtet att marknadsvärdera egen skuld annat än för handelsändamål.
2. Vissa detaljregler avseende värderingsprinciper är exkluderade.

Finansiella tillgångar ska indelas i följande kategorier:

1. Lån och andra fordringar.
2. Tillgångar som innehas till förfall.
3. Tillgångar som värderas till verkligt värde.
4. Tillgångar som är tillgängliga för försäljning.

Värderingen av kategorierna 1 och 2 överensstämmer med de värderingsprinciper som hitintills har tillämpats för lån klassificerade som anläggningstillgångar samt finansiella tillgångar som innehas på lång sikt eller till slutförfallsdatum. Värderingen sker till tillgångens upplupna anskaffningsvärde.

Tillgångar som värderas till verkligt värde främst av tillgångar som innehas för handelsändamål. Värderingsprinciper och definitioner överensstämmer väl med de hittillsvarande värderingsprinciperna för poster som ingår i handelslagret. Till skillnad mot tidigare får dock även lån som innehas i syfte att på kort sikt tjäna pengar på förändringar i marknadspriser föras till denna kategori. I koncernen finns det dessutom en möjlighet att för enskild tillgång vid uppbokning i balansräkning oåterkalleligt bestämma sig för att värdera denna finansiella tillgång till verkligt värde.

Kategorin Tillgångar som är tillgängliga för försäljning omfattar alla instrument som inte faller under någon av de tre övriga kategorierna. Kategorin kan närmast jämföras med det som hitintills klassificerats som Övriga omsättningstillgångar. Därutöver kan inte längre aktieinnehav som innehas på lång sikt klassificeras som anläggningstillgångar varför även dessa har hänförs till denna kategori. Tillgångar som har klassificerats som tillgängliga för försäljning värderas i balansräkningen till verkligt värde. Orealiserad förändring i verkligt värde förs mot eget kapital. Värdeförändringen påverkar årets resultat först när tillgången avyttrats. Upplupen och betald ränta avseende räntebärande värdepapper redovisas dock omedelbart i resultaträkningen.

Finansiella skulder ska indelas i följande kategorier:

1. Skulder för handelsändamål
2. Övriga skulder.

Skulder för handelsändamål värderas till verkligt värde. Övriga skulder värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Säkringsredovisning

Tidigare säkringsredovisningspaket värderades antingen till upplupet anskaffningsvärde eller till verkligt värde. Enligt IAS 39 ska derivat alltid värderas till verkligt värde, även i de fall de utgör säkringsinstrument. Säkringsredovisning sker numera genom indelning i två olika typer av säkringar, beroende på syftet med säkringen; marknadsvärdesäkring eller kassaflödessäkring.

Vid marknadsvärdesäkring värderas derivatkontraktet till verkligt värde samtidigt till verkligt värde. Värdeförändringarna förs direkt mot årets resultat. Denna redovisningsprincip överensstämmer med den som hittills har tillämpats avseende marknadsvärdesäkringar. Redovisningsprincipen används i de fall syftet med säkringen är att skydda företaget mot ogynnsamma förändringar i marknadspriser.

Vid kassaflödessäkring värderas derivatkontraktet till verkligt värde samtidigt som den säkrade posten värderas till upplupet anskaffningsvärde. I den mån säkringen är effektiv förs värdeförändringen på derivatkontraktet till eget kapital. Med effektiv säkring avses att kassaflöden på säkrad post motsvaras av kassaflöden hos säkringsinstrumentet. Ineffektiv del av derivatets marknadsvärdeförändring förs direkt till resultaträkningen. Därefter förs marknadsvärdeförändringen på derivatet bort från eget kapital till resultaträkningen i takt med att den säkrade postens kassaflöden resultatförs.

Gruppvis reservering

En bedömning av behovet av gruppvis reservering görs som tidigare för inträffade ännu ej kända händelser som om de varit kända skulle föranlett en individuell reservering. Därutöver görs nu även gruppvisa reserveringar för observerbara uppgifter som tyder på att det finns en mätbar minskning av förväntade framtida kassaflöden för en homogen grupp av lånefordringar i förhållande till de initialt förväntade kassaflödena trots att minskningen inte kan identifieras till en individuell fordran.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar värderas som tidigare till kvarvarande anskaffningsvärde och nedskrivning sker vid värdenedgång. Anskaffningsvärdet fördelas på urskiljbara väsentliga komponenter baserat på förväntade nyttjandeperiod och skrivs av.

Redovisning av försäkringskontrakt

Definitionen av försäkringskontrakt ändras. Förändringen innebär att för samtliga med kunder ingångna försäkringskontrakt som innehåller icke obetydliga element av försäkringsrisk, klassificeras som försäkringskontrakt och värderas med beaktande av kapitalvärdet av bolagets garanterade förpliktelse efter avdrag för förväntade premiebetalningar i enlighet med IFRS 4. Övriga delar som till sin karaktär är finansiella instrument redovisas i enlighet med IAS 39.

Förändringar i försäkringsavsättningar, som hänför sig till värdeförändringar på tillgångar vars värdeförändring bokförs direkt mot eget kapital, redovisas från och med 2005 direkt mot eget kapital i enlighet med IFRS 4.

Reglerna för vad som ska resultatföras direkt och vad som ska periodiseras över försäkringstidens löptid har ändrats i och med övergången till IFRS.

Periodisering av avgifter

Tidigare intäktsfördes uppläggningsavgifter avseende lån. Numera integreras dessa i anskaffningsvärdet för lånet vid uppbokning i balansräkningen och periodiseras som ränta över kreditens förväntade löptid.

Effekter på eget kapital vid övergång till IAS/IFRS

mnkr	Eget kapital
Ingående balans 2004 enligt årsredovisningen för 2004	58 801
Effekter före 2004 av övergång till IFRS	
Komponentavskrivning egna fastigheter	-10
Periodisering av avgifter	-86
Försäkringsrörelsen	-26
Ingående balans 2004 efter omräkning	58 679
Övriga förändringar i eget kapital (se sidan 63)	2 308
Effekter 2004 av övergång till IFRS	
Komponentavskrivning egna fastigheter	9
Skillnad i avskrivning immateriella tillgångar	-11
Reversering goodwillavskrivning 2004	475
Periodisering av avgifter	-19
Skillnad i resultat försäkringsrörelsen	47
Övriga förändringar försäkringsrörelsen	-116
Utgående balans 2004 efter omräkning	61 372
Förändringar i ingående eget kapital 2005 av övergången till IAS 39	
Nettoeffekt övergång till marknadsvärdering enligt IAS 39	-487
Gruppvis reservering av individuellt värderade fordringar	-360
Ingående balans 2005 efter omräkning	60 525

Väsentligare effekter på poster i balans- och resultaträkning IAS/IFRS

mnkr	2004 enligt ny redovisningsprincip	Effekt av byte av redovisningsprinciper	2004 enligt föreslagna balans- och resultaträkning
RESULTATRÄKNING			
Räntenetto	14 670	-1 958	16 628
Provisionsnetto	6 000	520	5 480
Resultat av verksamhet till verkligt värde	2 572	2 539	33
Övriga intäkter	725	-395	1 120
Summa intäkter	23 967	706	23 261
Övriga omkostnader	-9 746	-502	-9 244
Av- och nedskrivningar på materiella och immateriella tillgångar	-501	269	-770
Summa kostnader	-10 247	-233	-10 014
Kreditförluster, inkl övertagen egendom	-167	0	-167
Försäkringsverksamhet	0	24	-24
Rörelseresultat	13 553	497	13 056
Minoritetsandel	0		
Skatt	-3 694	4	-3 698
Årets resultat	9 859	501	9 358
BALANSRÄKNING			
Utlåning till allmänheten	861 252	2	861 250
Finansiella tillgångar där motparten står för värdeförändringsrisken	33 144	33 144	
Försäkringstillgångar	32	-60 895	60 927
Övriga tillgångar	422 356	-4 557	426 913
Summa tillgångar	1 316 784	-32 306	1 349 090
In- och upplåning från allmänheten	341 406	20 533	320 873
Finansiella skulder där motparten står för värdeförändringsrisken	34 079	34 079	
Försäkringsskulder	1 088	-57 439	58 527
Övriga skulder	878 839	-29 742	908 581
Eget kapital	61 372	263	61 109
Summa skulder och eget kapital	1 316 784	-32 306	1 349 090

De väsentligaste effekterna avseende 2004 är att försäkringsverksamheten konsolideras fullständigt. Provisionsnettot påverkas av administrationsersättningar samtidigt som övriga intäkter i försäkringsrörelsen redovisas i resultat av verksamhet till verkligt värde. I denna post redovisas även sammanhållet tradingnettot. Vidare påverkas omkostnaderna av omkostnaderna i försäkringsrörelsen. Av- och nedskrivningarna avseende materiella och immateriella tillgångar påverkats av att goodwill och andra immateriella tillgångar med en obestämbar livslängd inte längre ska vara föremål för avskrivning.

5-årsöversikt

(Belopp i mnkr där inget annat anges)

Koncernen

RESULTATRÄKNING	2004	2003	2002	2001	2000
Ränteintäkter	44 160	47 837	52 930	57 667	66 308
Räntekostnader	-27 532	-29 492	-35 924	-43 141	-55 024
Erhållna utdelningar	680	491	392	309	504
Provisionsintäkter	6 626	5 800	5 767	5 894	6 048
Provisionskostnader	-1 146	-1 093	-1 180	-1 038	-770
Nettoresultat av finansiella transaktioner	33	-1 827	-938	1 577	3 049
Övriga rörelseintäkter	358	243	320	219	343
Summa intäkter	23 179	21 959	21 367	21 487	20 458
Allmänna administrationskostnader:					
Personalkostnader	-6 248	-6 216	-6 203	-5 909	-5 300
Övrigt	-2 996	-2 855	-3 267	-3 346	-2 928
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	-770	-807	-866	-805	-753
Summa kostnader	-10 014	-9 878	-10 336	-10 060	-8 981
Resultat före kreditförluster	13 165	12 081	11 031	11 427	11 477
Kreditförluster inkl värdeförändring på övertagen egendom	-167	-492	-392	-152	67
Nedskrivningar/återföringar av finansiella anläggningstillgångar	-	199	-199	-	-
Andelar i intresseföretags resultat	82	29	20	82	32
Bankrörelsens resultat	13 080	11 817	10 460	11 357	11 576
Försäkringsrörelsens resultat	-24	-267	-270	-149	107
Rörelseresultat	13 056	11 550	10 190	11 208	11 683
Bokslutsdispositioner		-89	-80	306	797
Resultat före skatt	13 056	11 461	10 110	11 514	12 480
Skatter	-3 698	-3 345	-2 817	-3 202	-3 353
Minoritetsintresse	-	-	-11	-22	-22
Årets resultat	9 358	8 116	7 282	8 290	9 105
BALANSRÄKNING	2004	2003	2002	2001	2000
Kassa	6 396	7 640	8 166	10 614	5 258
Räntebärande värdepapper	155 141	127 309	137 327	128 347	88 262
Utlåning till kreditinstitut	108 906	115 273	79 517	70 857	94 677
Utlåning till allmänheten	861 250	823 142	839 340	800 068	689 106
Aktier och andelar	19 062	17 360	15 648	18 488	14 401
Tillgångar i försäkringsrörelsen	60 927	40 690	34 386	20 429	17 762
Materiella tillgångar	1 935	1 833	2 219	2 466	1 758
Övriga tillgångar	135 473	127 207	160 911	123 252	109 129
Summa tillgångar	1 349 090	1 260 454	1 277 514	1 174 521	1 020 353
Skulder till kreditinstitut	258 995	202 689	235 113	220 126	155 414
In- och upplåning från allmänheten	320 873	303 326	292 838	283 692	255 350
Emitterade värdepapper m m	441 614	458 701	464 402	440 981	401 489
Skulder i försäkringsrörelsen	58 527	39 705	32 720	17 535	17 276
Övriga skulder	182 790	172 466	173 448	134 838	129 031
Efterställda skulder	25 182	26 732	26 801	28 976	19 066
Summa skulder	1 287 981	1 203 619	1 225 322	1 126 148	977 626
Minoritetens andel av eget kapital	0	0	0	261	261
Eget kapital	61 109	56 835	52 192	48 112	42 466
Summa skulder och eget kapital	1 349 090	1 260 454	1 277 514	1 174 521	1 020 353
POSTER INOM LINJEN					
Ställda säkerheter	138 700	111 535	125 570	96 557	71 968
Ansvarsförbindelser	81 226	71 311	78 958	79 644	67 162
Pensionsförpliktelser	-	-	-	-	-
Övriga åtaganden	6 646 311	5 954 068	6 594 156	6 426 421	4 770 643

Moderbolaget

RESULTATRÄKNING	2004	2003	2002	2001	2000
Ränteintäkter	27 032	31 050	37 612	41 674	47 935
Räntekostnader	-16 671	-18 837	-26 687	-33 118	-42 118
Erhållna utdelningar	716	600	500	322	584
Provisionsintäkter	5 778	5 059	5 111	5 047	5 275
Provisionskostnader	-1 100	-1 044	-1 100	-973	-746
Nettoresultat av finansiella transaktioner	12	-1 840	-964	1 499	2 987
Övriga rörelseintäkter	743	223	240	117	341
Summa intäkter	16 510	15 211	14 712	14 568	14 258
Allmänna administrationskostnader:					
Personalkostnader	-6 284	-5 751	-5 742	-5 270	-4 814
Övrigt	-2 899	-2 374	-2 726	-2 614	-2 332
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	-391	-441	-482	-500	-402
Summa kostnader	-9 574	-8 566	-8 950	-8 384	-7 548
Resultat före kreditförluster	6 936	6 645	5 762	6 184	6 710
Kreditförluster inkl värdeförändring på övertagen egendom	-325	-791	-715	-780	-128
Nedskrivningar/återföringar av finansiella anläggningstillgångar	-	199	-759	-	-
Rörelseresultat	6 611	6 053	4 288	5 404	6 582
Bokslutsdispositioner	18 156	4 040	4 371	4 802	4 274
Resultat före skatt	24 767	10 093	8 659	10 206	10 856
Skatter	-6 749	-2 779	-2 207	-2 873	-2 860
Årets resultat	18 018	7 314	6 452	7 333	7 996
Utdelning för året	4 018 *	3 640	3 294	3 120	2 751

* Enligt styrelsens förslag.

BALANSRÄKNING	2004	2003	2002	2001	2000
Kassa	6 302	7 543	8 074	10 371	5 109
Räntebärande värdepapper	155 189	127 500	139 666	123 888	88 221
Utlåning till kreditinstitut	280 285	256 462	246 014	230 841	240 637
Utlåning till allmänheten	408 842	398 859	438 372	414 485	327 240
Aktier och andelar	49 567	47 452	47 340	50 375	43 800
Materiella tillgångar	1 716	1 769	1 916	1 995	1 536
Övriga tillgångar	132 607	126 932	151 057	116 294	104 271
Summa tillgångar	1 034 508	966 517	1 032 439	948 249	810 814
Skulder till kreditinstitut	270 369	234 900	280 219	254 200	195 337
In- och upplåning från allmänheten	315 004	296 470	286 226	265 025	240 248
Emitterade värdepapper m m	198 864	195 883	233 107	230 681	197 164
Övriga skulder	175 763	161 183	159 180	125 183	118 615
Efterställda skulder	25 182	26 734	26 560	28 566	18 089
Summa skulder	985 182	915 170	985 292	903 655	769 453
Obeskattade reserver	1 071	13 121	11 473	10 296	9 248
Eget kapital	48 255	38 226	35 674	34 298	32 113
Summa skulder och eget kapital	1 034 508	966 517	1 032 439	948 249	810 814
POSTER INOM LINJEN					
Ställda säkerheter	83 511	75 379	93 009	81 705	60 236
Ansvarsförbindelser	109 182	102 782	122 022	113 956	120 156
Pensionsförpliktelser	-	-	-	-	-
Övriga åtaganden	6 828 856	6 061 784	6 754 119	6 545 270	4 460 217

Förslag till vinstdisposition

Handelsbankskoncernens fria egna kapital uppgår till 42 295 mnkr. För avsättning till bundna fonder åtgår 10 mnkr. Till bolagsstämmans förfogande står enligt balansräkningen för Handelsbanken vinstmedel på sammanlagt 42 108 mnkr.

Koncernens och moderbolagets resultat- och balansräkningar ska fastställas på ordinarie bolagsstämma.

Styrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras på följande sätt:

	mnkr
Till aktieägarna utdelas per aktie 6,00 kronor (5,25 kronor för 2003)	4 018
Med anledning av förslaget om nedsättning av aktiekapitalet genom indragning av återköpta aktier (23 745 953 aktier à 4,15 kr per aktie = 99 mnkr) överförs till aktiekapitalet medel minst motsvarande nedsättningen	100
Till nästa år överförs	37 990
<hr/> Summa disponerat	<hr/> 42 108

Härmed försäkras vi att, såvitt vi känner till, denna årsredovisning är upprättad i överensstämmelse med god redovisningssed för aktiemarknadsbolag, lämnade uppgifter stämmer med de faktiska förhållandena och ingenting av väsentlig betydelse utelämnats som skulle kunna påverka den bild av bolaget som skapats av årsredovisningen.

STOCKHOLM DEN 22 FEBRUARI 2005

Arne Mårtensson

Hans Larsson

Anders Nyrén

Pirkko Alitalo

Fredrik Baksas

Ulrika Boëthius

Tommy Bylund

Göran Ennerfelt

Sigrun Hjelmquist

Fredrik Lundberg

Sverker Martin-Löf

Bente Rathe

Lars O Grönstedt
Verkställande direktör

Revisionsberättelse 2003

Till bolagsstämman i Svenska Handelsbanken AB (publ)

Organisationsnummer 502007-7862

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Svenska Handelsbanken AB (publ) för år 2003. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra oss om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga fel. Bankens interna revisionsavdelning har under året löpande granskat den interna kontrollen och räkenskaperna. Rapporter häröver har avgivits till oss. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller bolagsordningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och ger därmed en rättvisande bild av bolagets och koncernens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige.

Vi tillstyrker att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen, disponerar vinsten i moderbolaget enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 4 mars 2004

KPMG Bohlins AB

Ernst & Young AB

THOMAS THIEL
Auktoriserad revisor

STEFAN HOLMSTRÖM
Auktoriserad revisor

ÅKE HEDÉN
Auktoriserad revisor

ULF DAVÉUS
Auktoriserad revisor
Av Finansinspektionen
förordnad revisor

Revisionsberättelse 2004

Till bolagsstämman i Svenska Handelsbanken AB (publ)

Organisationsnummer 502007-7862

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Svenska Handelsbanken AB (publ) för år 2004. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra oss om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. Bankens interna revisionsavdelning har under året löpande granskat den interna kontrollen och räkenskaperna. Rapporter häröver har avgivits till oss. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och verkställande direktören gjort när de upprättat årsredovisningen och koncernredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller bolagsordningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och ger därmed en rättvisande bild av bolagets och koncernens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningen och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen, disponerar vinsten i moderbolaget enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 7 mars 2005

KPMG Bohlins AB

THOMAS THIEL
Auktoriserad revisor

Ernst & Young AB

ÅKE HEDÉN
Auktoriserad revisor

ULLA NORDIN BUISMAN
Auktoriserad revisor
Av Finansinspektionen
förordnad revisor

Handelsbankens delårsrapport

Januari – mars 2005

Sammanfattning

- Rörelseresultatet uppgick till 3,3 mdkr (3,6)
- Resultatet efter skatt blev 2,4 mdkr (2,6)
- Räntabiliteten blev 15,6% (17,2)
- Totala intäkter uppgick till 6,0 mdkr (6,2), ränte- och provisionsnettot ökade
- Låga kreditförluster
- Vinsten per aktie var 3,58 kronor (3,73)
- SPP fick Finansinspektionens tillstånd att ombildas till ett vinstutdelande livförsäkringsbolag

Koncernen

Stabilt resultat

Handelsbankens rörelseresultat blev 3 340 mnkr (3 558), en minskning med 6%. Minskningen förklaras helt av intäktslagen verksamhet till verkligt värde och övriga intäkter. Såväl räntenetto som provisionsnetto ökade. Kostnaderna ökade med 4% till 2 662 mnkr (2 555). Räntabiliteten uppgick till 15,6% (17,2). K/I-talet uppgick till 44,1% (41,5). Vinsten per aktie uppgick till 3,58 kronor (3,73) och för rullande 12-månadersperiod var den 14,40 kronor.

Räntenettet ökade – låga kostnadsökningar

Räntenettet ökade med 43 mnkr till 3 776 mnkr (3 733), en ökning med 1%. Förbättringen berodde på den fortsatta snabba tillväxten av affärsvolymerna i de utomsvenska regionbankerna, där såväl utlånningen ökade med 12%. Även i Sverige ökade affärsvolymerna, utlåningen ökade med drygt 5% och inlåningen med 14%. Ökningstakten på hypoteksutlåning var fortsatt hög. Totalt uppgick medelvolymen utlåning till 883 mdkr (835).

Provisionsnettot ökade med drygt 2% till 1 609 mnkr (1 573). Bakom ökningen låg framförallt högre fond-, försäkrings- och betalningsprovisioner. Försäkringsprovisionerna ökade bland annat därför att Handelsbanken Liv förvärvade SPP Liv Fondförsäkring AB vid halvårsskiftet förra året. Genomsnittligt förvaltad kapital i fondverksamheten uppgick till 142 mdkr (119), en ökning med 19%. Intäkterna från Corporate Finance verksamheten var säsongsmässigt låga men ändå väsentligt högre än motsvarande period föregående år. Intäkterna från verksamhet till verkligt värde, det vill säga poster som är beroende av marknadsvärdeförändringar, uppgick till 516 mnkr (690), en minskning med 25%. Minskningen berodde på lägre intäkter i aktietrading men även en viss försämring avseende ränte- och valutahandel.

Kostnaderna ökade med 4% till 2 662 mnkr (2 555). Personalkostnaderna var stabila medan övriga administrativa kostnader ökade med 92 mnkr. Ökningen berodde främst på förvärvet av SPP Liv Fondförsäkring AB (39 mnkr) och expansionen utanför Sverige (33 mnkr).

Fortsatt låga kreditförluster

Kreditförlusterna minskade och uppgick till 30 mnkr (45). Kreditförlustnivån, var 0,01% (0,02). Andelen osäkra fordringar i förhållande till utlåningen var 0,15% (0,31).

Kapitaltäckning, återköp och rating

Kapitaltäckningsgraden var 10,2% (10,3) och primärkapitalrelationen 7,2% (7,5). Nyckeltalen innehåller under kvartalet upparbeta- de vinstmedel.

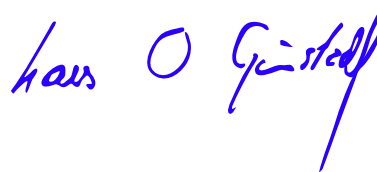
Styrelsen fick av bolagsstämman 2004 ett mandat att återköpa maximalt 40 miljoner aktier. Under kvartalet återköptes inga aktier men totalt har 23,7 miljoner aktier återköpts under 2004, vilket också är bankens innehav av egna aktier. På stämman 2005 kommer att behandlas förslag från styrelsen om ett nytt återköpsprogram på maximalt 40 miljoner aktier och att 23,7 miljoner aktier dras in genom nedsättning av aktiekapitalet.

Handelsbankens rating var oförändrad hos de tre ratingföretag som betygsätter Handelsbanken. Ratingen var från Moody's Aa1 och från Fitch och Standard & Poor's AA-.

Klartecken från Finansinspektionen att ombilda SPP

Att ombilda SPP från ett ömsesidigt bedrivet livförsäkringsbolag till ett vinstutdelande kräver bland annat en omröstning bland försäkringstagarna och ett tillstånd av Finansinspektionen.

Den 1 april beslutade Finansinspektionen att ge SPP tillstånd till ombildningen. Omröstningen bland försäkringstagarna genomfördes 2004. En stor majoritet röstade för en ombildning. Inför ombildningen återstår att bankens styrelse ska fatta beslut om ett kapitaltillskott som möjliggör ombildningen. Det beslutet fattas senare under året.

Lars O Grönstedt
Verkställande direktör och koncernchef

Ytterligare information lämnas av:

Lars O Grönstedt, koncernchef
telefon: 08 - 22 92 20, e-post: lagr03@handelsbanken.se

Lennart Francke, chef Ekonomiavdelningen
telefon: 08 - 22 92 20, e-post: lefr01@handelsbanken.se

Lars Lindmark, chef Informationsavdelningen
telefon: 08 - 701 10 36, e-post: lali12@handelsbanken.se

Bengt Ragnå, chef Investor Relations
telefon: 08 - 701 12 16, e-post: bera02@handelsbanken.se

Nyckeltal för koncernen

	Jan-mar 2005	Jan-mar 2004	Kv 1 2005	Kv 1 2004	Helår 2004
Resultat före kreditförluster, mnkr	3 370	3 605	3 370	3 605	13 718
Kreditförluster, mnkr	-30	-45	-30	-45	-167
Rörelseresultat, mnkr	3 340	3 558	3 340	3 558	13 553
Periodens resultat, mnkr	2 398	2 577	2 398	2 577	9 860
Balansomslutning, mnkr	1 365 222	1 288 889	1 365 222	1 288 889	1 316 842
Räntabilitet	15,6%	17,2%	15,6%	17,2%	16,6%
Räntabilitet, rörelseresultat efter schablonskatt	15,6%	17,1%	15,6%	17,1%	16,4%
Kostnader/intäkter (K/I-tal)	44,1%	41,5%	44,1%	41,5%	42,8%
Vinst per aktie, kr	3,58	3,73	3,58	3,73	14,55
- rullande 12 månader	14,40		14,40		14,55
Utdelning per aktie, kr *					6,00
Justerat eget kapital per aktie, kr	94,80	88,83	94,80	88,83	92,30
Antal utestående aktier, ultimo	669 641 462	686 179 415	669 641 462	686 179 415	669 641 462
Antal återköpta aktier, ultimo	23 745 953	28 567 525	23 745 953	28 567 525	23 745 953
Genomsnittligt antal utestående aktier	669 641 462	691 677 505	669 641 462	691 677 505	677 793 928
Primärt kapital, mnkr **	49 583	48 325	49 583	48 325	49 872
Riskvägd volym, mnkr	688 084	648 028	688 084	648 028	657 708
Kapitaltäckningsgrad **	10,2%	10,3%	10,2%	10,3%	10,0%
Primärkapitalrelation **	7,2%	7,5%	7,2%	7,5%	7,6%
Medelantal anställda	9 256	8 957	9 256	8 957	9 150
Antal kontor i Norden och Storbritannien, ultimo	573	558	573	558	573

* Enligt styrelsens förslag.

** Inklusive upparbetade vinstmedel.

Vid beräkning av räntabilitet justeras eget kapital för påverkan av "Tillgängliga för försäljning" och kassafödessäkringar. Vid beräkning av eget kapital per aktie justeras eget kapital för påverkan av kassafödessäkringar.

Koncernens resultaträkning

Resultaträkning

mnkr	Jan-mar	Jan-mar	Föränd.	Kv 1	Kv 1	Föränd.	Helår
	2005	2004	%	2005	2004	%	2004
Räntenetto	3 776	3 733	1	3 776	3 733	1	14 687
Provisionsnetto	Not 1 1 609	1 573	2	1 609	1 573	2	6 000
Verksamhet till verkligt värde	Not 2 516	690	-25	516	690	-25	2 555
Övriga utdelningsintäkter	5	94	-95	5	94	-95	218
Andelar i intresseföretags resultat	14	7	100	14	7	100	104
Övriga intäkter	112	63	78	112	63	78	399
Summa intäkter	6 032	6 160	-2	6 032	6 160	-2	23 963
Personalkostnader	-1 637	-1 629	0	-1 637	-1 629	0	-6 380
Övriga administrativa kostnader	Not 3 -879	-787	12	-879	-787	12	-3 364
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-146	-139	5	-146	-139	5	-501
Summa kostnader	-2 662	-2 555	4	-2 662	-2 555	4	-10 245
Resultat före kreditförluster	3 370	3 605	-7	3 370	3 605	-7	13 718
Kreditförluster	Not 4 -30	-45	-33	-30	-45	-33	-167
Avyttring av materiella och immateriella tillgångar	0	-2	-100	0	-2	-100	2
Rörelseresultat	3 340	3 558	-6	3 340	3 558	-6	13 553
Skatter	-942	-981	-4	-942	-981	-4	-3 693
Periodens resultat	2 398	2 577	-7	2 398	2 577	-7	9 860
Varav tillhör							
Stamaktieägare	2 398	2 577	-7	2 398	2 577	-7	9 860
Minoritet	-	-	-	-	-	-	-
Nettovinst per aktie, kr	3,58	3,73		3,58	3,73		14,55

Not 1 Provisionsnetto

mnkr	Jan-mar	Jan-mar	Föränd.	Kv 1	Kv 1	Föränd.	Helår
	2005	2004	%	2005	2004	%	2004
Courtage	298	356	-16	298	356	-16	1 100
Fonder och depå	404	361	12	404	361	12	1 445
Försäkringar	215	145	48	215	145	48	611
Betalningar	413	387	7	413	387	7	1 660
Ut- och inlåning	306	332	-8	306	332	-8	1 215
Övrigt	226	214	6	226	214	6	934
Provisionsintäkter	1 862	1 795	4	1 862	1 795	4	6 965
Provisionskostnader	-253	-222	14	-253	-222	14	-965
Provisionsnetto	1 609	1 573	2	1 609	1 573	2	6 000

Not 2 Verksamhet till verkligt värde

	Jan-mar	Jan-mar	Föränd.	Kv 1	Kv 1	Föränd.	Helår
mnkr	2005	2004	%	2005	2004	%	2004
Försäkring	38	-8		38	-8		62
Tillgängligt för försäljning, realiserat	55			55			
Säkringsredovisning	-40			-40			
Fair Value Option	-46			-46			
Övrigt	509	698	-27	509	698	-27	2 493
Verksamhet till verkligt värde	516	690	-25	516	690	-25	2 555

Verksamhet till verkligt värde (VV) visar de poster som helt eller delvis är beroende av marknadsvärdesförändringar.

Försäkring – där redovisas resultatkonsekvenserna av de försäkringsavtal som enligt IFRS är klassificerade som försäkringskontrakt till den del mottagna premier avser täcka försäkringsrisk. Finansiella tillgångar och skulder i försäkringsrörelsen redovisas på övriga delposter inom VV.

För närvarande innebär det att huvuddelen av resultatkonsekvenserna avseende dessa instrument redovisas under delposten Övrigt inom VV.

Tillgängligt för försäljning – där ingår det realiserade resultatet från avyttringar av finansiella tillgångar klassificerade som "Tillgängliga för försäljning".

Säkringsredovisning – där ingår nettoresultatet av realiserade och realiserade marknadsvärdeförändringar på finansiella tillgångar och skulder som ingår i säkringspaket. Ränteintäkter och räntekostnader avseende dessa instrument redovisas i räntenettet.

Fair Value Option – från årsskiftet finns en möjlighet att frivilligt klassificera tillgångar enligt Fair Value Option och då redovisa dessa tillgångar till verkligt värde. Koncernen har för närvarande valt detta alternativ för ett litet antal, volymmässigt små, utlåningsportföljer utanför Sverige. Förändringen i verkligt värde av dessa utlåningsportföljer motsvaras normalt sett av lika stora värdeförändringar på andra finansiella instrument, vilka redovisas under posten Övrigt inom VV. Ränteintäkter redovisas i räntenettet.

Övrigt – innehåller realiserade och realiserade värdeförändringar på övriga finansiella tillgångar och skulder, bl a realiserade och realiserade marknadsvärdeförändringar i värdepappersrörelsen.

Not 3 Övriga administrativa kostnader

	Jan-mar	Jan-mar	Föränd.	Kv 1	Kv 1	Föränd.	Helår
mnkr	2005	2004	%	2005	2004	%	2004
Fastigheter och lokaler	-213	-208	2	-213	-208	2	-856
Externa datakostnader	-222	-166	34	-222	-166	34	-757
Kommunikation	-107	-100	7	-107	-100	7	-389
Resor och marknadsföring	-71	-60	18	-71	-60	18	-296
Köpta tjänster	-162	-128	27	-162	-128	27	-617
Materialanskaffning	-48	-45	7	-48	-45	7	-190
Andra kostnader	-56	-80	-30	-56	-80	-30	-259
Övriga administrativa kostnader	-879	-787	12	-879	-787	12	-3 364

Not 4 Kreditförluster

mnkr	Jan-mar 2005	Jan-mar 2004	Föränd. %	Kv 1 2005	Kv 1 2004	Föränd. %	Helår 2004
A. Specifik reservering för individuellt värderade lånefordringar:							
Periodens bortskrivning avseende konstaterade kreditförluster	-96	-239	-60	-96	-239	-60	-976
Återförda tidigare gjorda reserveringar för sannolika kreditförluster som i periodens bokslut redovisas som konstaterade förluster	81	160	-49	81	160	-49	772
Periodens reservering avseende sannolika kreditförluster	-158	-185	-15	-158	-185	-15	-820
Inbetalt på tidigare års konstaterade kreditförluster	63	150	-58	63	150	-58	391
Återförda ej längre erforderliga reserveringar för sannolika kreditförluster	84	131	-36	84	131	-36	472
Generell reserv för sannolika, ej identifierade kreditförluster	-	-60	-100	-	-60	-100	-
Periodens nettokostnad för individuellt värderade lånefordringar	-26	-43	-40	-26	-43	-40	-161
B. Gruppvis reservering för individuellt värderade lånefordringar:							
Avsättning/upplösning av gruppvis reservering	-	-	-	-	-	-	-
C. Gruppvis värderade homogena grupper av lånefordringar med begränsat värde och likartad kreditrisk:							
Periodens bortskrivning avseende konstaterade kreditförluster	-6	-6	0	-6	-6	0	-24
Inbetalt på tidigare års konstaterade kreditförluster	5	5	0	5	5	0	21
Avsättning/upplösning av reserv för kreditförluster	-2	-1	100	-2	-1	100	1
Periodens nettokostnad för gruppvis värderade homogena lånefordringar	-3	-2	50	-3	-2	50	-2
D. Transfereringsrisk:							
Avsättning/upplösning av reserv för transfereringsrisker	-	-	-	-	-	-	-
Periodens nettokostnad för kreditförluster (A+B+C+D)	-29	-45	-36	-29	-45	-36	-163
Värdeförändring på övertagen egendom	-1	-	-	-1	-	-	-4
Kreditförluster	-30	-45	-33	-30	-45	-33	-167

Koncernens utveckling per kvartal

	Kv 1	Kv 4	Kv 3	Kv 2	Kv 1
mnkr	2005	2004	2004	2004	2004
Räntenetto	3 776	3 647	3 656	3 651	3 733
Provisionsnetto	1 609	1 661	1 356	1 410	1 573
Verksamhet till verkligt värde	516	751	563	551	690
Övriga utdelningsintäkter	5	2	7	115	94
Andelar i intresseföretags resultat	14	61	17	19	7
Övriga intäkter	112	89	198	49	63
Summa intäkter	6 032	6 211	5 797	5 795	6 160
Personalkostnader	-1 637	-1 588	-1 568	-1 595	-1 629
Övriga administrativa kostnader	-879	-960	-789	-828	-787
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-146	-77	-145	-140	-139
Summa kostnader	-2 662	-2 625	-2 502	-2 563	-2 555
Resultat före kreditförluster	3 370	3 586	3 295	3 232	3 605
Kreditförluster	-30	-175	26	27	-45
Avyttring av materiella och immateriella tillgångar	0	0	0	4	-2
Rörelseresultat	3 340	3 411	3 321	3 263	3 558
Skatter	-942	-887	-931	-894	-981
Periodens resultat	2 398	2 524	2 390	2 369	2 577
Nettovinst per aktie, kr	3,58	3,77	3,57	3,48	3,73

Rörelsegrenarna

Koncernens resultaträkning fördelad per rörelsegren

mnkr	Kontors- rörelsen	Markets	Kapital- förvalt.	Pension & Försäkr.	Övrig verksamhet	Elimi- neringar	Jan-mar 2005	Jan-mar 2004
Räntenetto	3 678	115	27	-1	-41	-2	3 776	3 733
Provisionsnetto	912	286	224	183	4		1 609	1 573
Verksamhet till verkligt värde	236	242	7	38	-7		516	690
Övriga intäkter	115	133	17	27	830	-991	131	164
Summa intäkter	4 941	776	275	247	786	-993	6 032	6 160
Summa kostnader	-1 984	-543	-136	-157	-835	993	-2 662	-2 555
Resultat före kreditförluster	2 957	233	139	90	-49		3 370	3 605
Kreditförluster	-32	3	-		-1		-30	-45
Avyttring av materiella och immateriella tillgångar	0	0	-	-	0		0	-2
Rörelseresultat	2 925	236	139	90	-50		3 340	3 558
Räntabilitet, %	16,3	14,2	21,9	19,2			15,6	17,2
Medelantal anställda	5 936	1 089	313	191	1 727		9 256	8 957

Interna intäkter och kostnader ingår i respektive resultatrad. De interna intäkterna består av ersättning för utförd tjänst enligt självkostnadsprincipen. Bland kostnaderna ingår de fördelningar av kostnader som sker internt inom koncernen avseende tjänster från affärsstödjande verksamheter.

I rörelsegrenen Övrig verksamhet ingår Finansförvaltning samt Centrala huvudkontorets stabsavdelningar. Vidare ingår realisationsresultat, utdelningar samt intäkter och kostnader som inte kan hänföras till någon specifik rörelsegren.

Räntabiliteten är för rörelsegrenarna beräknad efter schablonskatt, medan den för hela koncernen är beräknad efter full skatt. Det egna kapitalet, som ligger till grund för räntabilitetsberäkningen, motsvarar de krav som följer av kapitaltäckningslagen.

Kontorsrörelsen

Rörelsegrenen Kontorsrörelsen består av elva regionbanker, Handelsbanken Finans och Stadshypotek Bank. Av regionbankerna finns sju i Sverige och en i vardera Storbritannien, Danmark, Finland och Norge. I Handelsbanken utgår verksamheten från kontoren och där samordnas tjänsterna för bankens samtliga kunder, även de allra största företagen. Regionbankerna drivs med lönsamhetsansvar enligt samma koncept överallt - universalbankstjänster levererade med bättre service och till lägre kostnader i förhållande till jämförbara banker. Handelsbanken Finans har ett heltäckande sortiment av finansbolagstjänster i de fyra nordiska länderna och är i en uppbyggnadsfas i Storbritannien. Handelsbanken Finans arbetar genom bankens kontor och i finansieringssamarbeten med återförsäljare och leverantörer. Stadshypotek Bank är en av Sveriges ledande Internet- och telefonbanker och arbetar under eget varumärke och med eget sortiment.

Resultaträkning

	Jan-mar 2005	Jan-mar 2004	Föränd. %	Kv 1 2005	Kv 1 2004	Föränd. %	Helår 2004
mnkr							
Räntenetto	3 678	3 676	0	3 678	3 676	0	14 350
Provisionsnetto	912	895	2	912	895	2	3 460
Verksamhet till verkligt värde	236	204	16	236	204	16	875
Övriga intäkter	115	56	105	115	56	105	258
Summa intäkter	4 941	4 831	2	4 941	4 831	2	18 943
Summa kostnader	-1 984	-1 857	7	-1 984	-1 857	7	-7 645
Resultat före kreditförluster	2 957	2 974	-1	2 957	2 974	-1	11 298
Kreditförluster	-32	-69	-54	-32	-69	-54	-194
Avyttring av materiella och immateriella tillgångar	0	-		0	-		4
Rörelseresultat	2 925	2 905	1	2 925	2 905	1	11 108
Räntabilitet, %	16,3	16,5		16,3	16,5		16,1
Medelantal anställda	5 936	5 753	3	5 936	5 753	3	5 895

Resultatutveckling

Rörelseresultatet ökade till 2 925 mnkr (2 905). Intäkterna ökade med 2% medan kostnaderna ökade med 7%. Kostnadsökningen var väsentligt högre i de utomsvenska regionbankerna än vad den var i Sverige, framförallt beroende på de nyöppnade kontoren.

Kontorsrörelsen i Sverige

Kontorsrörelsen i Sverige omfattar sju regionbanker med totalt 452 kontor. Rörelseresultatet minskade med 81 mnkr till 2 422 mnkr, en minskning med 3%. Intäkterna ökade med 1% medan kostnaderna steg med 3%. Kreditförlusterna var 25 mnkr, vilket var mer än motsvarande period föregående år, då återvinningarna var större än periodens kreditförluster. Medelvolymen utlåning ökade till 704 mdkr (669), en ökning med 5%. Utlåning till hushåll var 320 mdkr (297) och till företag 384 mdkr (372). Hypoteksutlåningen till hushåll ökade med nästan 10% till 273 mdkr (249). Totalt uppgick hypoteksutlåningen till 416 mdkr (389). Medelvolymen inlåning uppgick till 236 mdkr (207), en ökning med 14%, varav hushållsinlåning svarade för 88 mdkr (85). Räntenettet påverkades negativt av försämrade marginaler avseende inlåning. Volymökningar kompenserade försämrade utlåningsmarginaler.

Under kvartalet presenterades nya och förbättrade villkor för landets skogsägare. Detta gjordes som en del av ett antal åtgär-

der, vilka planerats långt före den förödande vinterstormen som drabbade skogsägare i södra Sverige. Nya konton, förbättrade räntevillkor och ett paket av tjänster speciellt anpassade för skogsägare ingår i det som presenterades.

Kontorsrörelsen i Sverige

	Jan-mar 2005	Jan-mar 2004	Föränd. %	Helår 2004
mnkr				
Intäkter	3 818	3 788	1	14 774
Kostnader	-1 371	-1 331	3	-5 338
Kreditförluster	-25	46		-16
Rörelseresultat	2 422	2 503	-3	9 420

Kontorsrörelsen utanför Sverige

Rörelseresultatet ökade och uppgick till 396 mnkr (333). Intäkterna ökade med 9% till 865 mnkr (795) medan kostnaderna ökade med 14%. Kreditförlusterna minskade och uppgick till 4 mnkr (54).

Medelvolymen utlåning ökade med drygt 12% till 161 mdkr. Utlåningen till hushåll ökade väsentligt snabbare än till företag. Hushållsutlåningen ökade med 29% till 61 mdkr (48) och till företag med 4% till 100 mdkr (95). Totalt hade banken 121 kontor (106) utanför Sverige, 16 i Storbritannien, 36 i Danmark, 35 i Finland och 34 kontor i Norge.

Kontorsrörelsen utanför Sverige

mnkr	Jan-mar 2005	Jan-mar 2004	Föränd. %	Helår 2004
Intäkter	865	795	9	3 203
Kostnader	-465	-408	14	-1 784
Kreditförluster	-4	-54	-93	-226
Rörelseresultat	396	333	19	1 193

Storbritannien

Rörelseresultatet ökade, trots högre kostnader för nyöppnade kontor. Affärsvolymerna växte i en accelererande takt. Medelvolymer utlåning ökade med 37% till 1,5 md pund. I förhållande till föregående kvartal var ökningen 15%. På motsvarande sätt ökade medelvolymer inlåning med 31% respektive 6%. Volymutvecklingen är ett resultat av att nyöppnade kontor med lokalt rekryterad personal snabbt etablerar sig på sina respektive marknader.

Utbyggnaden av kontorsnätet fortsätter enligt plan. Ett nytt kontor öppnade i Liverpool och beslut togs att under andra kvartalet öppna kontor i Bournemouth, vilket blir det sjuttonde kontoret i Storbritannien.

Danmark

Affärsvolymerna fortsatte att öka och därmed intäkterna. Både lönsamhet och K/I-tal förbättrades jämfört med såväl motsvarande period föregående år som med föregående kvartal.

Medelvolymer utlåning uppgick till 20 md dkr, varav hushållslåning 9 md dkr. Medelvolymer utlåning till hushåll ökade med 9% och totalt ökade medelvolymer med 2%.

I samband med förberedelser inför införandet av nya kapitaltäckningsregler (Basel II) omklassificerades vissa krediter från att tidigare varit redovisade som företagskrediter till att nu redovisas som krediter till hushåll. Jämförelsetalen justerades också. Medelvolymer inlåning från hushåll ökade med 8% till 5 md dkr och totalt uppgick inlåningen till 14 md dkr.

Bakom tillväxten av hushållslåningen låg en fortsatt stark efterfrågan på Prioritetslån, Handelsbankens fastighetslån på den danska marknaden. Under året utvecklades Prioritetslånet genom att banken nu kan erbjuda fler löptider samt att kunderna kan erbjudas ett räntetak, det vill säga en försäkring mot framtida eventuella räntehöjningar. Dessutom anpassades villkoren för Prioritetslånet så att även ägare till så kallade "andelsboliger" kan utnyttja lånets enkla konstruktion och flexibilitet.

Finland

Handelsbanken var, som rådgivare och enda finansär, involverad när ett finskt skogsföretag och ett livförsäkringsbolag sålde sina skogsinnehav till ett gemensamt ägt nybildat bolag. Transaktionen uppgick till 195 mn euro. Vidare introducerades ett nytt bostadslån, "ExtraLångt bostadslån", med lånetider på upp till 60 år. Introduktionen var framgångsrik därför att dels uppskattade mark-

naden produkten dels ökade efterfrågan också på andra typer av bostadslån. En kreditkorgsobligation och en aktieindexobligation emitterades och såldes via kontoren.

Utlåningsvolymerna ökade med 4% till 6,4 md euro. Utlåningen till hushåll ökade med drygt 21% till 1,8 md euro medan företagsutlåningen gick ned med drygt 1% och uppgick till 4,6 md euro. Marginalerna var i huvudsak oförändrade.

Norge

I Norge steg intäkterna till följd av fortsatt ökning av affärsvolymerna, vilka mer än väl kunde kompensera något minskade utlåningsmarginaler. Kostnaderna gick upp som en följd av att banken öppnade sex nya kontor under 2004. Rörelseresultatet minskade därmed något.

Totalt ökade medelvolymer utlåning med 16% varav till hushåll med 27% medan den till företag ökade med knappt 10%. Bankens utlåning uppgick till 62 md nkr, en ökning med 16%. Utlåningen på den norska totalmarknaden ökade med 9% medan hushållslåningen ökade med nästan 12%. Handelsbanken fortsatte med andra ord att öka sina marknadsandelar.

Inlåningen från hushåll ökade med 11% till 5,7 md nkr. Under kvartalet öppnades inga nya kontor och banken hade 34 kontor. Nästa kontor som kommer att öppnas är Larvik. Planen för 2005 är att etablera ytterligare sex kontor.

Handelsbanken Finans

Under hösten 2004 samordnades verksamheterna inom Handelsbanken Finans och Stadshypotek Bank och från och med årsskiftet redovisas verksamheterna helt integrerat. Dessutom integrerades Fakturatjänsterna, vilka tidigare låg i Handelsbanken Finans, med Cash Management-tjänsterna i banken. Samtidigt tog Handelsbanken Finans över hela ansvaret för kort- och inlösenfrågor. Resultatet i Handelsbanken Finans är således numera hänförligt till direktsålda kort, Stadshypotek Banks tjänster, säljfinansieringsverksamhet, både konsument och företag samt inkassoverksamhet.

Resultatet uppgick till 119 mnkr (150), vilket var en minskning med 21%. Rensat för de förändringar som beskrivs ovan var det emellertid en ökning med 5%. Medelkreditvolymen uppgick till 38 mdr, en ökning med 6%.

Under hösten 2004 introducerade Handelsbanken bonus på inköp gjorda med Allkortet. I samband med detta ökade antalet Allkort i banken samtidigt som kortanvändandet ökade markant.

Handelsbanken Finans

mnkr	Jan-mar 2005	Jan-mar 2004	Föränd. %	Helår 2004
Intäkter	313	329	-5	1 233
Kostnader	-192	-179	7	-704
Kreditförluster	-2	0		-7
Rörelseresultat	119	150	-21	522

Handelsbanken Markets

Handelsbanken Markets verksamhet är organiserad i två affärsområden: Handelsbanken Capital Markets och Handelsbanken Markets International. Capital Markets består av Corporate Finance inklusive Debt Capital Markets, aktiehandel, valuta- och räntehandel samt Strukturerade produkter. Dessutom ingår stöd till kontorsrörelsen för produkter inom samma områden. Markets International består av bankrörelsen utanför Norden och Storbritannien och Handelsfinansiering. Antalet medarbetare uppgår till knappt 1 100 i 16 länder. Förutom de två affärsområdena ingår även back-office, riskkontroll och administrationsavdelningar.

Resultaträkning

	Jan-mar	Jan-mar	Föränd.	Kv 1	Kv 1	Föränd.	Helår
mnkr	2005	2004	%	2005	2004	%	2004
Räntenetto	115	114	1	115	114	1	429
Provisionsnetto	286	310	-8	286	310	-8	1 157
Verksamhet till verkligt värde	242	428	-43	242	428	-43	1 467
Övriga intäkter	133	120	11	133	120	11	493
Summa intäkter	776	972	-20	776	972	-20	3 546
Summa kostnader	-543	-608	-11	-543	-608	-11	-2 341
Resultat före kreditförluster	233	364	-36	233	364	-36	1 205
Kreditförluster	3	24	88	3	24	88	30
Avyttring av materiella och immateriella tillgångar	0	-		0	-		-
Rörelseresultat	236	388	-39	236	388	-39	1 235
Räntabilitet, %	14,2	23,8		14,2	23,8		19,5
Medelantal anställda	1 089	1 052	4	1 089	1 052	4	1 062

Resultatutveckling

Rörelseresultatet uppgick till 236 mnkr (388), en minskning med 39%. Såväl intäkter som kostnader var lägre jämfört med första kvartalet föregående år. Intäkterna minskade med 20%, vilket främst förklarades av lägre intäkter inom Capital Markets.

Handelsbanken Capital Markets

Resultatet sjönk med 46% till 147 mnkr (270). Intäkterna gick ned med 26% och kostnaderna minskade med 14%. De lägre intäkterna berodde i första hand på väsentligt lägre tradingresultat för aktier och ett något lägre tradingresultat för räntor och valutor. Lägre kundaktivitet och fortsatt fallande volatilitet på aktiemarknaden bidrog till lägre intäkter. Bankens marknadsandelar inom strukturerade produkter var emellertid fortsatt mycket höga i de nordiska länderna.

Aktiehandeln fortsatte att utvecklas positivt, framför allt i London, även om omsättningen i marknaden var lägre.

Corporate Finance och Debt Capital Markets uppvisade säsongsmässigt låga intäkter även om aktiviteten var förhållandevis hög. Marknaden dominerades av icke-publika transaktioner och rådgivning.

Handelsbanken Capital Markets

	Jan-mar	Jan-mar	Föränd.	Helår
mnkr	2005	2004	%	2004
Intäkter	534	721	-26	2 617
Kostnader	-387	-451	-14	-1 704
Kreditförluster	-	-		-
Rörelseresultat	147	270	-46	913

Handelsbanken Markets International

Handelsbanken Markets International ansvarar för bankkontoren utanför Norden och Storbritannien, clearingtjänster för utländska banker, exportrebuser, exportfinansiering samt projektfinansiering. Resultatet för affärsområdet var oförändrat före kreditförluster.

Verksamheten i Tyskland, Frankrike, Luxemburg, Nederländerna och Österrike, som tidigare utgjort enheten Mid Europe, drivs sedan årsskiftet som egna resultatenheter. Resultatet för bankrörelsen utanför Norden och Storbritannien var oförändrat. Största förbättringen skedde i Tyskland och Polen, medan Luxemburg utvecklades något sämre. Arbetet med att etablera dotterbolag i Ryssland samt filial i Shanghai fortskred enligt plan. Verksamheten i Sverige redovisade ett oförändrat resultat.

Handelsbanken Markets International

	Jan-mar	Jan-mar	Föränd.	Helår
mnkr	2005	2004	%	2004
Intäkter	122	123	-1	482
Kostnader	-88	-88	0	-373
Kreditförluster	3	24	88	30
Rörelseresultat	37	59	-37	139

Handelsbanken Kapitalförvaltning

Handelsbanken Kapitalförvaltning omfattar Fondförvaltning, Diskretionär förvaltning och Nordiska institutionella depå-tjänster. Utöver verksamhet riktad till företag, institutioner och privatpersoner ger Kapitalförvaltningen stöd till kontorsrörelsen beträffande kapitalplacering, portföljssystem och stiftelseredovisning. Verksamheten bedrivs i de fyra nordiska länderna samt i Luxemburg, Schweiz, Frankrike, Spanien och Singapore.

Resultaträkning

	Jan-mar 2005	Jan-mar 2004	Föränd. %	Kv 1 2005	Kv 1 2004	Föränd. %	Helår 2004
mnkr							
Räntenetto	27	36	-25	27	36	-25	140
Provisionsnetto	224	213	5	224	213	5	827
Verksamhet till verkligt värde	7	6	17	7	6	17	21
Övriga intäkter	17	19	-11	17	19	-11	76
Summa intäkter	275	274	0	275	274	0	1 064
Summa kostnader	-136	-129	5	-136	-129	5	-524
Resultat före kreditförluster	139	145	-4	139	145	-4	540
Kreditförluster	-	-	-	-	-	-	1
Avyttring av materiella och immateriella tillgångar	-	-	-	-	-	-	-
Rörelseresultat	139	145	-4	139	145	-4	541
Räntabilitet, %	21,9	21,6		21,9	21,6		21,4
Medelantal anställda	313	296	6	313	296	6	308

Resultatutveckling

Rörelseresultatet minskade med 4% och uppgick till 139 mnkr (145). Provisionsnettot, som är den största intäktsposten, ökade med 5% till följd av högre börsvärden i kombination med nyförsäljning. Omkostnaderna ökade med 5% till följd av de satsningar som har gjorts inom framför allt fondområdet i form av nya fonder och förstärkning av förvaltarorganisationen. Kostnaderna påverkades även av förvärvet av Xact Fonder AB i juni 2004.

Den av Handelsbanken Kapitalförvaltning förvaltade volymen uppgick till 291 mdkr (267). Totalt förvaltad kapital i koncernen uppgick till 341 mdkr (312).

Fondförvaltning

Bankens fondbolag förvaltade 85 fonder (80) till ett sammanlagt värde av 145 mdkr (121). Av det förvaltade kapitalet var till 46% (43) placerat i aktiefonder, 28% (28) i räntefonder, 1% (3) i hedgefonder och 25% (26) i blandfonder. Genomsnittligt förvaltad kapital, som ligger till grund för förvaltningsprovisionerna, ökade med 19% och uppgick till 142 mdkr (119).

Nysparandet i Handelsbankens fonder uppgick till 3,8 mdkr (3,4), vilket motsvarade en marknadsandel på 14,5% (11,5) av den svenska fondmarknaden.

Den positiva utvecklingen för bankens fonder fortsatte, vilket bland annat visade sig i förbättrad rating hos Morningstar för såväl bankens aktie- som räntefonder.

Med målsättningen att göra fondinformationen tydligare sånde fondbolaget ut personliga fonddrapporter för 2004 till andelsägarna.

Diskretionär förvaltning

Den diskretionärt förvaltade volymen uppgick till 161 mdkr (151), varav 30% var exponerade mot aktiemarknader och resten mot räntemarknader. Av volymen var 24 mdkr (15) placerade i Handelsbankens fonder, varav 7,3 mdkr i Xact Fonder. Nyförsäljningen påverkade den förvaltade volymen positivt med 0,8 mdkr.

Xact Fonder lanserade två världsnyheter, Xact Bull och Xact Bear. Det är börshandlade fonder med hävstång som ger 1,5 gånger upp- respektive nedgång i den dagliga förändringen i OMXS30 index. De båda börshandlade fonderna ger professionella aktörer och aktiva privata placerare nya möjligheter att hantera marknadsrisken i sina portföljer.

Kapitalförvaltning utanför Norden och Storbritannien

Utanför Norden och Storbritannien bedrivs kapitalförvaltning i bankens dotterbolag i Luxemburg med filial i Zürich. Representantkontor finns på Côte d'Azur, Costa del Sol samt i Singapore. Den förvaltade volymen uppgick till 9 mdkr (9).

Nordiska institutionella depå-tjänster

Sedan årsskiftet ökade depåinnehavet med 9% till 646 mdkr. Antalet transaktioner låg på en oförändrad nivå jämfört med motsvarande period föregående år. Utländska depåbanker visade ett allt större intresse för Norden som region.

Handelsbanken Pension och Försäkring

I rörelsegrenen Handelsbanken Pension och Försäkring ingår Handelsbanken Liv och SPP. Tillsammans är bolagen en av de ledande aktörerna på marknaden med ett komplett sortiment av livförsäkringsprodukter för tjänste- och privatpension samt förmögenhetslösningar för företag, organisationer och privatpersoner. Bolagen säljer sina tjänster via Handelsbankens kontorsrörelse, fristående försäkringsmäklare, kundföretagens arbetsplatser samt genom direktmarknadsföring. Handelsbanken Liv har ombildat den traditionella försäkringsverksamheten till vinstutdelande och bedriver fondförsäkringsverksamhet och försäkring med garanterad ränta i samma bolag. SPP Livförsäkring AB drivs enligt ömsesidiga principer och konsolideras därför inte i Handelsbankskoncernen.

Resultaträkning

Resultaträkningen omfattar de rörelse drivande enheterna i Handelsbanken Liv koncernen.

	Jan-mar 2005	Jan-mar 2004	Föränd. %	Kv 1 2005	Kv 1 2004	Föränd. %	Helår 2004
mnkr							
Räntenetto	-1	-1	0	-1	-1	0	0
Provisionsnetto	183	141	30	183	141	30	592
Verksamhet till verkligt värde	38	7	443	38	7	443	82
Övriga intäkter	27	18	50	27	18	50	87
Summa intäkter	247	165	50	247	165	50	761
Summa kostnader	-157	-108	45	-157	-108	45	-534
Resultat före kreditförluster	90	57	58	90	57	58	227
Kreditförluster							
Avyttring av materiella och immateriella tillgångar	-	-		-	-		-
Rörelseresultat	90	57	58	90	57	58	227
Räntabilitet, %	19,2	21,9		19,2	21,9		18,2
Medelantal anställda	191	179	7	191	179	7	187

Handelsbanken Liv

Resultatet uppgick till 90 mnkr (57). Administrationsresultatet, som ger en bild av hur kostnadseffektivt bolaget drivs, förbättrades till 17 mnkr (9).

Det finansiella resultatet uppgick till 50 mnkr (47). Totalavkastningen på försäkringstagarnas kapital blev 2,08% (2,26). Då avkastningen översteg den garanterade räntan erhöll bolaget 10% av totalavkastningen. Avkastningsdelningen uppgick till 43 mnkr (47) och redovisas i provisionsnettot.

Riskresultatet är sedan halvårsskiftet 2004 positivt. För årets första kvartal uppgick det till 28 mnkr (-11). Förbättringen förklaras främst av ett förbättrat skadeutfall. Försäkringsutbetalningarna, redovisade enligt IFRS 4, uppgick till 112 mnkr.

Premieinkomsten ökade till 2,9 mdkr (1,6), varav fondförsäkring svarade för 1,9 mnkr (0,8). Ökningen förklaras huvudsakligen av förvärvet den 1 juli 2004 av SPP Liv Fondförsäkring AB. Premieinkomsten redovisad enligt IFRS 4 uppgick till 170 mnkr.

Det förvaldade kapitalet uppgick till 60 mdkr (39), varav 36 mdkr (17) var placerat i fondförsäkring. Förvärvet av SPP Liv Fondförsäkring AB tillförde 15 mdkr i förvalt kapital. Per den 31 mars 2005 uppgick det förvaldade kapitalet i SPP Liv Fondförsäkring till 17 mdkr. Det förvaldade kapitalet i Handelsbanken Liv, inklusive Euroben, ökade med drygt 10%.

Kapitalbasen, inklusive upparbetat resultat, uppgick till 1 996 mnkr. Den ska ställas i relation till erforderlig solvens

som uppgick till 1 509 mnkr, vilket innebar en solvenskvot på 1,32. Handelsbanken Liv har som mål att solvenskvoten ska uppgå till 1,3.

Handelsbanken Liv, placeringstillgångar

	Jan-mar 2005	Jan-mar 2004	Helår 2004
Genomsnittlig exponering i %			
Aktier	32	26	28
Räntebärande	60	66	64
Fastigheter	7	7	7
Övrigt	1	1	1
Summa	100	100	100

Handelsbanken Liv, delresultat och nyckeltal

	Jan-mar 2005	Jan-mar 2004	Helår 2004
Administrationsresultat, mnkr	17	9	41
Riskresultat, mnkr	28	-11	44
Finansiellt resultat, mnkr	50	47	135
Övrigt, mnkr	-5	12	7
Rörelseresultat, mnkr	90	57	227
Totalavkastning, %	2,08	2,26	6,83
Förvalt kapital, mdkr, per ultimo	60	39	57
Solvenskvot, per ultimo	1,32	1,37	1,39

SPP

SPP drivs enligt ömsesidiga principer och ingår inte i Handelsbankens resultat.

SPPs resultat uppgick till 818 mnkr (1 171). Försämringen berodde i huvudsak på att bolagets realränteobligationer, som utgör cirka 9% av placeringstillgångarna, drog ned kapitalavkastningen. Totalavkastningen blev 1,78% (2,39). Driftskostnaderna ökade till 244 mnkr (210). Ökningen förklaras av en extraordinär kostnad på 78 mnkr. Reservförändringar av engångskarakteristär gällande livförsäkringar påverkade resultatet positivt med 80 mnkr.

Premieinkomsten uppgick till 1,2 mdkr (2,5) och består sedan försäljningen i juli 2004 av SPP Liv Fondförsäkring AB enbart av traditionell försäkring. För jämförelseperioden avsåg 1,4 mdkr traditionell försäkring.

Det förvaltade kapitalet uppgick till 80 mdkr (90) och avsåg i sin helhet traditionell försäkring. För jämförelseperioden avsåg 77 mdkr traditionell livförsäkring och 13 mdkr fondförsäkring. Per den 31 mars var 17% av kapitalet placerat i aktier, varav 4% i svenska aktier och 13% i utländska aktier.

Kapitalbasen, inklusive upparbetat resultat, uppgick till 5 069 mnkr (4 846) och var därmed 1 957 mnkr större än erforderlig solvens. Solvenskvoten förbättrades under kvartalet från 1,42 till 1,63 (1,60). Den kollektiva konsolideringen, det vill säga marknadsvärdet av SPPs tillgångar i relation till garanterade och ej garanterade åtaganden uppgick till 102% (101). Konsolideringsnivån uppgick i det förmånsbestämda beståndet till 111% och i det premiebestämda till 95%.

SPP, placeringstillgångar

Genomsnittlig exponering i %	Jan-mar 2005	Jan-mar 2004	Helår 2004
Aktier	17	18	15
Räntebärande	80	78	82
Fastigheter	0	0	0
Övrigt	3	4	3
Summa	100	100	100

SPP, nyckeltal

	Jan-mar 2005	Jan-mar 2004	Helår 2004
Resultat, mnkr	818	1 171	2 130
Totalavkastning, %	1,78	2,39	5,99
Förvalt kapital, mdkr, per ultimo	80	90	79
Solvenskvot, per ultimo	1,63	1,60	1,42
Konsolideringsgrad, %, per ultimo	102	101	101

SPPs ombildning godkänd av Finansinspektionen

Under sommaren 2004 röstade en stor majoritet av SPPs kunder för en ombildning av bolaget till vinstutdelande. Efter genomförd granskning meddelade Finansinspektionen den 1 april 2005 att de godkänner att SPP ombildas. Därmed uppfyller SPP lagens krav att ombildas från ömsesidigt bedrivet till ett vinstutdelande livbolag. Under förutsättning att Handelsbankens centralstyrelse senare i år fattar beslut om kapitaltillskott kommer SPP att ombildas 1 januari 2006.

Integrationen fortsätter

Under kvartalet fick SPP och Handelsbanken Liv ett gemensamt system för försäkringsutbetalningar. Ledningen för och stabsfunktionerna i de båda bolagen samlokaliseras i den av Handelsbanken Liv ägda fastigheten på Torsgatan 14.

Koncernens balansräkning

	31 mar 2005	31 dec 2004	30 sep 2004	31 mar 2004
Utlåning till allmänheten	Not 1	893 040	861 252	857 058
Utlåning till kreditinstitut		122 984	109 076	117 194
Räntebärande värdepapper		178 196	169 854	172 604
Övriga tillgångar		171 002	176 660	165 804
Summa tillgångar	1 365 222	1 316 842	1 312 660	1 288 889
In- och upplåning från allmänheten		349 856	341 406	334 171
Skulder till kreditinstitut		282 211	258 995	222 799
Emitterade värdepapper m m		469 797	441 614	490 145
Efterställda skulder		30 605	25 182	26 015
Övriga skulder		169 423	188 273	180 656
Eget kapital		63 330	61 372	58 874
Summa skulder och eget kapital	1 365 222	1 316 842	1 312 660	1 288 889

Not 1 Utlåning till allmänheten

	31 mar 2005	31 dec 2004	30 sep 2004	31 mar 2004
Utlåning i svenska kronor				
- till hushåll	322 679	317 147	309 351	296 541
- till företag m fl *	350 456	342 985	344 737	344 627
	673 135	660 132	654 088	641 168
Utlåning i utländsk valuta				
- till hushåll	65 561	58 665	55 053	50 915
- till företag m fl *	157 084	144 678	150 138	151 435
	222 645	203 343	205 191	202 350
Reserv för sannolika kreditförluster	-2 740	-2 223	-2 221	-2 626
Summa utlåning till allmänheten	893 040	861 252	857 058	840 892

* Varav Riksgälden 1 537 1 592 249 2 713

Utlåning till allmänheten, sektor- och branschfördelad

	Utlåning före beaktande av reserveringar	Reserveringar för sannolika kreditförluster	Utlåning efter beaktande av reserveringar
Privatpersoner	388 253	-421	387 832
- Varav hypotekslån	276 773	-42	276 731
Fastighetsförvaltning	315 295	-848	314 447
- Varav hypotekslån	143 133	-189	142 944
Byggnadsverksamhet	15 505	-102	15 403
Handel, hotell och restaurang	39 265	-442	38 823
Tillverkningsindustri	41 394	-451	40 943
Transport, kommunikation	12 079	-105	11 974
Kommuner	9 067	0	9 067
Övrigt	74 922	-371	74 551
Summa utlåning till allmänheten	895 780	-2 740	893 040

Förändring i eget kapital

mnkr	Jan-mar 2005	Jan-mar 2004	Helår 2004
Ingående eget kapital	61 372	58 801	58 801
Effekter av övergång till IFRS			
Komponentavskrivning egna fastigheter		-10	-10
Periodisering av avgifter		-86	-86
Försäkringsrörelsen		-26	-26
Nettoeffekter av övergång till marknadsvärdering enligt IAS 39	-341		
Gruppvis reservering för individuellt värderade fordringar	-360		
Justerat ingående eget kapital	60 671	58 679	58 679
Övriga förändringar försäkringsrörelsen			-116
Finansiella instrument tillgängliga för försäljning	157		
Finansiella instrument för kassaflödessäkring	-2		
Förändring av omräkningsdifferens	106	98	-23
Summa förändringar i eget kapital som inte redovisas i resultaträkningen	261	98	-139
Periodens resultat	2 398	2 577	9 860
Utdelning	-	-	-3 602
Återköp av egna aktier		-999	-3 426
Utgående eget kapital	63 330	60 355	61 372

Kassaflödesanalys

mnkr	Jan-mar 2005	Jan-mar 2004	Helår 2004
Kassaflöde av löpande verksamhet	-6 694	-1 300	8 592
Kassaflöde av investeringsverksamhet	-88	-254	-1 314
Kassaflöde av finansieringsverksamhet	5 378	-112	-8 576
Periodens kassaflöde	-1 404	-1 666	-1 298
Likvida medel vid periodens början	6 396	7 640	7 640
Periodens kassaflöde	-1 404	-1 666	-1 298
Kursdifferens i likvida medel	79	112	54
Likvida medel vid periodens slut	5 071	6 086	6 396

Övriga upplysningar

Redovisningen följer av EU antagna redovisningsstandarder från IASB. Utöver dessa redovisningsstandarder uppställer dels Finansinspektionen redovisningsföreskrifter, dels finns bestämmelser i lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKIL). Delårsrapporten är även anpassad till dessa tillkommande upplysningskrav. I årsredovisningen för 2004 har en beskrivning givits av de nya redovisningsprinciperna samt hur dessa skiljer sig från de redovisningsprinciper som tillämpades vid upprättande av årsredovisningen för 2004. I årsredovisningen för 2004 har effekterna på eget kapital angivits. Därutöver finns även presenterat omräknad balans- och resultaträkning för 2004.

Arbete pågår inom EU för att antaga ytterligare redovisningsstandarder. Vidare pågår inom IASB arbete för att anpassa IAS 39 (klassificerings- och värderingsprinciper för finansiella tillgångar och skulder) bland annat för att EU ska kunna godta rekommendationen i sin helhet. Det är ännu oklart när detta anpassningsarbete blir klart och när ytterligare redovisningsstandarder kommer att antas av EU. Det är även oklart vilka övergångsregler som ska tillämpas i de fall ytterligare redovisningsstandarder antas av EU under 2005. De beräknade effekterna på ingående eget kapital 2005 är således preliminära liksom interimssiffrorna. Smärre justeringar kan därför komma att ske innan årsredovisningen för 2005 fastställs.

Omräkningar vid övergång till IFRS, mnkr

Legal resultaträkning per 31 mars 2004 enligt tidigare redovisningsregler	Omräkningar enligt IFRS				Legal resultaträkning per 31 mars 2004 omräknad enligt IFRS
	Försäkring	Goodwill	Omrubr.	Övrigt	
Räntenetto	4 301	4	-618	46	3 733
Utdelningar	290	3	-293		
Provisionsnetto	1 436	142	43	-48	1 573
Nettoresultat av finansiella transaktioner	-89	15	764		690
			94		94
			7		7
Övriga rörelseintäkter	51	3	10	-1	63
Summa rörelseintäkter	5 989	167	7	-3	6 160
Personalkostnader	-1 594	-35			-1 629
Övriga administrativa kostnader	-719	-72	2	2	-787
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-209	-39	107	2	-139
Summa kostnader	-2 522	-146	107	4	-2 555
Resultat före kreditförluster	3 467	21	107	9	3 605
Kreditförluster, netto	-45				-45
				-2	-2
Andelar i intresseföretags resultat	4		3	-7	
Bankrörelsens resultat	3 426				
Försäkringsrörelsens resultat	21	-21			
Rörelseresultat	3 447	0	110	0	3 558
Skatter	-981			0	-981
Minoritetens andel	-				
Periodens resultat	2 466	0	110	0	2 577

Försäkringsrörelsen visades tidigare sammanhållet på en rad. Nu sker en fullständig konsolidering enligt förvärvsmetoden. Försäkringsrörelsen har även påverkats av övergång till ny redovisningsstandard för försäkringskontrakt.

Kapitalbas och kapitalkrav

mnkr	31 mar	31 mar	31 dec
	2005	2004	2004
Primärt kapital	48 273	47 046	49 872
Primärt kapital *	49 583	48 325	49 872
Total kapitalbas	68 808	65 716	65 471
Riskvägd volym	688 084	648 028	657 708
Kapitaltäckningsgrad	10,0%	10,1%	10,0%
Primärkapitalrelation	7,0%	7,3%	7,6%
Kapitaltäckningsgrad *	10,2%	10,3%	10,0%
Primärkapitalrelation *	7,2%	7,5%	7,6%

* Inklusive upparbetade vinstmedel.

Det primära kapitalet har påverkats negativt med 987 mnkr av övergången till IFRS.

Osäkra fordringar

	31 mar	31 dec	30 sep	31 mar
mnkr	2005	2004	2004	2004
Osäkra lånefordringar	4 167	4 192	4 337	5 447
Specifika reserveringar för individuellt värderade lånefordringar	-2 140	-2 131	-2 136	-2 540
Reserveringar för gruppvis värderade homogena grupper av lånefordringar med begränsat värde	-107	-109	-104	-106
Gruppvisa reserveringar för individuellt värderade lånefordringar	-500	-	-	-
Osäkra fordringar, netto	1 420	1 952	2 097	2 801
Total reserveringsgrad för osäkra fordringar	65,9%	53,4%	51,6%	48,6%
Andel osäkra fordringar	0,15%	0,21%	0,23%	0,31%
Reserveringsgrad exkl gruppvisa reserveringar	53,9%	53,4%	51,6%	48,6%
Kreditförlustnivå	0,01%	0,02%	-0,00%	0,02%
Oreglerade fordringar för vilka ränta intäktsförts	750	909	1 078	1 159
Bokfört värde på under perioden omstrukturerade lånefordringar, före omstrukturering	9	83	75	56
Bokfört värde på under perioden omstrukturerade lånefordringar, efter omstrukturering	13	81	74	53
Osäkra fordringar som under perioden omklassificerats till normallån	53	419	233	104

Övertagna panter

	31 mar	31 dec	30 sep	31 mar
mnkr	2005	2004	2004	2004
Byggnader och mark	1	5	6	3
Aktier och andra andelar	127	124	174	180
Övrigt	180	192	30	40
Summa övertagna panter	308	321	210	223

Goodwill och andra immateriella tillgångar

	Jan-mar	Jan-mar	Helår
mnkr	2005	2004	2004
Ingående restvärde	9 378	8 576	8 576
Under perioden tillkommande	3	3	976
Periodens av- och nedskrivningar	-44	-38	-164
Valutaeffekt	41	49	-10
Utgående restvärde	9 378	8 590	9 378

Derivatinstrument

		Marknadsvärde-	Kassaflödes-	
mnkr	Trading	säkring	säkring	Totalt
Positiva marknadsvärden	45 944	5 927	128	51 999
Negativa marknadsvärden	53 802	7 964	210	61 976

Value-at-Risk

Under perioden 1 januari-31 mars uppgick exponeringen för ränte- och växelkursrisker, mätt som Value-at-Risk (VaR), i Handelsbanken Markets till i genomsnitt 16 mnkr (36). Under perioden varierade denna risk mellan 8 mnkr (20) och 25 mnkr (48). Under samma period uppgick exponeringen för aktiekursrisker, mätt som VaR, i Handelsbanken Markets till i genomsnitt 6 mnkr (7). Denna risk varierade mellan 1 mnkr (2) och 13 mnkr (10).

Omsättning egna skuldinstrument och aktier

Koncernen emitterar och återköper egna skuldinstrument samt egna aktier. Omsättningen sker i första hand som ett led i bankens värdepappersrörelse samt som ett led i finansieringen av verksamheten. Under kvartalet uppgick omsättningen till:

Räntebärande värdepapper, obligationer och certifikat:

Emitterat (sålt):	376 mdkr
Återköpt (köpt):	84 mdkr
Förfall:	251 mdkr

Aktierelaterade värdepapper:

Emitterat (sålt) :	1,8 mdkr
Återköpt (köpt):	1,8 mdkr

Eventuelltillgångar och ansvarsförbindelser

Koncernen driver för närvarande ett antal tvister i olika skattedomstolar. De sammanlagda kraven uppgår till cirka 363 mnkr, exklusive ränta, vilket vid ett positivt utfall skulle ge koncernen en motsvarande intäkt.

De sammanlagda ansvarsförbindelserna uppgår till 81 704 mnkr (81 226). I detta belopp ingår 76 mnkr avseende ett antal tvistemål som koncernen driver i allmänna domstolar. Det enskilt största beloppet uppgår till 24 mnkr. Vår bedömning är att tvistemålen i allt väsentligt kommer att utfalla till vår fördel. Inget av tvistebeloppen och inte heller någon eventuell försäkringsersättning har resultatförts. Bedömt väntevärde ingår i summa ansvarsförbindelser.

Denna delårsrapport är inte granskad av revisorer.

Handelsbanksaktien

Den svenska aktiemarknaden steg under perioden med 5,5%. Affärsvärldens Bank- och försäkringsindex ökade med 3,2%. Kursen på Handelsbankens A-aktie sjönk med 3,5%. Handelsbankens totala börsvärde, efter återköp, uppgick per 31 mars 2005 till 112 mdkr.

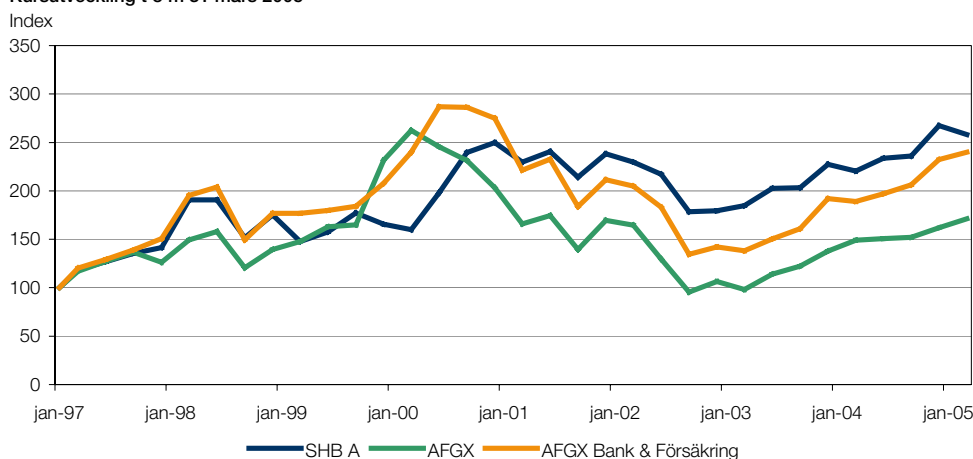
Handelsbanksaktien

	31-Mar 2005	31-Dec 2004
Börskurs SHB A, kr	167,00	173,00
Antal utestående aktier, miljoner	669,6	669,6
Börsvärde, mdkr	112	116

Handelsbankens rating per den 31 mars 2005

	Långfristig	Kortfristig	Finansiell styrka
Moody's	Aa1	P-1	A-
Standard & Poor's	AA-	A-1+	
Fitch	AA-	F1+	

Kursutveckling t o m 31 mars 2005

Delårsrapport för januari-juni 2005 publiceras den 23 augusti 2005.

Handelsbankens delårsrapporter, övrig finansiell information etc finns på www.handelsbanken.se/ir

Handelsbanken

106 70 Stockholm, Telefon 08-701 10 00, www.handelsbanken.se
Svenska Handelsbanken AB (publ), Organisationsnummer 502007-7862

Handelsbanken

www.handelsbanken.se